

Droletari din toate țările, uniți-vă!

FLACARA

REVISTĂ SOCIAL-POLITICĂ
ȘI LITERAR-ARTISTICĂ

Nr. 11 (251)
Anul IX
19 martie 1960

**PREMIERE
NECUNOSCUTE**
(pag. 11-12-13-14)
Fotografie de
E. IAROVICI

Pe una din străzile Clujului.

VIZITA TOV. GH. GHEORGHIU-DEJ LA CLUJ

În zilele de 11—14 martie a. c. tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, sosit la Cluj pentru a participa la lucrările Conferinței regionale de partid împreună cu tovarășii N. Ceaușescu și L. Răutu, a vizitat întreprinderi industriale, șantiere de construcții, instituții de cultură din Cluj, Turda și Cîmpia Turzii.

Ei au fost însoțiți de tov. V. Valda, prim-secretar al Comitetului regional P.M.R. Cluj, și de alți membri ai Biroului comitetului regional de partid.

În dimineața zilei de 11 martie oaspeții au vizitat întreprinderile „Herbák Iános”, „Unirea” și „Tehnofrig”, unde s-au interesat de procesul de producție, de munca organizațiilor de partid și a conducerilor tehnico-administrative și s-au întreținut cu numeroși muncitori, tehnicieni și ingineri.

Seara, ei au asistat la un spectacol de gală dat în cinstea participanților la Conferința regională de partid.

În ziua de 14 martie, după încheierea lucrărilor Conferinței de partid, au fost vizitate șantierele de locuințe de pe strada Horia, șantierul Casei Studențești și al Complexului Sportiv. La Universitatea Babeș-Bolyai oaspeții au avut convorbiri cu cadrele didactice privind activitatea acestei instituții de învățămînt superior și au vizitat laboratoarele și căminele universității. Studenții le-au făcut o primire plină de entuziasm și bucurie.

O mare mulțime de oameni ai muncii din Cluj s-au adunat să-l salute pe tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej, făcînd o puternică manifestație de simpatie partidului și Comitetului Central.

În aceeași zi a avut loc o întîlnire prietenească cu un grup de oameni de știință și cultură din orașul Cluj.

Apoi au fost vizitate Uzinele Chimice din Turda și Uzinele Industria Sîrmei din Cîmpia Turzii.

La întreprinderile vizitate, pe străzile orașului Turda și la plecarea din gara Cîmpia Turzii, oamenii muncii au salutată cu căldură pe tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej.

La fabrica „Herbák Iános”.

În pag. 23, alte imagini din vizita tovarășului

CÎT MAI BUNE, CÎT MAI IEFTINE

Reportaj de F. URSEANU

Fotografii de Eugen IAROVICI

Lebede. Așa au botezat niște bucu-reșteni noile și cochetele troleibuse — „T.V.”-urile—care din cinci în cinci minute lunecă de-a lungul arterelor Capitalei. Sînt surorile mai tinere ale autobusului românesc „T.V.”, născut și el, nu cu prea mulți ani în urmă, într-una din cele mai noi și moderne întreprinderi industriale ale Bucureștiului: uzinele metalurgice „Tudor Vladimirescu”.

Am vizitat recent uzina. O străduță curată, asfaltată — strada Verigii — leagă azi șoseaua Giurgiului de clădirile din cărămidă aparentă ale fabricii. Pînă nu demult străduța se-ncfunda într-un cîmp cu ciulini și rapiță sălbatică. Acum, pe fostul maidan se înalță halele în care se construiesc în serie nu numai troleibuse elegante și autobuse care s-au răspîndit în întreaga țară, ci și autobasculante care, în mai puțin de 20 de secunde, descarcă trei pînă la patru tone, precum și alte feluri de autovehicule de cele mai diverse întrebuințări.

„T. V.” după trei ani...

Cînd s-a născut primul autobus „T.V.”? Exact acum trei ani; iar cel dintîi troleibus purtînd ca emblemă aceleași inițiale va împlini în luna mai doi ani. Doi ani în care cincizeci de proiectanți l-au perfecționat, l-au „îmbogățit”, l-au ridicat la nivelul unui autovehicul modern. Doi ani, timp în care sute de muncitori, meșteri și ingineri ai uzinei și-au adus aportul pentru buna calitate a „T.V.”-urilor, pentru reducerea prețului de cost și a greutateii mașinilor.

Reducerea acestora de greutate — care pentru constructori constituie o problemă de prestigiu — depășește o tonă. Mîia de kilograme de metal cîștigată prin reproiectări, prin raționalizări și inovații, face ca fiecare mașină să fie și mai solicitată, și mai ieftină...

Acum se naște un nou tip de autobuse și de troleibuse românești. La începutul verii primele mașini mai elegante, mai confortabile vor intra în cursă. Cîteva din aceste modele, expuse recent la Tîrgul de primăvară de la Leipzig, au stîrnit un interes deosebit.

Trei milioane economii peste plan

Drumul de la poartă spre halele și atelierele uzinei trece prin fața unui panou pe care e înscris angajamentul pe '960 al constructorilor de

Primul pasager al unui nou troleibus? Nu: cu totul altceva. Aparatul fotografic l-a surprins pe muncitorul Acristii Petre — secretar al organizației de bază în sectorul în care se nasc troleibusele — contabilizînd economiile pe care constructorii mașinilor le-au realizat pe... parcurs. Adică de la prima lovitură de ciocan, pînă la ultimul dîchis. Așadar, cît? 2.133 lei, plus 126 kg metal. Aceasta este economia la un singur troleibus. De la începutul anului, economiile realizate în sectorul respectiv se urcă la 210.000 lei. →

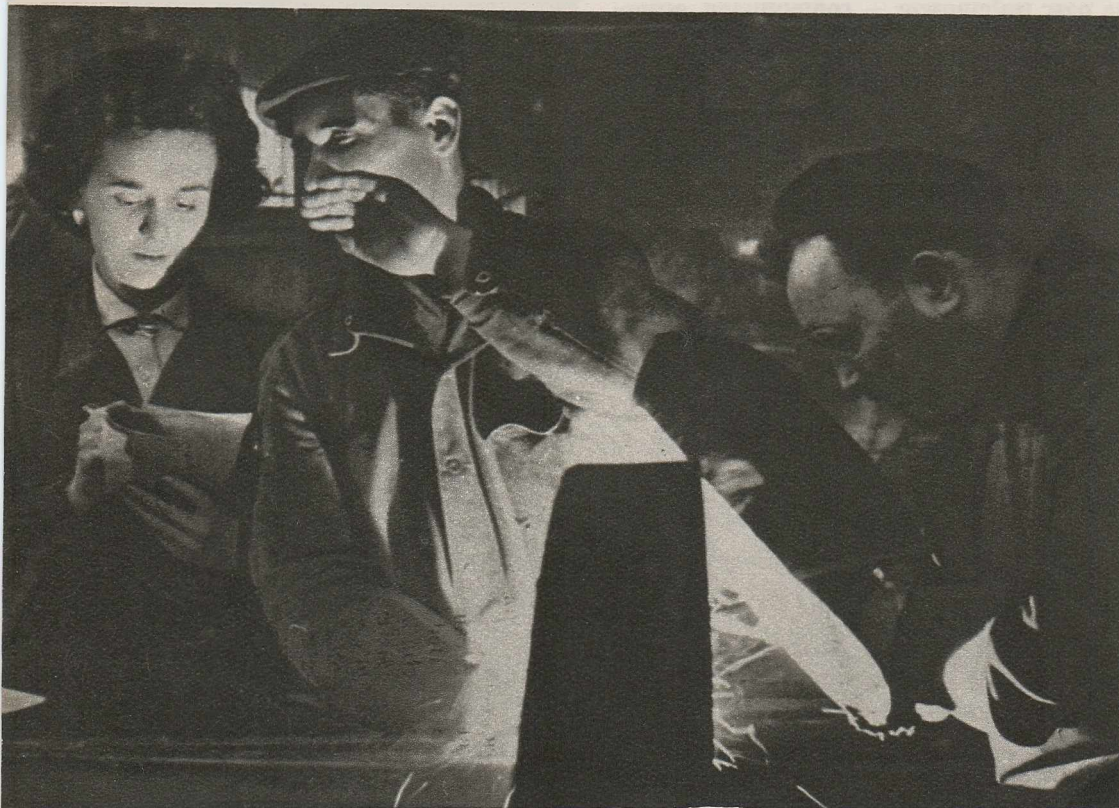
Scurt popas în Piața Scintei... ↓

Intilnire între
două „lebede“ →

Constantin Cioc-
san anunță pe Ing.
Ileana Sonea —
care centralizează
economisile — că în
cele 29 de zile ale
lunii februarie,
muncitorii de la
șasuri, din secto-
rul 3, au economisit
750 kg metal și
aproape un
sfert din cantita-
tea de electrozi
scoasă din maga-
zie pe luna res-
pectivă. ↓

autobuse și troleibuse. Prezentarea grafică a inițiativei harnicilor muncitori, maiștri și ingineri ai uzinei, anunță că se vor economisi în producție încă trei milioane de lei. Acest „încă“ înseamnă că cele trei milioane se vor adăuga altor milioane pe care același colectiv s-a angajat să le realizeze prin economii, în vederea reducerii cu zece la sută a prețului de cost al autovehiculelor care se construiesc aici.

Așadar, o dată cu nașterea unor autobuse și troleibuse mai frumoase și mai bune se dă bătălia pentru reducerea prețului de cost. O bătălie pe un front foarte larg, în care sînt angajate: fiecare secție, fiecare brigadă, fiecare om din uzină. Armele cu care se duce lupta? Mai multe. Cea mai importantă la ora actuală este însă acțiunea de depistare și de valorificare a tuturor rezervelor interne — mai precis, descoperirea celor mai ascunse posibilități de folosire a utilajului, a materiei prime, a timpului, a forței energetice, chiar dacă aceste posibilități sînt „pitite“ în cele mai ascunse locuri.

— Sînt „semne“ care prevestesc succesul acestei acțiuni?

Întrebarea a fost pusă unui muncitor care ține în carnetul său toată contabilitatea angajamentelor și realizărilor din sectorul 3 — acolo unde se nasc ultimele tipuri de autobuse și troleibuse. Răspunsul muncitorului Acristii Petre — secretar al organizației de bază — convinge prin cifre. Muncitorii sectorului respectiv, care la începutul anului se angajaseră să economisească în 1960 suma de 800.000 lei — toate aceste economii efectuîndu-se din valorificarea rezervelor interne, a inovațiilor și a folosirii raționale a consumurilor specifice — au realizat numai în primele două luni ale anului o economie în valoare de 210.000 lei.

Alt „semn“: la cabinetul tehnic, acolo unde se ține evidența tuturor ideilor fructuoase, am aflat că anul acesta numărul inovațiilor — și, deci, al inovațiilor — s-a înmulțit: trei... duzini înregistrate în două luni. Aceasta, ca urmare a sprijinului permanent dat de comite-

tul de partid, care urmărește îndeaproape și stimulează acțiunea de depistare și de valorificare a tuturor posibilităților interne ale uzinei.

„Nu mai vreau să dau rebuturi!“

Cu această frază aut critică, un comunist din sectorul de fabricație a mașinilor „autoutilitare“ își începe un raport prin care anunță în scris că a găsit mijlocul de a nu mai pricinui pagube materiale uzinei. Despre ce-i vorba? Mecanicului Mihai D. Mihai, a cărui sarcină este de a monta volanul la mașini, i se ntîmplau „accidente“: i se rupea în mină cîte un volan. Cauza? Butucul axului pe care se montează volanul — furnizat de altă uzină — venea uneori defectuos filetat; volanul, din ebonită, de asemenea. Astfel că, strîns din tare în timpul fixării, crăpa.

Zile de-a rîndul Mihai D. Mihai a studiat posibilitatea de a monta volanul fără „accidente“. Rezultatul? A creat un dispozitiv care reglează cu exactitate filetajul axei volanului. „De acum încolo — spune el în scris — nici eu și nici alții nu vom da rebuturi“. Și, în plus, timpul planificat montării volanului se scurtează...

„Matrița minune“

Doi comuniști — Victor Cucu și Nicolae Graur — împreună cu candidatul de partid Ilie Petre și cu alți patru controlori de calitate de la secția forjă au lansat recent o chemare către cei aproape 60 de controlori de calitate din uzină: „Să economisim anual materie primă în valoare egală cu cel puțin salariul nostru lunar!“ Chemarea aceasta a fost însușită de toți controlorii de calitate și ei au pornit în căutarea ideilor ce pot aduce economii uzinei. Cei care au lansat chemarea au dat un exemplu concret: au conceput o matriță — „o matriță minune“, cum o numesc forjarii — care, aplicată la „o presă cu excentric“, poate valorifica cele mai mici deșeuri, indiferent de forma lor geometrică. Ținînd seama că în secția forjă sînt ghilotinate și ștanțate absolut toate piesele metalice cu care se fabrică autobusele și troleibusele, vă puteți ușor imagina cîte tone de deșeuri de toate formele și de toate dimensiunile se pot aduna aici. Pe viitor, aceste deșeuri se vor transforma în mii și mii de mici piese de care uzina are permanent nevoie...

Și înainte de a vă prezenta cîteva imagini din activitatea uzinei „Tudor Vladimirescu“, ni se pare interesant să vă arătăm ce se poate realiza cu trei milioane, sumă pe care colectivul uzinei s-a angajat să o economisească peste plan din valorificarea resurselor interne: 15 caroserii de autobuse, 14 de troleibuse și 12 de mașini autoutilitare...

Tehnicianul Florin Dumitrescu explică: «M-am gândit să realizăm o economie prin înlocuirea portbagajului din lemn, de pe autobusele interurbane, cu o plasă de sîrmă. De asemenea, a portbagajului din interiorul mașinii, cu o plasă din material plastic. Știți de ce? — argumentează el. Fiindcă la fiecare autobus stinghile de lemn se scot din trei metri cubi de stejar. Ceea ce-i mult și foarte costisitor. În același timp, plasele sînt mai elegante decît barele de lemn!».

Uzina primește felicitări, dar și sesizări, sau chiar reclamații din partea beneficiarilor ori a călătorilor. Una dintre ele: un-ori ușile pliante ale mașinilor nu se închid sau nu se deschid cum trebuie la opririle în stații. Lăcătușul Grigore Gheorghe a reușit să modifice mecanismul de manevrare automată a ușilor, astfel încît ele să funcționeze perfect.

A stăzi tovarășul Ionete nu se simte bine. Parcă-l doare spina, parcă-l înjunghie la ficat, parcă-l strînge la inimă. „Ei da, da... —rumegă domnia-sa— cînd sînt atîtea semne, precis se întîmplă ceva. Deci: păzea, băiete!”

Cum stătea așa, totănit pe scaun, picior peste picior, privind îngindurat cerul care se zărea printre perdele și pufîind alene din țigară, deodată se petrecu un fapt înfricoșător, de necrezut: din spiralele de fum răsări un omuleț.

— Așadar, tu ești Ionete Nicolae, șeful secției gospodărie comunală a Sfatului popular orășenesc Craiova? —Începu să-i vorbească strania apariție.

— Eu sînt... —îi răspunse acesta, prudent.

— Bine te-am găsit! Dar de ce stai, bre, așa moale?

— Bolnav... — mormăi impersonal Ionete.

— Ei, fiule, n-avem timp de vîicărelî acum! A venit vremea să stai în fața judecății Conștiinței.

Ionete fu cuprins de o agitație subită.

— Tovarășe dragă, iubitule, un bob zăbavă! Stai mătușă aici, pe scaun, și așteaptă pînă cînd pun la punct niște chestii. Dacă ai ști, iubitule, că meru trebuie să pun la punct diverse chestii, m-ai înțelege.

Poți să nu le dai? Doar bărbăți sîntem, ce dracu'! „Ia tu, Anișoară, două camere și o cămară, ia și tu, Sultănițo, o odăiță. Dar data viitoare să veniți cu adevîrînte din cîmpul muncii, porumbițelor, că întarc bălaia!” Așa procedează un unchi bun: e aspru, dar generos... Natura ne-a făcut să-i iubim pe unii, iar alții să ne fie indiferenți. Iar el, Ionete, se orientează după natură. Și-n special, după natura... femeiască. De gustibus: unii cu natura moartă, alții cu natura vie. O să vorbească posteritatea despre dînsul, că a făcut risipă de generozitate și iubire? Întotdeauna sînt calomniiți oamenii care au făcut fapte înălțătoare. Cel puțin despre el, Ionete, s-a spus că, în timp ce locatarii din imobilele demolate duceau lipsă de locuințe, a repartizat, în aceeași zi cu înregistrarea cererii la spațiul locativ, locuințe Elenei Iopas, Elenei Mirza, Elenei Popescu. (Ca să vorbim numai de Elene!) Vreți să numiți ajutorul acesta favoritism? Vai, cum îndrăzniți să-l calomniiți pe tovarășul Ionete? Ia stați puțin! Este spațiul locativ o secție subordonată secției gospodărie comunală? Este!... Este Ionete Nicolae șeful secției gospodărie comunală? Este! Atunci? N-are el dreptul să dispună de eliberarea unor repartiții și să scrie negru pe alb: „dați repartiție, am veri-

Omulețul zîmbi. Ionete se strecură pe ușă cu o grabă suspectă. Și din clipa aceea Ionete dispăru... Mesagerul Conștiinței îl așteaptă o vreme și, pierzîndu-și răbdarea, se topi cu ultimele unde de fum...

Din clipa în care stimatul tovarăș Ionete a dispărut din biroul său, o neli-aște prevestitoare de rele s-a răspîndit prin oraș. S-a semnalat mai ales apariția unei noi maladii nervoase, un soi de apatie, care a cuprins un număr înăă neprecizat de femei. Starea aceasta a fost curmată de un acces ciudat: o femeie a căzut în genunchi în plină stradă și a-nceput să imploare cerul:

— Dă-ni-l pe Ionete înapoi, că nu putem trăi fără dînsul...

De unde se poate deduce că Ionete era pentru unele persoane indispensabil. Și pe bună dreptate... Nu era el socotit ca un soi de unchi al orașului? Și un unchi iubitor nu se ocupă de nepoate? Păi dacă vine o dudușă și-ți îngăduie să i te scâlzi în ochișori și te roagă cu voce dulce, catifelată:

— Domnule Ionete, numai dumneavoastră mă puteți salva, v-aș fi recunoscătoare. Repartizați-mi o cameră...

— Ai fost la spațiu?

— Vai, dar pot să trec eu peste dumneavoastră?... S-o iau de jos în sus?

— Ai dreptate, aici eu sînt șef...

— Păi nu vă spuneam?...

— Dar unde lucrezi, frumușico?

— Deocamdată nicăieri...

— Hm!... Stau puțin la îndoială, draguțo. Ne cer întreprinderile locuințe... Și în primul rînd, le dăm lor. Însă o să-ți împlinim și mătușă dorința...

— Dumneavoastră puteți face totul...

— Ai dreptate... Păi altfel, de ce sînt șef aici?!

Poți să te porți ca un bătăran, cînd vorbește cineva astfel cu tine? Nu poți! Viuște Ștefan Ana sau Zamfir Sultana, să zicem, la tine și-ți cere o cameră.

ficat personal? N-ai încredere în șeful secției? De ce mai pretinzi să meargă să verifice cererile și organele de teren de la spațiu? De ce să nu-i scutești pe sărmanii oameni de cîteva drumuri, cînd s-a deplasat la fața locului chiar tovarășul Ionete, să „verifice” dacă Anișoara, Sultănița, Elena ori Ana merită atenție sporită?

A verificat dumnealui și a dispus. Ce te bați?

După cercetări minuțioase, Ionete a fost, în cele din urmă, găsit. Misterul dispariției se spulberase. Se internase în spital. Acum era puțin obosit în urma vizitei pe care i-o făcuse amicului său Marcu Ilie, care-i ceruse să-i mai dea o aprobare de intrare în spațiu, lui Ștefan Stănescu, angajat temporar la „Electroputere”.

— A fost șters cuvîntul „temporar” de pe adevîrîntă, dragă Nicolae, ca repartiția să fie... legală.

Acum se odihnea. Privea cu ochii întredeschși, somnolent, prin fereastră, destrămarea norilor pe cer. Și, scrutînd abisul care se deschisese în urma norilor, i se păru că vede venind din nou spre dînsul, pe calea albastră a infinitului, omulețul cu pricina. Și pe măsură ce se apropia, el se ghemuia în așternut, pînă ce se vări cu totul sub pătură.

— Tot o să mă descopere. Mai bine fac pe mortu’!

Cînd omulețul sări de pe pervazul ferestrei în odaie, îl găsi pe Ionete... natură moartă.

— Ei, tot nu vei scăpa — mormăi omulețul, scoțînd dintr-un buzunar un aparat cu o groată de lentile, absolut necunoscut nouă, pe care-l fixă pe craniul lui Ionete.

Și, privindu-l îndelung ca pe o insectă la microscop, dădu abătut din cap. Iși strînze posomorît „aparatură” și notă într-un caietelel concluzia: „N-are scrupule, n-are conștiință, n-are ce căuta la sfat”.

PENTRU O LUME FĂRĂ RĂZBOAIE

Nu demult a avut loc la Westminster Palace din Londra o „masă rotundă” consacrată dezarmării. Ea a reunit, în numele aceleiași idei, publiciști englezi și reprezentanți ai quaquerilor americani, liberali greci și agricultori din țările nordice, socialiști italieni și reprezentanți ai opiniei publice românești, cunoscuți fizicienii din S.U.A. și scriitorii din Uniunea Sovietică. Oamenii de cele mai diferite convingeri politice (dintre care unii mai împărtășeau pînă nu demult ideea că lupta pentru pace nu e decît o formă a... „propagandei comuniste”) au discutat expozeul lui Philip Noel Baker — laureat al Premiului Nobel pentru pace — și au adoptat comunicatul final al conferinței, al cărui prim punct se intitulează: „Civilizația noastră nu poate supraviețui unui alt mare război”. Dacă ne gândim că acest punct a fost formulat de delegații americani, nu putem să nu constatăm că s-a schimbat ceva în lume, că, în ciuda ceții „războiului rece”, rațiunea luminează din ce în ce mai multe minți omenști.

Deunăzi, reprezentanții opiniei publice sovietice s-au întrunit la Moscova într-o conferință consacrată problemei dezarmării. Ei au salutat activitatea mișcării engleze pentru dezarmarea nucleară, a Comitetului național american pentru o politică nucleară sănătoasă, a Consiliului japonez de luptă împotriva primejdiei bombelor atomice sau a Comitetului parlamentar indian pentru pace.

Într-o revistă germană a apărut anul trecut un desen impresionant: o familie și-a încărcat puțina avere într-o căruță trasă de un cal. Peste vratură de lucruri doarme un copil, în timp ce, lângă cal, tatăl pășeste cu fața încruntată de griji, iar mama sprijină cu mîna boccelele care stau gata să se risipească în drum... E parcă atmosfera exodurilor din războiul de 100 de ani sau din războiul, mai scurt dar mai pustiitor, sfîrșit acum 15 ani. Dar nu. Desenatorul nu s-a inspirat din trecutul mai mult sau mai puțin îndepărtat, ci din prezent: în Republica Federală Germană numeroase familii sînt izgonite din căminele lor. Căminele sînt dărîmate, pentru a se face loc unor baze militare... Iar de pe aceste baze, „onestul John” (așa cum este denumit cu cinism unul din tipurile de rachete americane) va amenința cu distrugerea alte cămine...

Apărut înaintea ca Nikita Sergheevici Hrușciiov să facă — la New York — în fața Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, cunoscutele sale propuneri pentru dezarmarea generală și totală, desenul amintit părea să pună tuturor o întrebare gravă, plină de adînci rezonanțe:

— Pînă cînd? Pînă cînd veți răbda voi, oameni, voi, bărbați și femei, voi, tați și mame, pînă cînd veți răbda ca planurile de război să vă izgonească din case,

să vă brăzdeze adînc tețele, să vă întunece fericirea la care aveți dreptul?

La tribuna O.N.U., în fața reprezentanților a peste 80 de țări ale lumii, primul ministru al Uniunii Sovietice s-a adresat tuturor popoarelor: e timpul ca suferințele de pe urma pregătirilor de război să se termine; e timpul ca în toate căminele să pătrundă pacea; e timpul să punem temelii unei lumi fără baze militare, fără armată, fără arme; e timpul să facem toate acestea și putem să le facem...

De ce au găsit propunerile lui Nikita Hrușciiov un ecou atît de larg în rîndurile popoarelor? Pentru că ele s-au adresat inimii și rațiunii, bunului simț și dorinței oamenilor de a trăi într-o lume în care războiul să nu mai fie posibil. În cuvînt colindă astăzi lumea, făcînd adepți — din ce în ce mai mulți adepți — oameni, familii, grupări politice, popoare. Acest cuvînt este DEZARMAREA.

Trăim o eră de ale cărei contradicții urmașii se vor mira poate. Cu banii cheltuiți pentru un bombardier s-ar putea construi 500 săli de clasă. Un submarin costă cît 233 spitale excelent utilitate. De cîte ori o rachetă americană de tip „Atlas” atinge fundul oceanului, se risipește banii cu care s-ar putea construi 30 de imobile cu cîte 8 etaje. Cine nu știe cîtă nevoie e în lume de școli, de spitale, de locuințe? Totuși, sume importante sînt cheltuite pentru a se crea mijloace de distrugere a școlilor, a spitalelor, a caselor existente.

Absurd? Desigur! Există însă posibilitatea de a se pune capăt absurdității, de a lăsa generațiilor care vin dovada faptului că rațiunea noastră, a tuturor, este mai puternică decît nebunia unui pumn de profitori de pe urma războaielor. Dezarmarea nu mai este un vis îndepărtat, ci o posibilitate imediată. Din septembrie 1959, din ce în ce mai mulți oameni înțeleg mai bine aceasta.

După ce primul ministru sovietic a făcut propunerile cu privire la dezarmarea generală și totală, unii s-au întrebant cu scepticism dacă e în adevăr posibilă o lume fără armate, fără bombardiere, fără cazărmi, fără generali. Există, desigur, în lume unii interesați să sădească scepticismul. Există însă, fără îndoială, mult mai mulți oameni datori să-i demaste pe scepticii. Gîndiți-vă cine sînt cei sceptici față de ideea dezarmării: sînt cei care storc din buzunarele americanilor simpli 50.000 de dolari pe minut — sau 72.000.000 dolari pe zi — pentru cheltuielile de înarmare (după date furnizate chiar de o oficialitate a Ministerului de Război american). Și gîndiți-vă cine sînt cei interesați în dezarmare: sînt cei care au dat din rîndurile lor 10 milioane de morți în primul război mondial și 30 de milioane de morți în cel de-al doilea război mondial.

O demonstrație a fineretului din Hamburg — Altona (R.F.G.), pentru interzicerea experiențelor cu armele nucleare.

Uniunea Sovietică a dat recent încă o dovadă concretă a năzuinței sale sincere de realizare a dezarmării, prin adoptarea hotărârii cu privire la reducerea efectivului forțelor armate sovietice cu încă 1.200.000 de oameni. **În fotografie:** un ofițer sovietic prezintă unui grup de ostași, care vor fi lăsați la vatră în urma noli hotărâri, șantierele construcției comuniste, care-i așteaptă.

Gândiți-vă cine sînt cei interesați în menținerea matelor: «Armata noastră — a scris acum citiva timp ziarul american The National Guardian — s-a transformat într-o mare afacere, care are la dispoziție două miliarde din bugetul federal... Dacă „războiul rece” putea fi continuat pe o perioadă nelimitată, atunci momentul actual ar deveni în curînd necorespunzător fața cerințe ale tehnicii militare moderne și astfel șeful comenzi vor continua să sporească profiturile industriilor interesate în acest fel de produse.»

Și gândiți-vă cine sînt cei interesați în desființarea matelor și a mijloacelor de distrugere: toate popoarele! Unii cheltuiți în cel de-al doilea război mondial ar fi fost de ajuns ca toți copiii lumii să poată absolvi școala medie, pentru a se construi cîte o casă cu cinci camere tuturor familiilor de pe glob, pentru a se amenaja cîte un spital la fiecare 5.000 de oameni; astăzi, suma cheltuită pentru fabricarea unei bombe cu hidrogen s-ar putea construi un oraș.

Dezarmarea este nu numai de dorită. Ea este în acest timp posibilă. Recent, Uniunea Sovietică (fără re a chemat în repetate rînduri la desființarea armelor) a dat încă un exemplu: a redus forțele sale armate cu încă 1.200.000 de oameni. Acum, o dată cu Conferința de la Geneva a celor 10 state — conferința re va lua în discuție problema dezarmării — exemplul sovietic încă mai așteaptă să fie urmat de Occident. «Fi un prilej fericit de a se scoate de pe spatele oamenilor ranilele militare (în care există, vai, atît de puține stoaane de mareași și atît de multe primejdii!) și se ușura umerii oamenilor de povara cheltuielilor militare. Statisticienii au făcut socoteala că în momentul față există în lume o sută de milioane de oameni upați în activitatea de cercetări și în producția de zbor. Dacă acești 100 de milioane de oameni și-ar ne inteligența și cunoștințele în slujba unor scopuri constructive, ar exista în lume mai puțină suferință, ai puține lipsuri, mai multă încredere în ziua de fine.

Aceiași statisticienii au făcut socoteala că lumea elutește aproximativ 100 de miliarde de dolari în fiecare an pentru înarmare. Dacă acești bani ar fi eluți pentru scopuri pașnice, atunci s-ar putea țiliza pusturile și topi ghețurile vespnice, s-ar putea uce repede la o treaptă înaltă a nivelului de viață ri astăzi încă slab dezvoltate. De aceea, ideea dezarmării găsește un ecou atît de larg pretutindeni.

Pretutindeni în lume crește valul luptei pentru ce, pentru dezarmarea generală și totală. Oamenii vieticii întind mina tuturor. La Moscova au răsunit putere cuvintele rostite de Ilya Ehrenburg: „Să audă

toți cuvintele noastre: Jos armele! Trăiască pacea!” Sînt cuvinte care vin din țara unde s-a născut pentru prima oară ideea dezarmării generale și totale, țară în care s-au născut în ultima vreme proiecte grandioase. Unul din aceste proiecte preconizează construirea unei căi ferate cu ecartamentul larg de 4,5 m, cale ferată care ar lega Londra de Moscova (pe sub Canalul Mînceii) și Moscova de New York (peste un baraj construit în strîmtoarea Behring). „Pe această magistrală — a

declarat un inginer sovietic — ar putea circula vagoane cît o casă”.

Oamenilor le plac mult mai mult proiectele în care vagoane cît o casă circulă pe magistrale uriașe, decît proiectele care vor să transforme casele în vagoane de moloz. Lor nu li se pare întîmplător că asemenea proiecte vin din aceeași țară din care au venit propunerile de dezarmare: comunismul și pacea sînt de nedespărțit,

Radu ȚULESCU

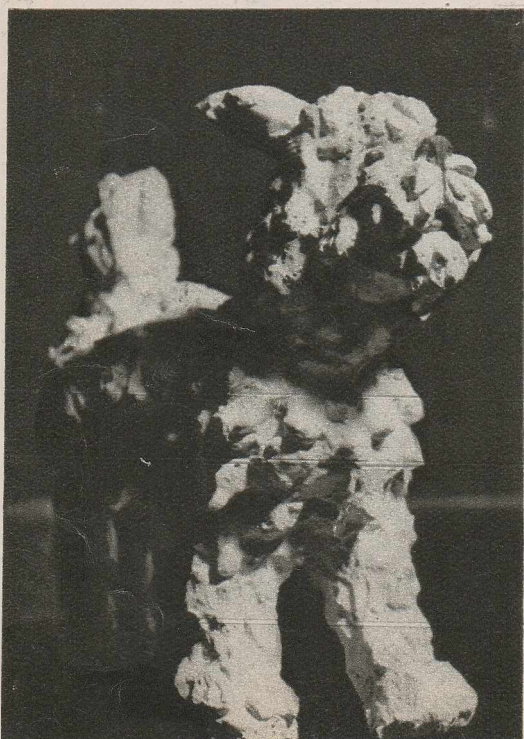
Aspect de la una din ședințele Conferinței de la Geneva a celor trei puteri — U.R.S.S., S.U.A. și Anglia — în problema interzicerii experiențelor cu arma nucleară. Popoarele cer încheierea cît mai grabnică a unui acord în această problemă.

„CREIERUL” ELECTRONIC

Sub supravegherea inginerului Victor Toma, operatoarea Rodica Popescu rezolvă o complicată problemă de matematică la C.I.F.A.-2.

O fotografie - document: cățelușul electronic de ghips, de care vorbim în introducerea articolului nostru și despre funcționarea cărui am publicat un reportaj acum 3 ani.

DE LA JUCĂRIA DE IERI...

Acum câțiva ani, în paginile revistei noastre au apărut niște fotografii care v-au atras, probabil, atenția. „Subiectul” lor era un cățeluș... Dar nu un cățeluș oarecare, ci unul... din ghips. Asta înseamnă că era fără viață? I-a și nu. Avea un soi de viață *sui generis*: o viață electronică. Fără intervenția nici unei mâini, mișca din urechi, deschidea gura... Acestea se petreceau — spre hazul și uimirea spectatorului profan — prin simpla legătură a subiectului cu o instalație electronică. Prin impulsuri electrice, micuțul patruped inert căpătase... „reflexe condiționate”.

Cățelușul din ghips, născut într-un laborator al catedrei de electronică a politehnicii din București, era o simplă jucărie făcută pentru studenții „boboci”. Într-ărit era de „jucărie”, încât specialiștii care-l imaginaseră zâmbeau la adresa reporterului entuziasmat de „realizarea” lor.

Și, totuși... Glumele de genul acesta, din știință, au întotdeauna substraturi serioase: trădează preocuparea și dorința de creație.

Cățelușul din ghips — ce curios că n-a fost botezat născut... — s-a spart de mult și nimeni nu știe dacă vreo fărîmă din el a mai rezistat timpului, prin vreun colț de laborator. Dar existența lui trecătoare de jucărie — fie și foarte simplă, fie și foarte primitivă — reprezenta un debut de construcție. Astăzi, colectivul catedrei de tuburi electronice și tehnică nucleară din cadrul Institutului politehnic din București construiește, sub conducerea profesorului Edmond Nicolau, un complicat creier electronic, calculatorul analog. Este clar că nu se mai poate face nici o apropiere între această instalație complexă și rudimentara glumă de ghips, din urmă cu ani. Dar „gluma” a existat și niciodată litera Z nu se poate supăra că alfabetul începe cu A...

S-A SĂRIT BARIERA

Electronica e o știință complicată. Foarte complicată, dacă ne gândim la vîrfurile ei de realizare. Dar este, oare, de nepătruns? Nici vorbă că nu. Ea intră în uzină sub formă de conferință și vine la mașină

în chip de celulă fotoelectrică. Ne ajută pe toate căile. Un singur lucru nu-l poate face: nu poate sta pe loc, ca să-l aștepte și pe cel din urmă care se hotărăște s-o cunoască. Mai ales că, peste câțiva ani pentru ca să supraveghezi o mașină automată din fabrică, va trebui să știi ce e electronica.

Totul devine clar, dacă o pornești de la început în cazul nostru, de la atom. Personalitatea lui este în general cunoscută și intimitățile i-au fost date de mult în vileag. În centrul lui prezidează nucleul. Are sarcină electrică pozitivă. În jurul lui pe drumuri fixe (orbite), se-nvîrtesc la nesfârșit, cu o viteză nebună, ca într-un fel de trecere în revistă de care nu mai pot să scape, mai mulți sau mai puțin electroni (depinde de corp). Fiecare electron ar personalitate electrică negativă și cîntărește atît de puțin încît, ca să obții un singur gram de electron trebuie să pui laolaltă multe milioane de milioane de milioane etc. de electroni.

Există corpuri în care electronii nu-și pot permite să iasă de sub papucul nucleului: nucleii îi țin parc strînși cu dinții. Din cauza aceasta, cînd sînt introduse în circuitul unei pile, aceste corpuri sînt complete plătite (izolante). Dar există și corpuri în care electronii scapă de sub strășnicia nucleilor (corpuri conductoare). Prilejul evadării și trecerii lor în alți atomi este, ca mai sus, aplicarea unei diferențe de potențial. Introducînd corpul respectiv în circuitul unei pile, electronii se deplasează și produc curent electric.

Dar oamenii de știință nu se mulțumesc cu una cu două. Ei au vrut să scoată electronul nu numai din atom, dar și din corpul din care face parte. A fost o treabă destul de complicată: la marginea corpului există întotdeauna un fel de țarc electric care interzice evadarea electronilor. Atunci? Cercetătorii și-au dat seama că singura modalitate de trecere a teribile bariere este mărirea vitezei electronilor. Ca acești să poată sări peste ea. Și au realizat saltul, prin diferite metode: sau încălzirea metalului, sau bombardarea lui cu alți electroni, sau iluminarea lui și prin aceasta, producerea unei emisii de electroni prin efect fotoelectric.

Emisia de electroni înseamnă, în ultimă instanță, curent electric. Și cînd ea a fost făcută și comandat

LA LUCRU

de
Constanța BRATU.

Uniunea Sovietică este, și în privința construirii de mașini electronice de calcul, prima țară din lume. Varietatea ca destinație și construcție a creierelor electronice sovietice alimeste și pe specialiștii.

În raportul prezentat la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., tovarășul N. S. Hrușciov a declarat că asemenea mașini constituie unul din factorii reali de îndeplinire cu succes a septenaliului sovietic, deoarece ele vor mări productivitatea muncii, vor lărgi posibilitățile producției, vor libera omul de munca fizică grea și vor contribui la introducerea, în Uniunea Sovietică, a celei mai scurte zile și a celei mai scurte săptămâni de lucru din lume.

Nu este departe ziua cind mașinile cu comandă funcționând pe bază de program vor fi construite în mii de exemplare și repartizate în toate uzinele din Uniunea Sovietică.

În fotografie: mașina unealtă ascultă de voința dispozitivului-program. Inginerul sovietic M. Gvozdev nu face altceva decât să supravegheze prelucrarea piesei.

în vid, într-o încăpere de sticlă cu diferite amenajări interioare, s-a născut tubul electronic.

Fără să aibă nume cu rezonanță, el a revoluționat tehnica secolului nostru; și fără să știe că o să fie numit cindva și „celulă logică”, el a dat naștere ciberneticii și a dat creierului omenească construcția creierului electronic.

ÎN INTIMITATEA „CREIERULUI”

Cum funcționează un creier electronic? Totul se reduce, în fond, la prelucrarea unei succesiuni de impulsuri electrice. Acest „totul se reduce” de mai sus înseamnă, de fapt, din punct de vedere al construcției, o foarte complexă instalație de relee, adică de contacte electrice, stabilite prin mii de tuburi electronice *).

Mașina are un așa-numit „dispozitiv de intrare”. Prin acesta, se introduc în interior datele ce trebuie calculate, precum și programul de calcul. Desigur că nu un simplu bilețel, ci o comandă strictă, laconică și ultracodificată. Ultracodificată, în sensul că pînă și cererea de a scădea sau a aduna se dă în cifre. Pentru adunare, să zicem, se dă instrucțiunea: 01. Pentru adunarea numerelor 410 cu 342, să zicem, se va transmite mașinii: 410-01-342.

Am căzut de acord că bilețelele și fițuicile sînt nule și neavenite în materie de creiere electronice. În schimb, eficiente sînt benzile magnetice, peliculele fotografice sau benzile de hirtie în care au fost perforate informațiile de mai sus. Secretul perforației? Banda e introdusă între două serii de contacte electrice, hirtia fiind un material izolant, contactul electric nu se poate stabili decît în dreptul perforațiilor. Deci numai în dreptul cifrelor noastre. În momentul contactului, ele sînt traduse în limba lui mașinii: în impulsuri electrice, care se transmit fulgerător mai departe, de-a lungul nenumăratelor relee, pînă la memoria mașinii.

E timpul să vedem ce „poate” aceasta. La urma urmei, nenumăratele ei celule numerotate (formate din grupuri de tuburi electronice) au stat pînă acum nefolosite. Așadar?

În cazul nostru, din noianul de celule numerotate, adică din noianul de „adrese” existente în această memorie, impulsurile electrice le vizează, le aleg pe cele corespunzătoare numerelor noastre: 410 și 342. Acestea sînt introduse imediat în partea aritmetică a mașinii unde, printr-un sistem mai special de relee, sînt adunate.

Cum nimănui nu-i trece prin minte să construiască un creier electronic numai pentru ca să adune cu el 410 cu 342, ne dăm seama că mașina nu operează așa simplist. În realitate, e vorba de numere astronomice, cum le numim noi, și de operații complicate. Există mașini sovietice care efectuează într-o singură secundă sute de mii de adunări și zeci de mii de înmulțiri, privind numere care au cîte zece cifre. E de la sine înțeles că o asemenea capacitate se traduce, și în construcția mașinii, și în funcționarea ei, printr-o deosebită complexitate.

Cele discutate de noi mai sus reprezintă numai o foarte vagă și modestă schemă de principiu. Să nu se supere electronicienii c-am luat lucrurile așa de ușor. Dar ca să intri într-un „mister” mare, trebuie să faci la început pași mici. De altfel, pași mici au făcut la început și electronicienii. Inițial, bunăoară, ei au

destinat mașinile electronice de calcul numai rezolvării problemelor complicate, de calcul. Pe urmă și-au dat seama că, în definitiv, creierele electronice pot fi puse la treabă foarte bine, nu numai în domeniul strict al matematicii. Și le-au pus la treabă. Astăzi există în Uniunea Sovietică mașini electronice de calcul atât de variate din punct de vedere al construcției și destinației (mașini de comandă în industrie, mașini care traduc, care pun diagnostice medicale, care joacă șah etc.), încît uimesc și lumea specialiștilor.

CUNOȘTINȚĂ CU ELECTRONICA

Printre alte importante realizări științifice și tehnice înlăptuite în anii regimului nostru, prin grija și cu ajutorul condițiilor create de partid, se poate înscrie și construirea primelor mașini electronice de calcul.

Inaugurarea a făcut-o C.I.F.A.-1. Realizată acum cîțiva ani la Institutul de fizică atomică, de către un colectiv condus de inginerul Victor Toma, ea a fost prima mare mașină digitală (un anumit tip) construită în țările de democrație populară. Lui C.I.F.A.-1 i-au urmat apoi alte cîteva mașini electronice de diferite tipuri, iar acum sînt pe cale de a se naște alte cîteva (inclusiv cea de la Institutul politehnic din București, despre care am vorbit mai sus).

La baza construirii acestor creiere electronice (și a altora care se vor realiza în viitor) stau ample și complexe studii teoretice. Ca să știi să imprimi logică unei mașini — unor becuri, în ultimă instanță — trebuie să stăpînești și să crezi teorie matematică. În privința aceasta, există în țara noastră o puternică școală, cu o bogată activitate, condusă de acad. prof. Grigore Moisil. Asupra rezultatelor ei s-a pronunțat și statistica publicată în lucrările Conferinței unionale asupra problemelor automatizării industriale, organizată de Academia de științe a U.R.S.S. în octombrie 1956. Din statistica aceasta asupra studiilor privind schemele de contacte și relee efectuate în întreaga lume rezultă că țara noastră se află pe locul al treilea, foarte aproape de U.R.S.S. și mult înaintea altor țări cu o industrie dezvoltată, cum ar fi Anglia, Franța etc.

Iată un rezultat cu neputință de conceput în timpul trecutelor regimuri.

Nu demult, a avut loc la București o consfătuire tehnico-științifică asupra mașinilor electronice de calcul. A fost un srat de specialiști și debaterile s-au purtat ca atare: totul concentrat în formule, în termeni tehnici, în abstracțiune matematică. Și, totuși, în ciuda tuturor greutăților de înțelegere a problemelor, nespecialistul a putut tot timpul să-și dea seama de un lucru. De cel mai important și esențial lucru: savanții și cercetătorii își aduceau toate cunoștințele și eforturile de creație vieții și construcției socialiste.

Mașinile de calcul în automatizări și perspectivele întrebunțării lor în industria noastră; folosirea acestor mașini în marile termocentrale; automatizarea funcționării unei instalații de extracție minieră etc.

— Iată probleme care s-au discutat și care, alături de problemele teoretice (destinate în ultimă instanță tot aplicațiilor practice) te puteau îndemna să întitulezi mai familiar consfătuirea: să punem creierul electronic la treabă, în viață.

★

Electronica e o știință mai complicată, dar nu de nepătruns. Lucrurile trebuie luate încetul cu încetul și, pînă la urmă, „misterele” devin cunoștințe; există o sumedenie de cărți de popularizare, se țin foarte multe conferințe. Pînă la urmă, din laboratoarele oamenilor de știință creierele electronice vor trece în secțiile noastre de lucru. Și, ca să le stăpînim, ca să folosim cu succes cheia marii lor productivități, trebuie să le cunoaștem.

Așadar? Facem cunoștință cu electronica?

CU AJUTORUL ȘTIINȚEI

NOI ȘI NEBĂNUITE

SURSE DE ENERGIE

În epoca aceasta a marilor progrese științifice, savanții atază, una după alta, probleme care pînă acum păreau simple nimere. Astfel, recent, profesorul sovietic Evgheni Savanski a arătat că „există pînă la posibilitatea de a folosi mișcările seismice ale pămîntului ca surse de energie”.

Se știe — după ultimele stații — că pămîntul e zgduid în fiecare an de peste o sută de mii de cutremure. Or, cel mai laș din aceste cutremure corespunde, ca energie, efectelor a zece bombe cu hidrogen de tipul cel mai puternic.

Evgheni Savanski afirmă că e posibil să se construiască centrale numite „seismo-electrice”, care să fie puse în mișcare de această uriașă energie.

Un alt savant sovietic, astronomul N. Kozirev (cel care a observat, la 4 noiembrie 1958,

erupția vulcanică survenită în craterul lunar Alfons) a mers mai departe, declarînd că ar fi posibil să se folosească, la un moment dat, energia mișcării de rotație a pămîntului. În scopul verificării teoriei sale, care a stîrnit vii discuții, Kozirev se va deplasa în Antarctica, unde va studia fenomenul despre care crede că va duce la descoperirea unor forțe necunoscute, ce vor putea fi domesticate de om.

În sfîrșit, alți oameni de știință din U.R.S.S. au și conceput două procedee tehnice pentru folosirea hulei marine ca sursă de energie.

„FURNICILE ROD OSUL”

La propunerea muncitorilor și tehnicienilor din industria constructoare de mașini a R. P. Chineze, o instalație greoaie și complicată, necesară pentru prelucrarea pieselor mari, a fost înlocuită cu mai multe strunguri mici, care efectuează aceleași

operații. Această metodă a fost denumită „Furnicile rod osul”, deoarece micile strunguri fixate de jur-impjurul piesei mari sugerează munca harnicelor insecte.

Metoda, folosită pentru prima dată în uzina constructoare de mașini din Dunebi, s-a răspîndit în întreaga Chină. Cu ajutorul ei a fost fabricat primul mare agregat de îngrășăminte chimice din R.P. Chineză — un compresor pentru amestecul de azot și hidrogen — a cărui greutate totală este de 182 de tone.

MOTOARE LILIPUTANE

Tehnicienii unei uzine din Harkov au pus la punct tipul unui motor minuscul. Atît de mic este acest motor, încît cinci din ele pot fi foarte bine ținute în palma unei mîini. Cîntărind numai 140 de grame, un astfel de motor este capabil totuși să ridice o greutate de 5 kilograme. O forță, deci, destul de însemnată, care poate fi folosită cu multă ușurință în numeroase sectoare ale tehnicii moderne, în

medicină, în laboratoarele de cercetări etc. Nu mai vorbim de jucăriile pentru copii, care pot fi acționate în fel și chip cu ajutorul unor astfel de motorăse.

VA PUTEA ZBURA OMUL PRIN PROPRILE LUI FORȚE ?

A m scris la timp, în revista noastră, despre mina mecanică prezentată la Expoziția internațională de la Bruxelles.

Mergînd mai departe pe linia acționării mușchului artificial prin curenți pornim din centrul de comandă corespunzător din creier, unui savanți sovietici se gîndesc la posibilitatea de a înzestra omul cu „membră adițională”. Ei studiază astfel metode care ar putea permite să i se adapteze omului aripi artificiale acționate de propria lui forță. Singura mare dificultate care apare deocamdată în calea acestui extraordinar proiect este educarea creierului în vederea comandării mișcărilor unor membre suplimentare, într-o situație nouă pentru el: aceea a zborului cu aripi.

SOARE ARTIFICIAL

Așa cum se dezvoltă știința azi, în scurtă vreme ea va realiza lucruri uluitoare. Printre altele, savantul sovietic Babat vede posibilă realizarea unui uriaș radiator care s-ar aprinde la comandă deasupra oricărui oraș, producînd temperatura dorită. Acest lucru — spune omul de știință sovietic — s-ar putea realiza prin conjuncția unor fascicule de unde electromagnetice proiectate pe cer. Înființarea acestor fascicule ar provoca o ionizare atît de intensă a gazelor din atmosferă, încît ar crea o enormă bulă de plasmă incandescentă, suficientă pentru a furniza căldura unui oraș oricît de mare.

Fizicianul sovietic Balabanov, devansînd, afirmă că pămîntul nu va mai avea a se teme de faimosul ciclu glaciar. El imaginează pentru aceasta un satelit al pămîntului purtînd un reactor termoneuclear, care și-ar proiecta razele către regiunile cuprinse de îngheț, topind ghețurile.

Un asemenea „soare artificial” ar putea fi folosit, de altfel, nu numai în caz de răcire a pămîntului, ci și atunci cînd omul ar simți nevoia de a schimba clima în anumite regiuni ale globului.

„FOMA GORDEEV PE ECRAN

Articol scris pentru „Flacăra”
de E. DEMIENTIEVA

Pe apele nesfîrșite ale Volgii plutește grăbit spre vale puternicul și frumosul „Ermak”, vaporul negustorului Ignat Gordeev. Iată, au urcat pe punte tatăl și fiul: Ignat și-a luat azi pentru prima oară băiatul într-o călătorie de afaceri. Foma privește cu sete în jur, totul îl interesează, totul i se pare nou și minunat. Numai că viața se oferă pe dată să-i servească prima lecție: sub ochii săi uluiți, tatăl lui îl bate crunt pe cîrmaci. Băiatul încremenește de groază mai ales cînd, drept concluzie teoretică, Ignat afirmă pe un ton liniștit: „Aștia, costă ieftin și se găsesc pe toate drumurile, ca și ciinii”...

Chiar din acest scurt episod, unul dintre primele ale filmului „Foma Gordeev” (realizat după opera cu același titlu a lui M. Gorki), se întrevăd, acționînd din plin, legile crunte ale „împărăției întunericului”.

Secvență cu secvență apare în fața spectatorilor viața moștenitorului de milioane. Bani, numai bani conduc lumea în care crește Foma. „Totul este al tău, tu ești stăpîn peste toate” — i se spune necontenit tînărului negustor; dar „deprinderea de lup” nu prea se leagă de el. Foma își pierde interesul pentru negustorie, se simte tot mai străin de mediul său, vede tot mai limpede falsitatea și lipsa de omenie a lumii în care se învîrte și căreia îi aparține. Tînărul actor G. Epifanțev, încă student la Studioul MHAU-ului, ni-l prezintă pe Foma ca pe un om curat sufletește, care caută cu ardoare răspunsul la „întrebările vieții” și care tinde spre adevăr. El ne dezvăluie cu inspirație elementul esențial al caracterului lui Foma: intoleranța lui față de fătărnicie și violență. Dar omul acesta viguros și chipeș va pieri în lupta inegală cu mirșava lume capitalistă. Fiecare nou pas în viață îl va duce pe Foma la noi dezamăgiri profunde. Frumoasa și cruda Medînskaia îi distruge încrederea în dragoste și Foma rămîne foarte singur.

A renunțat la viața tihnită și îmbelșugată de negustor, dar n-a găsit o altă cale. O singură dată Foma Gordeev, posesorul unei bogății de milioane, s-simțit cu adevărat fericit: atunci cînd, dînd drum slobod puterilor sale fizice, a ridicat la suprafață, împreună cu artelul unor muncitori, un șlep scufundat. Dar Foma este străin și pentru oamenii muncii!

... Înstrăinarea tragică a lui Foma de lumea proprietarilor lacomi crește mereu și culminează cu răzvrătirea mîndră a unui singuratic. I-a un ospăț de negustori, tînărul Gordeev îi biciuiește cu mînie pe dușman săi: „Voi ați făcut din viață închisoare”... Unul după altul apar pe ecran chipurile hidoase ale „stîlpilor societății”, care poartă pe umeri povara crimii și a jafului. Dar iată-i, asemenea unor măști îngrozitoare, vicleane, hliizite, triumfătoare, jubilînd deasupra lui Foma răpiți și legați. „Dezlegați-mi mîinile — le cere răzvrătitul și lacrimi nepuținței îi inundă ochii.

Filmul „Foma Gordeev”, realizat în Studioul cinematografic moscovit „M. Gorki”, este creat de oameni care și-au închinat ani mulți transpuneri cinematografice a operei lui Gorki. Scenariul a fost scris de B. Bialii, autor al mai multor studii despre marele scriitor, regizorul filmului este M. Donskoi, care a răsput pe ecran renumita trilogie a lui Gorki „Copilăria mea”, „La stăpîni”, „Universități mele”, precum și romanul „Mama”. În noul său film, M. Donskoi și-a demonstrat încă o dată virtuțile de ecranizator al creațiilor unuia dintre cei mai mari scriitori ai lumii.

Printre realizările de succes ale filmului, trebuie să pomenim personajul Ignat Gordeev, interpretarea inteligentă a actriței S. Lukianov. O imagine expresivă a abilității și hrăpăritului negustor Maiakin o realizează actorul P. Tarasov, iar rolul mîndrei și frumoasei Sașa se remarcă M. Strijenova.

① Foma și Sașa, în interpretarea lui G. Epifanțev și M. Strijenova.

② Actrița M. Milkova, în rolul Sofiei Pavlovna Medînskaia, și tînărul actor G. Epifanțev, în rolul lui Foma.

③ Foma Gordeev ajutîndu-i pe muncitori să scoată suprafață șleplul scufundat.

Toată lumea râde de dînsul... Dar ce să faci, dacă-1 leneș și mereu sub plan... Un episod din programul brigăzii de agitație de la fabrica de țigarete „București”.

PREMIERE NECUNOSCUTE

Fotoreportaj de I. CORIBAN (text) și E. IAROVICI (fotografiile)

Sîmbătă e ziua premierelor necunoscute... Premieri care n-au mii de fișe răspindite ca fluturii pe tot uprînsul orașului, ca să te faci curios și să te invite să vezi „Hamlet” ori „Azilul de noapte”, ci doar cîteva nunturi minuscule, scrise de mîna și răspindite prin secțiile uzinelor. În cea ce-i privește pe actorii care joacă în aceste spectacole, ei nu sînt niște artiști celebri. Și, totuși, acești necunoscuți, care cîteodată se mișcă stîngaci pe scenă și n-au dicțiunea cea mai perfectă, fac ca sălile să fie pline. Iar cele cîteva sute de persoane care le urmăresc mimica și le ascultă intona-

țiile vocii inundă sălile cu torente de aplauze ce țin locul oricărui răsplăți.

Mișcarea artistică a amatorilor însumează nenumărate elemente dotate, care se dezvoltă în formațiuni corale și de dansuri, în brigăzi artistice de agitație și echipe de teatru. Datorită condițiilor create de partid, ei pot să-și desfășoare acum, în toată plenitudinea, talentul, avînd la dispoziție atît mijloace materiale, cît și îndrumare ideologică și artistică prin instructori, prin publicații de specialitate etc.

Poate vreunul dintre ei visează, în ceasuri secrete, să ajungă actor, dansa-

tor ori cîntăreț pe una din primele scene ale țării. Și, la drept vorbind, au chiar dreptul să viseze, deoarece tot ce fac pentru arta căreia i s-au consacrat izvorăște din inimă. Pentru ea, sacrifică după-amiezele dedicate odihnei (ca să mai repete cutare scenă sau să mai învețe cîțiva pași de dans); pentru ea sacrifică seriile (ca să memoreze sute de replici, poezii sau partituri). După toată strădania asta, urmează emoțiile premierii. Premieră la care vă invităm și pe dumneavoastră.

La început, am fost puțin în încercătură, căci nu știam spre care club de uzină să vă îndrumăm: trebuia doar

să vedeți un spectacol cît mai bun... Și erau atîtea... De aceea, ne-am gîndit să alegem pentru dv., din spectacolele celor 82 de cercuri de teatru, din mîile de jocuri populare ale celor 181 formații de dansuri și din zecile de programe ale formațiilor artistice din Capitală, cîteva „tablouri”. Și, pînă la urmă, am aranjat pentru această sîmbătă — între dv. și artiștii amatori ai cîtorva uzine — o întîlnire în cadrul unei premieri. Din păcate, întîlnirea are loc doar în paginile revistei. Ea poate însă să fie considerată, dacă vreți, și ca o invitație...

←
Un dans
„Sută” olt
interpretat
muncitorii
brica de inc
„Flacăra

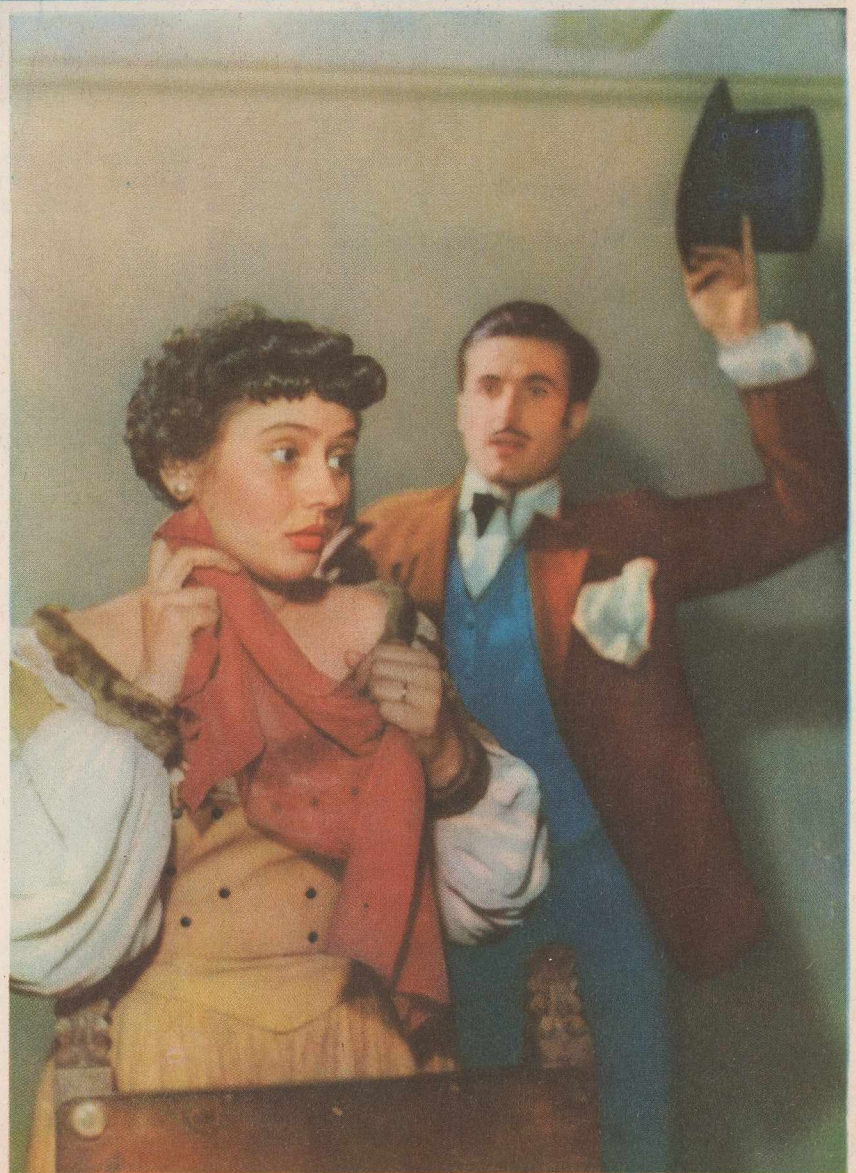
↑
 Acțiunea pare a fi în plină desfășurare... De fapt, însă, e un moment de la una din repetițiile echipei de teatru a fabricii „Adesgo“.

COPERTA NOASTRĂ

Rica Apostolescu, muncitoare la „Flacăra Roșie” din București, cântă la muzicuță în cinstea participanților la concursul pe țară al croitorilor pielari.

→
 Scenă din piesa „O noapte furtunoasă”, în interpretarea salariaților de la „Adesgo“.

↑
Un contabil umil și o ziaristă impetuoasă și grăbită, două din rolurile piesei într-un act „Se împrăștie norii“ în interpretarea gravorului Fredi Herșcovici și a galvanizatoarei Cecilia Cîrcumărescu de la Monetăria Statului.

←
Unul dintre membrii fanfarei de la „Grivița Roșie“.

→
După spectacol...

Cronica italiană

Correspondență specială pentru „Flacăra”
de Franco FORTUNATI—Roma

O serie întreagă de evenimente au dominat în ultima vreme viața politică din Italia. Între acestea, trebuie să amintim vizita președintelui republicii, Giovanni Gronchi, în Uniunea Sovietică — salută cu satisfacție de majoritatea populației italiene ca un pas pe drumul integrării Italiei în atmosfera de destindere internațională; un alt eveniment de seamă este recentul Congres — al IX-lea — al Partidului Comunist Italian și vastul program de luptă pentru reînnoirea democratică a societății, pentru înaintarea spre socialism, cuprins în rezoluția politică aprobată de Congres.

Cerința maselor populare italiene de a se produce o schimbare în politica internă și externă dusă de cercurile guvernante s-a oglindit cu claritate și în alte evenimente.

Cel mai semnificativ pentru starea de spirit care domnește în viața politică italiană este — printre evenimentele de care vorbim — criza care a dus la căderea guvernului Segni — „cea mai profundă criză politică de după război”, cum au caracterizat-o cercurile ziaristice din Italia. Criza se datorește — cum sublinia recent fruntașul comunist Giancarlo Pajetta la un miting ținut la Bergamo — frământărilor și greutăților provocate de imposibilitatea de a prelungi coaliția pe care s-a bazat fostul guvern, în condițiile nemulțumirii profunde existente în opinia publică, în condițiile mișcării largi care a cuprins întreaga țară și care cere înfăptuirea unei schimbări pozitive în politica internă și externă a cercurilor oficiale italiene. Soluția care se impune este, așa cum o cer forțele democratice ale țării, constituirea unei majorități guvernamentale care — după cum scria ziarul „Unita” — „să reprezinte realitatea italiană, o majoritate care trebuie să ia naștere pe baza unui program de rezolvare a problemelor fundamentale ale Italiei, o majoritate care să unească, fără discriminare, toate forțele populare democratice”.

Cît de acute sînt unele probleme care ar trebui rezolvate de un astfel de guvern o dovedește o cumplită tragedie petrecută recent la Roma. Doi dintre copiii familiei muncitorului Mario Galanti, unul în vîrstă de 4 ani iar celălalt de numai două luni, au murit arși de vii într-o cocioabă de la periferia Romei.

În ultima vreme, în întreaga Italie au avut loc mari acțiuni revendicative ale clasei muncitoare. În fotografie: o demonstrație a muncitorilor metalurghiști din Milano. Pe pancartele purtate de manifestanți scrie: „MĂRIȚI SALARIILE”, „RESPECTAȚI DREPTURILE MUNCITORILOR”, „SĂ SE TERMINE CU CONCEDIERILE”.

Aspect din mahalaua Campo Artiglio, de la periferia Romei. În asemenea mahalale se petrec drame ale căror victime sînt oamenii muncii.

ÎNTÎLNIRE - PE SCENĂ - CU MAIAKOVSKI

După explozia de vervă satirică cu care ne-a încântat nu demult spectacolul „Baia”, în montarea Teatrului Muncitoresc-Giulești, publicul bucureștean e invitat să reînnoiască contactul cu opera maiakovskiană, prezentată de astă dată pe scena Teatrului Tineretului.

Actualul spectacol experimental „Maiakovski” e, de fapt, punerea în scenă a unui grupaj antologic: marele poem „Octombrie” e urmat de scenarizarea unora din cele mai cunoscute versuri maiakovskiene cu potențial dramatic („Pașaportul sovietic”, „Negru și Alb”), iar seara culminează cu fragmente din „Misterul-buf” — „prima piesă artistic-revoluționară”, cum se exprima Lunacearski, „prezentare eroică, epică și satirică a epocii noastre”, cum o denumea, în subtitlu, autorul.

Spectacolul, interpretat de artiști tineri (cu contribuția unor actori experimentați ca Victoria Mierlescu, Agnia Bogoslava și H. Nicolaide) și semnat de doi tineri (Al. Ciprian: scenarizarea și direcția de scenă; I. Mitrici: scenografia) e o reușită, exprimând patosul revoluționar, inteligența lucidă și acel puternic tonus vital care fac unicitatea operei maiakovskiene.

Comunicarea de pe scenă a versului maiakovskian e dificilă. Marea libertate în alegerea termenilor, numeroasele accidente prozodice, dese schimbări de ritm riscă să-l transmită urechii noastre — care-l aude în traducere — fără armonia sa poetică din original. Colectivul de care ne ocupăm e găsit însă și a practicat o soluție fericită și unitară de a spune versul maiakovskian, pe care a transmis-o, în primul rând, prezentatorul spectacolului, actorul Mircea Anghelescu, care a intrupat permanenta prezență a lui Maiakovski. L-am găsit pe tânărul actor Mircea Anghelescu în plină creștere. Merită din plin apreciată plastica sa scenică elegantă și bine controlată, ca și buna sa dicție în recitarea versurilor.

În desfășurarea „Iorentului” verbal, Mircea Anghelescu a urmărit cu intransigență valorificarea sensurilor politice și a știut totodată ca, printr-o înflexiune, printr-o abia simțită pedală, să rotunjească rima rară, să sugereze cascada unui ritm.

Și, totuși... Și, totuși, spectacolul suferă de o oarecare monotonie. Nu credem că regia (Al. Ciprian) a găsit soluția cea mai bună atribuind unui singur actor sarcina de a-l întruhipa pe Maiakovski de-a lungul întregului spectacol, care devine astfel, mai cu seamă în prima parte, un recital Mircea Anghelescu. Spectacolul ar fi ciștigat o varietate (și nici nu și-ar fi pierdut unitatea) dacă figura poetului ne-ar fi fost redată prin intermediul mai multor temperature actoricești. Corurile vorbite sînt, ca suflu și sincronism, bine realizate. Am fi dorit însă o mai evidentă individualizare, prin atitudine și costum, a celor chemați să prezinte „clasa muncitoare în atac”. „Șoferul”, „minerul”, „împlărarul” formează un grup nediferențiat, care apare astfel în net dezavantaj — din punct de vedere scenic — față de tagma eterogenă și bălțată reprezentînd pe dușmanii revoluției.

Un lucru reiese clar din acest prim spectacol experimental: colectivul teatrului a căpătat maturitate și și-a format mijloacele de expresie necesare pentru abordarea dramaturgiei lui Maiakovski. După jăgăduința ce ne este făcută în program, așteptăm prezentarea integrală a „Misterului-buf”, eventual tot într-un spectacol experimental și poate cu o lafel de substanțială introducere (cea din spectacolul de față aparține profesorului Mihai Novicov), pentru clarificarea implicațiilor și aluziilor acestui poem dramatic, încă puțin cunoscut publicului românesc și pe care însuși Maiakovski îl prezenta astfel: „Acțiunea „Misterului-buf” o constituie mișcarea masei, ciocnirea claselor, lupta de idei — o miniatuă a lumii...”

Viorica FILIPOIU

O INTERESANTĂ COLECȚIE DE GRAVURI

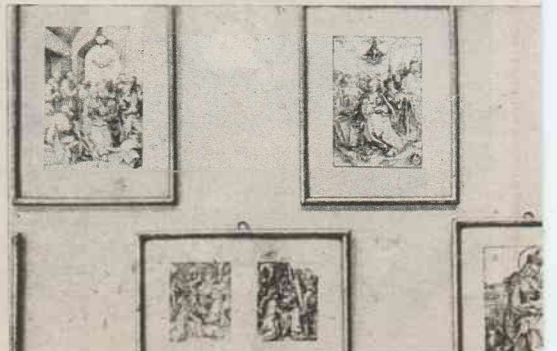
A lături de tiparul cu litere mobile de metal, inventat pe la 1436 de Guttenberg, un rol important în timpul Renașterii l-a jucat și gravura. Numeroși pictori din acea vreme, atrași de acest nou meșteșug — care în curînd avea să devină o adevărată artă — i se dedică, aducîndu-i însemnate perfecționări. Printre aceștia, un loc de frunte îl ocupă și marele pictor și gravor german Albrecht Dürer (1471-1528).

Dintre gravurile sale celebre în lumea întreagă și a căror valoare artistică e neprețuită, 9 piese se află în țara noastră, la Muzeul regional-Oradea. Ele înfățișează diferite teme biblice, cum ar fi, de pildă: „Sărutul lui Iuda”, „Spre Golgota”, „Fuga din Egipt”, „Madona cu pruncul” etc.

Albrecht Dürer: Madona cu pruncul.

Unul din panourile Muzeului regional-Oradea, cuprinzînd o parte din prețioasele gravuri ale lui Dürer.

Prezidiul simpozionului organizat la Roma, la cercul de cinematografie „Charlie Chaplin”, în legătură cu filmul „Viața cea dulce”, realizat de regizorul Federico Fellini. În fața microfonului, scriitorul Alberto Moravia.

Cunoscutul regizor Roberto Rossellini, realizatorul filmului „Roma, oraș deschis”, conduce acum turnarea filmului „Era noapte la Roma”, închinat mișcării de rezistență din Italia. Rolul principal este interpretat de renumitul actor și regizor sovietic Serghei Bondarciuk. În fotografie: Serghei Bondarciuk și Roberto Rossellini.

Presă, care a relatat faptul, a subliniat că drama aceasta ar fi fost ușor evitată dacă familia Galanti ar fi avut o locuință cât de cât omenească. Cocioaba familiei Galanti era însă atît de insalubră, încît pînă și autoritățile hotărîseră să o demoleze, o dată cu alte asemenea „locuințe” din cartier. Aceasta pentru că în imediata lor vecinătate se înalță stadionul unde urmează să se desfășoare jocurile olimpice și ar fi „incompatibil cu prestigiul național” ca străinii, veniți să asiste la competiții, să vadă cu acest prilej și asemenea aspecte ale mizeriei.

Aci nu e vorba de un caz izolat. Potrivit celor mai recente și mai optimiste date oficiale, pe care le-a făcut cunoscute primăria orașului Roma, în capitala Italiei există 50.000 familii instalate în ceea ce, delicat, sînt numite „locuințe improprii”; aceasta, în afara celor 12.000 de baracamente și alte cocioabe similare împinse pînă sub arcadele apeductelor construite încă din antichitate de romani.

Și cînd te gîndești că toate acestea se petrec într-un oraș unde, în ultima vreme, s-au înregistrat mari scandaluri în legătură cu specula de terenuri virane, al căror preț a crescut de 1.500 de ori față de cel dinainte de război și unde s-au construit sute de case cuprinzînd mii de apartamente care... stau goale, pentru că foarte puțini sînt în stare să plătească chirii exorbitante!

Desigur că pentru schimbarea unor astfel de situații este necesară promovarea unei noi politici interne, de progres social. Dar reacțiunea clericalo-fascistă se opune oricărei tendințe de înfăptuire a unei asemenea politici, luptînd pentru menținerea situației în care unii — puțini la număr — huzuresc, iar cei mulți se zbat în lipsuri. Acesta este, de altfel, și unul din substraturile campaniei dezlănțuite recent de presa de extremă dreaptă împotriva noului film „Viața cea dulce”, realizat de Federico Fellini, cunoscutul regizor al filmului „Noaptea Cabiriei”. În „Viața cea dulce”, Fellini demască desfrîul, corupția și huzurul mării burghezii și al nobilimii din Roma. Campania de defăimare împotriva filmului a mers pînă acolo încît „Osservatore Romano” a cerut ca filmul să fie scos de pe ecrane.

Nu există ziar italian care să nu se fi ocupat de acest film și de problemele pe care le ridică. În principalele orașe ale Italiei, ca Milano, Torino, Roma, au fost organizate, cu prilejul premierei, simpozionuri publice. O anumită presă, de teamă ca „poporul să nu înțeleagă” adevărata semnificație a demascării cuprinse în film, a exclamat: „Aceasta nu este Roma sfîntă și imperială”. Fără să vrea, a spus un adevăr. Ceea ce nu ne împiedică să criticăm faptul că din film lipsește adevărata Romă, Roma mahalalelor, a mizeriei și a foamei, Roma oamenilor muncii, care luptă fără preget pentru a-și apăra dreptul la muncă, la libertate și la pace.

Tocmai această lume, a oamenilor muncii, va reuși în cele din urmă să înfrîngă reacțiunea, să impună reînnoirea politicii economice interne, precum și a politicii externe a Italiei.

CU SARE ȘI PIPER

UN BURLAC

Amicul meu Fănică e un burlac convins. Argumentele lui împotriva căsătoriei sînt de nezdruccinat și fiecare discuție ce o avem pe tema asta se termină cu un zîmbet superior din partea lui și cu o bătaie pe umărul meu: „Lasă, mă! Dacă tu, mă rog, ai făcut-o, nu mai băga și pe alții!”

Eu însă, de cite ori îl văd, nu-l las: „Ei, mă Fănică, tot nu te însori?” El mă privește de sus: „Fii serios!” „De ce, mă Fănică, doar pînă acum un an nu erai atît de hotărît împotriva căsătoriei!” „Uite că acum sînt! Mi-am dat seama că burlăcia e, cum îi spune, mens sana in corpore sano!” „Mă Fănică — zic — nu se potrivește, dar eu tot mă mir! Că doar și pînă acum un an avusesseși timp să știi ce-i burlăcia, dar nu aveai asemenea principii în ce privește căsătoria!” Fănică mă ia de braț: „Spune și tu: ce-mi lipsește? Liniește am? Am! Griji n-am? N-am! Coafori, rochii, pantofi? La alții! Eu nu știu ce-i aia!” Nu-l aprob: „Bine, mă Fănică, dar tot omul trebuie să aibă un cămin!” „De ce cămin, mă, de ce cămin? Dacă vin o dată seara mai tîrziu la „cămin”, cum îi spui tu, scandal! Mai ales că nici chestia cu „am fost la sedință” nu se mai prinde. Și eu, uite, vin acasă cînd vreau și n-am scandal! Plec cînd vreau și nu mă întrebă nimeni „unde te duci?” „Mă Fănică, și e atît de bine că nu te întrebă nimeni unde te duci?” Fănică mă privește o clipă, surprins, drept în ochi, apoi se enervează: „Sigur că e bine! Ce, e rău că n-am de dat socoteală nimănui?” „Mă Fănică — spun eu — nu știu cum, dar pare că e rău!” Fănică își ia la revedere și pleacă grăbit.

Îl văd din nou peste cîteva zile. Discuția reîncepe. „Ei, Fănică, cum stai? Ne însurăm?” El, dirz: „Ești pețitor?” „Nu, băiatule, dar uite ce m-am gîndit: să spunem că tu nu simți nevoia să ai alături o tovarășă de viață, că nu simți nevoia căldurii unui cămin; dar măcar din egoism, mă! Cineva care să te îngrijească, să-ți facă o mîncare, să te coasă, să-ți țină casa curată! Nu?” El ridică din umeri: „Pentru asta nu merită să mă însor! Și pe urmă, ce? Nu sînt corect îmbrăcat? Nu sînt călcat? N-am nasturii cusuți? Știi cum îți cos eu un nasture?”

Ca la „Arta modei”. Într-adevăr, Fănică e corect îmbrăcat, totdeauna pus la punct. L-am ascultat în continuare: „Și la mine în casă e lună. Eu mătur, scutur, șterg praful! Și chiar dacă un nasture s-a rupt, lucrul se repară ușor. Pe cînd dacă ai spus „da” la sfatul popular, gata!” Și pleacă.

Intr-o zi, i-am dat un telefon și am aflat că e gripat. Am luat de la farmacie piramidoane, aspirine, spirt și m-am dus să văd de el. Cînd am intrat în casă, stătea în pat. Avea febră. M-am

șezat lângă el. „Vezi, Fănică, spune și tu! Cît nu făcea acum o nevastă grijulie și iubitoare?” Fănică oftează și întoarce spre mine doi ochi triști, tulburi: „Mă, frate, barem acum, cînd am 38 de grade, lasă-mă în pace! Că o dată mă urc la 39! Lasă-mă să mor burlac, te implor!” Tac. Tace și el. Apoi îmi arată din ochi camera. „Ei, ce? Nu-i curat la mine?” Într-adevăr, curat. Dar pustiu. Caloriferul funcționează, dar în cameră parca e rece. „Da — spun — e curat latine!” Și oftează. Oftează și el. Oftăm amîndoi. „Fănică — spun eu, într-un tîrziu — nu știu tîm să-ți scot din cap burlăcia asta a ta!” „Lasă — face el — gripa trece, dar nevasta rămîne!” Și ride. Dar ride trist. Ride parca și plînge.

Deodată zăresc pe birou un portret mic, înrămat. O fată. Drăguță fată. Mă întorc mirat spre el. „Cine-i fata?” El se uită la portret: „Care fată? A, soră-mea”. „Drăguță” — zic. „Eh! Nu prea!” — face el. Îmi vorbește atît de acru,

încît simt că sînt de prisos și, pînă la urmă, plec urîndu-i însă-nătoșire grabnică.

S-a făcut sănătos. Au trecut vreo două luni. Într-o zi, l-am așteptat cînd ieșea de la slujbă. Voiam să-l iau la noi la masă. Era ora 3. Legeau toți salariatul. Deodată văd o figură cunoscută. De unde o știu? Aha! Fata din portret. Iese apoi și el. Plecăm spre casă. „Fănică, unde lucrează sora ta?” „În provincie: la Vaslui!” Nu știu ce să cred. Ce-o fi, atunci? Ce e cu Fănică? Reîncep discuția noastră. Îi vorbesc de copii. De bucuriile unei familii. El mă repede: „Las-o baltă, dragă! Sînt burlac și-o să mor burlac! N-o să mă convingă nimeni!”

Ieri după masă Fănică a dat buzna la mine în casă, gîfînd fericit, agitat, luminat la față. Mă îmbrățișează: „Mă, băfatule, mă iubeste! Auzi tu? Mă iubeste!” „Cine, Fănică?” „Cum cine? Ea! De un an mi-am dat seama că o iubesc. De un an am vrut să-i spun, dar nu îndrăzneam. Eram sigur că nu mă iubeste. Dar ieri i-am spus!” Cade pe un scaun. Parcă e în extaz. Îl privesc îngîndurat. De un an. Exact de cînd a devenit burlac. Convîrs. Acum am înțeles. Îl stîmbez dublu pe Fănică. „Și ea ce-a spus, Fănică?” „Păi, n-ai auzit? — strigă el. Mîine să vii la sfat!” Îl îmbrățișez. El scoate o poză. „La privește-o!” Mă uit la poză. „O știu!” „De unde?” „O ai acasă, pe birou. Soră-ta!” El roșește. „Dar tu mă înțelegi!” Tac. Ne așezăm la o cafea. „Și renunți tu la burlăcie, Fănică? O să dai socoteală, bătaie de cap, griji...” Fănică mă privește crunt: „Aș vrea să te văd pe tine burlac o lună de zile! Singur în casă, ca un cîine, să-ți spui durerile și bucuriile la pereți, să n-ai o ființă care să fie... ei, ce să mai vorbesc! Mă uitam la tine cînd voiai să mă convingi să mă însor, să termin burlăcia! N-aveai argumente tari, nu știai ce să-mi spui pentru că ai uitat burlăcia! Trebuie să fii burlac, ca să ai argumente contra burlăciei!”

...Fănică e însurat de cinci luni. Într-o zi, cînd au venit la noi în vizită, m-a luat deoparte. A scos o listă. Pe ea, zeci de nume. „Ce-i asta?” — îl întreb. „Timpul trece — face Fănică — și eu încă nu m-am hotărît. Pă-mi un nume. Ia spune: dănuț îți place?”

Sadi RUDEANU

CROS AMERICAN

Pe-o plajă din Florida, un tip original, Dorind să evadeze o clipă din banal și vrînd să se arate un as în fantezii, Porni s-organizeze un cros cu... farfurii, În care concurenții vor alerga prin praful, Pe cap c-o farfurie umplută cu pilaf.

La ora stabilită, s-au prezentat la start Vreo 15 dandy și un șomer — Bill Hart, Ce se făcu la față mai alb ca o hirtie Simțînd sub nări mirosul plăcut din farfurie. Apoi, deși șomerul avea plete cărunte, De la-nceputul cursei se stabili în frunte, Căci, bietul, avea trupul mai slab ca o nuia Și îl purta în goană un vînt ce adia. Dar totuși la sosire, șomeru-nfometat, În loc să ia trofeul, fu descalificat, Că-n timp ce alergase, sîrînd în urmă-i praful, Ascuns de o turnantă, mîncase tot pilaful.

Aflînd de sancțiune, Hart scoase un suspin: — Decît o cupă goală, prefer stomacul plin!

Radu POP

Portrete in peniță

GĂINARUL

Are un debit verbal nemaipomenit. Se jură pe m-a-sa, pe tat-su că-i om cinstit și parafrazază cu nerușinare înțeleptele noastre proverbe. E adeptul unei filozofii trîntoricești: mai bine să-l trăsnească Dumnezeu decît să muncească. Îi place moda tradițională, de om cu vină, pe care o exprimă prin cizme bürger, nădraji vînatorești și căciulă de astrahan. Are un dînte de aur, nas roșu, obraz buhăit și fruntea de un deget. Mina i-e umflată și degetele usuroase. Cînd doarme, cînd merge, cînd gîndește, în fiecare clipă e pătruns de semnificația unei singure maxime:

— Arde-l pă țaran!
În viața sa cunoaște un singur efort: sculatul de dimineață. Știe mersul trenurilor pe dinafară. La ore matinale e prezent în diverse gări sau la diverse bariere, oferînd țarilor incompensabilă sa generozitate.

— Hai la mine, neamule!
Repet: individul are o slăbiciune nemaipomenită pentru țarani. Și pentru găini.
— Hai să te fac om, nene!
— ?!
— Bani frumoși, la minut.
— ?!

— Uitei, muieră cu capu-n pîmînt, vin' la neica dacă vrei să te iubească bărbatu'!

— ?!
Cîte un țaran mai mualit se vîră în zeama găinarului —
— Lasă, dom'le, că n-avem dovleac pe umeri.

La care omul cu cizme bürger răspunde compătimitor:
— Treaba voastră, dar eu tot vă iubesc... Dați-mi găinile, că-n piață nu luați nici jumătate din banii mei.

La care, un rumîn cu minte de Păcală îi poruncește:

— Arată-mi miștile! Aha, sînt albe și putrezite de lene și înșelăciune. Țarani, nici o găină găinarului!

Oamenii însă, diferențiați la înțelepciune și adevăr, acționează după cum îi taie capul. Unii pleacă spre piață. Alții sînt înșelați de demagogia găinarului intermediar.

Mai anțart, la „Calul bălan” — restaurant în piața Unirii — un găinar, în timp ce comanda țuicile pentru alți găinari, se făcea:

— Bani? Ca la turci.
— De unde-i ai, mă?
— Păi, am un proverb: „Arde-l pă țaran!”
Asta era mai anțart. Azi-dim-

neată, la un tribunal popular. l-am văzut pe găinar în boxa acuzaților. Tot dîndu-se-n leagăn pe marginea Codului penal. A căzut „bica”... Și acum nu-l mai arde el pă țaran. S-a fript singur...

G. CIUDAN

DE-ALE CIRCULAȚIEI...

— Decît să mă mai bați la cap, mai bine ia volanul și condu tu mașina.

Din „Leda Matyi”

Explicație prelungită...

Din „Ogoniok”

PIRONUL

E o poveste cu... economie
Și-o spun aceluia care n-o prea știe:

Un gospodar își ticluise, cică, Un gard, la curtea lui cam măricică... În scîndurile prinse de lănteși Bătuse omul cuie, cite vrefi, Iar în lănteșii prinși și ei de pari, Tot cuie otăcise, dar mai mari, Adică din acelea barosane Care se cheamă și piroane.

Pe jos, Pe lângă gardul nou, frumos, Găseai, dac-ai fi cercetat, Cite un cui mai cocosat, Căzut pe lângă pari, tîrîș, Că omul îl bătuse cliș... Strigau copiii:

— Tată, Iată Ce cuie mari și mititele! Ne lași să ne jucăm cu ele? — Puteți să vă jucați, cu tata, Căci gardul, cum vedeți, e gata!

Așa se face, cum vă spui, Că prin gospodăria lui N-a mai rămas nici fir de cui. Dar într-o zi, dintr-un lănteș, Pironul cel mai mălăieș

S-a rupt — de la mijloc, socot —
Făcînd să-ncline gardul tot.

Zicea stăpînul:
— Măi, copii, Ia căutați prin jucării Vreun cui mai mare, strîmb, oricum, Că fuge gardul înspre drum! Degeaba: căutatul cui Nu poți să-l iei de unde nu-i. Deci pîn-să-l afe, pîn-să-l dragă, A stat așa o noapte-ntrăgă, Și-o seroață cu purcei (vecină!) I-a dat și iama prin grădină...

MORALA-i clară: vreau să zic, Că-i scump și-un lucru de nimic!

Stelian FILIP

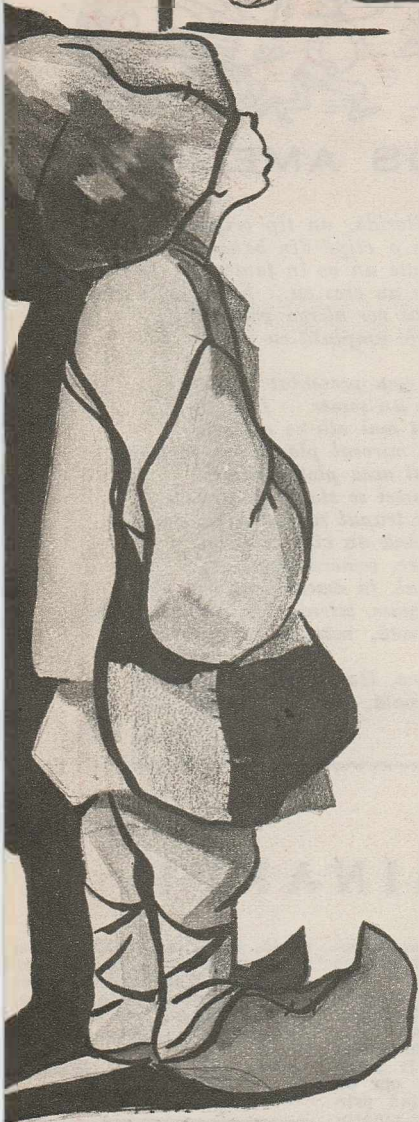

Știi de ce...

— schiță —

de Dragoș VICOL

Ilustrație de Tia PELTZ

Mezdrea și le ascunde în întuneric. Poate ar vrea să n-aibă picioare, să n-aibă lumea la ce se uita. Totuși eu i le văd. Are niște picioare mari, mari ca de uriaș. Nu știu, picioarele-s atât de mari, ori numai opiniile, niște opinci de cauciuc, gurguiate și umflate cu paie în loc de obiele. Aurel Mezdrea abia le țîrîie.

E mărunț și slab Aurel Mezdrea. Un pumn de om. Și rușinos; nu vrea să intre în casă. Îl rog:

— Intră, măi Aurel.

Dar el nu intră; așteaptă afară și-mi șoptește:

— Spune-le să facă parte dreaptă, să nu mă fure... Știi de ce...

— Acuma știu, mi-am reamintit.

...E cam mult de atunci. Eram niște ținci cu nasurile veșnic dezghețate și băteam ulițele satului cu steaua.

Eram îmbrăcați în niște cămăși albe, lungi, cu brîie tricolore și niște coroane de carton pe cap. Doi aveau cîrje lungi, îndoite sus, apostolești, iar al treilea steaua. Aurel Mezdrea o purta. Așa voia el.

— Imi dați și voi un creițar mai mult, pentru asta. Știți de ce...

Știam de ce. Și hotărîsem chiar să-i dăm și mai mult de un creițar. Aurel Mezdrea se bucura:

— Am să mi-i cumpăr... am să mi-i cumpăr...

Băteam toate cătunele cu steaua. Ne încumetam pînă prin Podul Coșnei, peste deal, și chiar pînă la Poiana Negri, drumuind pe prundul pustiu al Negrișoarei, prund despre care se spunea că-i un fel de uliță a lupilor. Poate ne temeam — ba chiar ne temeam în toată regula, dar Aurel ne îmbărbăta:

— Sîntem crai, nu se leagă sălbătăciunile de noi... Știți de ce...

Bietul Aurel!... Credea că toată lumea „știe de ce” trebuie ca sălbătăciunile să nu se lege de noi, de ce trebuie să batem toate ulițele satului, de ce trebuie să cîștige el un creițar în plus, de ce... Ei, dar dumneavoastră nu știți de ce...

Aurel voia să-și cumpere o pereche de bocancii... Ce mare lucru e să-ți cumperi o pereche de bocanci, veți zice dumneavoastră. Veți fi avînd dreptate într-un fel, totuși pentru Aurel Mezdrea o pereche de bocanci era într-adevăr un lucru mare.

Aurel Mezdrea avea șase frați. Care de care mai mărunți și mai mosturoși. Doi, mezinii, erau gemeni și sugeau cîte o „țoacă”, adică un fel de biberon alcătuit dintr-un petec de pînză și-un gogoș de mămăligă. Aceștia erau cei mai mosturoși, pentru că nu voiau să mănînce orice. Alți doi se jucau în cenușă cîtu-i ziuica de mare.

Aurel Mezdrea avea șase frați. Care de care mai mărunți și mai mosturoși. Doi, mezinii, erau gemeni și sugeau cîte o „țoacă”, adică un fel de biberon alcătuit dintr-un petec de pînză și-un gogoș de mămăligă. Aceștia erau cei mai mosturoși, pentru că nu voiau să mănînce orice. Alți doi se jucau în cenușă cîtu-i ziuica de mare. Al cincilea prinsese obiceiul să spargă ori pe ce punea mîna, iar al șaselea urla cîtu-i ziua de mare să-l ia „bădița”, adică Aurel, la școală... „Bădița” l-ar fi luat, dar pe vremea aceea școlile nu erau deschise decît de la sfîrșitul toamnei, pînă-n paști, cam pînă cînd începea munca la cîmp ori la pădure. Vara, da, ar fi mers, dar iarna cum să-l ia, adică mai bine zis: cu ce să-l încălțe? „Bădița” se încălța cu opincile acelea uriașe de cauciuc, rămase de la taică-su sâracu, pe care l-a strivit un molid, în pădurea lui Goetz, unde lucra.

Cu atîta a venit biata măicuță acasă, de la îngropăciunea lui, cu opincile. Pe urmă s-au mai strîns și altele: necazurile, foamea, sărăcia.

De cînd își pusese în mînte să-și cumpere bocancii, lui Aurel îi era rușine cu opincile acelea de cauciuc, cu gurguie mari și infundate cu paie. Se oprea în fața prăvăliei lui Todașcă și se uita lung, lung la bocancii înșiruți în galantar. Erau fel de fel de bocanci. Galbeni, cu ținte, negri cu potcoave subțiri și șireturi albe, și Aurel se uita la prețul lor și-și făcea socoteala cîți creițari are și cîți îi mai trebuie.

— Ei, nu-mi trebuie prea mult...

— se încuraja el și se și vedea cu bocancii în picioare, lustruiți lună, pășind prin sat.

— Hai, Aurel!... — îl strigam noi.

— Hai-hai! — răspundea și el și, oprit la ușa altui gospodar, își dădea drumul la glas:

„Steaua sus răsare
Ca o taină mare”...

Și visa bocancii din galantarul lui Todașcă.

Aurel Mezdrea locuia departe, într-o fundătură de pîrau, la poalele Așuțitelor. De acolo, făcea trei ceasuri pînă în sat.

În ajunul acela îl așteptam ca de obicei, cu nerăbdare, să împodobim steaua și să pornim. Dar Aurel Mezdrea întîrzia. De ce întîrzie?... Ieseam în șosea și ne uitam în lungul ei, dar tovarășul nostru nu se vedea nicăieri. Și atunci ne-am hotărît să pornim înaintea lui. Dar l-am găsit în fața prăvăliei lui Todașcă, lipit de galantar. Îi străluceau ochii de bucurie.

— Îi cumpăr!... Îmi mai trebuie treizeci de creițari!...

Bucuria lui ne-a dat și nouă aripi. Am pornit pe căile celor trei crai și-am cîntat cum poate n-am cîntat niciodată mai frumos.

Noi, ceilalți doi crai, ne-am sfătuit în taină ca atunci cînd în punga comună s-or aduna treizeci de creițari, să zicem:

— Ia-i, măi Aurel, și hai să cumpărăm bocancii!

...Era în ziua de anul nou, către seară. Ajunsesem în Podul Coșnei și cîntasem „Steaua sus răsare” la vreo douăzeci de case, cînd cel de-al treilea crai îmi șopti:

— S-au strîns. Ba avem și zece creițari peste treizeci.

— Ssst! Să nu te-audă — îi atrăseși eu luarea aminte.

Pe urmă, cînd am ajuns în dreptul școlii, am zis:

— Măi fraților, eu m-am săturat... Mă-ntorc acasă.

Aurel a icnit:

— Cum?...

Și două lacrimi mari i-au izvorît din ochii neastîmpărați și căprui. — Așa cum am spus. Iaca, s-au strîns patruzeci de creițari. Treizeci țî-i dăm ție, iar zece ni-i oprim nouă. Bun?

Aurel nu putu rosti nici un cuvînt. Se uită la noi încordat, neîncrezător; dar cînd văzu că îi punem în palmă treizeci de lei romînești (noi le ziceam creițari), începu să fiarbă de nerăbdare.

— Mă duc... Mă duc acasă să-i iau și pe ceilalți... Și mîine...

Aveam drum lung pînă acasă. Dar ne-am pornit să-l înfruntăm.

Și l-am înfruntat, străbîntat pînă-n fundătura pîraului în care locuia tovarășul nostru. Eram și noi plini de bucurie și de nerăbdare. „Mămuța” lui Aurel ne-a culcat pe unde a putut, pe cuptor, pe laiță. Dar noi n-am dormit așa cum n-a dormit nici Aurel. Îl auzeam spunîndu-i lui Petruț:

— De-amu am să te iau la școală. Dar să știi, am să-ți dau și opiniile din cînd în cînd...

Îl ghionteam pe cel de-al treilea crai.

— Auzi?

— Aud...

— Îți pare rău că i-am dat atîția bani?

— Am făcut o faptă bună...

Eram mîndri amîndoi că, datorită darului nostru, Aurel și Petruț vor avea bocanci.

A doua zi, în zori, ne aflam la ușa prăvăliei lui Todașcă. În graba noastră, ne-am pus pe cap coroanele de crai și ne-am luat și steaua. Ne-am zis că după ce Aurel se va încălța cu bocancii cei noi, n-ar strica să mai colîndăm cîte un pic pe ici, pe colo.

Am așteptat pînă s-a deschis prăvălia și-am năvălit înăuntru. Aurel a socotit că nu strică să-l îmbune mai întîi pe Todașcă, prăvăliașul, un om înalt și ursuz, despre care se spunea că în loc de inimă are un calculator cu bile de lemn, ca și cel de la școala noastră, și începu:

„Steaua sus răsare”...

— Gura! Ieșiți afară! — tună Todașcă de după tejghea. Umblați cu cerșitul?

— Nu, domnule Todașcă — m-am grăbit eu — vrem să cumpărăm niște bocanci...

— Bocanci, voi? — se înmuie ursuzul.

— Da, eu — răspunse Aurel și scoase din sin o năfrămîță în care își înnodase banii.

— Pentru tine?

— Pentru mine.

— Cîți bani ai?

— O sută cincizeci... Cît scrie în fereastră.

Todașcă se încrunță.

— Ce scrie în fereastră nu mai este!

— Cum?! — tresărirăm noi.

— S-au scumpit bocancii. De ieri încoace costă două sute cincizeci!

În ochii lui Aurel începură să tremure lacrimile. În cîți ani avea să mai adune el o sută de lei?... Își plecă privirile în pămînt și îngăimă:

— Dați-mi-i cu cît am... Vă rog.

— Vă rugăm — ne alăturarăm și noi, rugămînții lui.

Dar Todașcă ieși de după tejghea și ne luă din urmă.

— Hai! Ieșiți! Mi-ați stricat safteaua de anul nou! Marș! Uite la ei, să le vînd în pagubă în prima zi a anului... Haiți, ieșiți!...

Am ieșit...

Peste cîteva clipe, cîntam plîngînd toți trei în fața galantarului:

„Steaua sus răsare,
Ca o taină mare”...

Dar nici steaua, nici Todașcă, nici bocancii cei galbeni sau negri nu ne purtau grija...

★

Aurel Mezdrea nu mai este de mult un copil. E doborîtor de pădure la Dornîșoara. Are și el trei flăcăi și-n fiecare an, în ajunul anului nou, îi ia de mîna și pleacă cu ei la Vatra Dornei să le cumpere bocanci.

— Încălțați-i, măi flăcăi!... Așa... Bravo!

Și i se pare că se încălță pe sine, copilul de altădată, și parcă îi vine a plînge pe ascuns...

Ninge. Ninge de cum a înserat, cu fulgi mari, leneși. Ninge ca-n serile copilăriei. M-am așezat la fereastră să privesc cum bat fulgii la geam. Mîine dimineață va fi alb peste tot. Pădurile doar vor rămîne cărunte. Fulgii le vor încărunți bărbile și pletele. De la picioarele lor pînă în zare, pretutîndeni, va fi alb, alb, alb...

Ninge. Taman așa ninge în nopțile iernilor din copilărie. Și mi se pare că aud cum își scutură cineva, afară, încălțările de zăpadă. Cine-i acolo?... Nu e nimeni... E numai o amintire a copilăriei. Din amintirea aceasta, izvorăște cîntecul:

„Steaua sus răsare
Ca o taină maaare!...”

Poftiți în casă, dragii mei. Pofțiți! Haideti, sînteți doar voi, prietenii mei din copilărie. Și mi se pare că și eu sînt cu voi. Da, da, m-am recunoscut. Eu greșeam întotdeauna la „Ca o taină maare”. Adăugam întotdeauna un „a” în plus și ieșea „maaare” și rămîneau în urma voastră... Pofțiți în casă... Așa, bravo! Bine-ați venit, „jabracilor”... Așa ne spunea tata rîzînd, împărțindu-ne niște mărunțiș. Dar tu, cel mărunț și pipiriu, cu căciula pînă peste ochi, de ce rămîi afară, în frig? Hai, intră!

— Nu pot. Eu sînt Aurel Mezdrea... Știi de ce...

— Nu știu, nu-mi amintesc...

— Ba știi... N-am încălțări și mi-e rușine...

Mă uit la picioarele lui. Aurel

Librăria de la care îmi
ocur de obicei cărți îmi tri-
ite acasă, din când în când,
letinul informativ cu nou-
file apărute.

Nu pot decât să apreciez
astă grijă a librăriei, de a
ne contactul cu cititorii.
umai că, prin felul cum e
toemit buletinul acesta in-
rmativ, sînt pus uneori în
curcătură. Și aceasta, pen-
u că noutățile apărute — sau
urate sub tipar — sînt prezen-
te într-un tabel care conține:
umele autorului, titlul cărții,
rețul și o rubrică de observații.

Autorul e prezentat ca la
talog (minus ordinea alfa-
etică), adică are înții tipărit
umele și apoi pronumele.
îna aici, dacă vreți, totul
r și normal. Dar, nu știu
in ce motive, pronumele e
edus mai întotdeauna la o
nițială. Spre exemplu: Sado-
eanu M., Arghezi T., Schil-
er F., Polevoi B. etc.

Firește, nu e greu să știu
u ce autori ai de-a face în
azurile acestea, cînd numele
le familie spune totul. Dar
e te faci cînd întâlnești nume
a: Petrescu C. Incepi, desi-
gur, să te întrebi de care
Petrescu o fi vorba: de Cezar
sau de Camil?

Ba, mai mult, la un moment
lat, am întilnit ca autor —
scris acolo, negru pe alb —
Oul năzdrăvan (vezi Buletin-
ul 22/59).

Buletinul acesta e întoc-
mit de Direcția Difuzării
Cărții din Ministerul Învă-
țămîntului și Culturii, care,
cu ceva mai multă atenție, ar
putea să prevină asemenea
ciudățenii.

I. V.

MARILE BIBLIOTECI ALE LUMII

Biblioteca „Lenin” este con-
siderată drept cea mai mare
din lume. Ea posedă în depo-
zitele ei peste 17 milioane
de cărți și un fond masiv de
reviste. Printre exemplarele
rare ale acestei biblioteci se
numără prima carte imprin-
tată la Moscova, în 1564, de
către Ivan Fedorov și intitu-
lată „Apostolul”; prima „Gra-
matică” a lui Smotrițki, pe
care a folosit-o și marele
savant Lomonosov; „Arit-
metica” lui Magnițki ș.a.
Dintre revistele rare aflate
în bibliotecă, cităm „Jivopi-
seț” (Pictorul), publicată în
secolul al XVIII-lea de Niko-
lai Novikov, precum și revis-
tele editate de către mișcarea
decembristă.

DE VORBĂ cu Alfred Margul Sperber

„Zeuge der Zeit” (Martor-
ul vremii), așa se numea
unul din volumele de ver-
suri publicate, în urmă cu
cîteva ani, de poetul german
din țara noastră Alfred
Margul Sperber. Un critic
literar a extins noțiunea și
l-a denumit chiar, pe auto-
rul cărții, un martor comba-
tant al vremii sale. I-am
adus aminte poetului de
această carte, într-una din
serile liniștite, aproape pri-
măvăratic, de februarie.

— M-am vrut întotdea-
una un astfel de martor —
mi-a răspuns Alfred Margul
Sperber. Poetul trebuie să
aibă rădăcini puternice în
fipte în prezent, să nu uite
niciodată trecutul, dar
privirile sale să se îndrepte
în permanență spre viitor.
Nu avem dreptul să uităm
nimic. În Apus se aud din
nou îndemnuri la asasinat,
pe străzile Germaniei de
vest mășcăluiesc revanșarzi.
Tocmai de aceea, în volu-
mul recent apărut, mi-am
ridicat și eu glasul de pro-
test, în poeziile „Inchinare”
și „Balada casei de nebuni”.

— Ce ne puteți spune
despre criteriul de selec-
ționare a lucrărilor din
volumul dv. de „Versuri
alese”, tipărit la Editura
Tineretului?

— E o culegere antolo-
gică din activitatea mea
poetică din ultimii 40 de
ani, în care cititorul în-
tilnește toate genurile a-
bordate de mine — pastel,
balade, snoave, satire, pam-
flete etc. Aș vrea să spun un
cuvînt despre traducere. Cu
toate că, în materie de tra-
ducere de poezii, sînt în ge-
neral un adept al principiu-
lui antologic (cele mai bune
traduceri din opera unui
poet, făcute de diferiți
scriitori), totuși modul de
transpunere în romînește
a poeziilor mele de către
Virgil Teodorescu mi-a
produs o puternică impresie.
Sînt nespuse de mulțumit
de realizarea artistică a
traducerilor.

— Dorim să cunoaștem
șantierul dv. de creație.

— Am pe masa de lucru
un ciclu de poeme de o
factură nouă, inspirate din
cea mai stringentă actua-
litate internă și externă.
Din acest ciclu, trei poeme
(„Balada hidrocentralei”,
„Priveliști lunare” și „Un
om vorbește”) au și apărut.
Apoi voi relua munca la
un volum de nuvele și
comedia care poartă titlul
„Eroul pozitiv”. Trebuie
să alcătuiesc și un volum
de proză miniaturală (mici
foiletoane, satire și anec-
dote publicate între anii
1925 și 1944).

— Ați făcut mult pentru
cunoașterea folclorului ro-
mînesc în străinătate. Veți
continua?

— Bineînțeles! Cîtă vre-
me voi putea așterne cu-
vinte pe hîrtie, voi conti-
nua să traduc în germană
și engleză comorile fol-
clorului romînesc. De alt-
fel, oricine citește recentul
meu volum își poate da
seama ușor cît de mult
datoresc eu, ca scriitor,
poeziei romînești și, mai
cu seamă, minunatei creații
populare romînești. În ma-
terie de baladă, snoavă
și satiră, dascălul meu de
neprețuit a fost marele
Anton Pann, al cărui tem-
perament tumultuos și a
cărui originalitate fără
seamă își mai așteaptă
într-un fel redescoperito-
rul.

Poetul a tăcut, dus pe
gînduri. I-am respectat tă-
cerea.

AI. NICHITA

Flotîn MUGUR

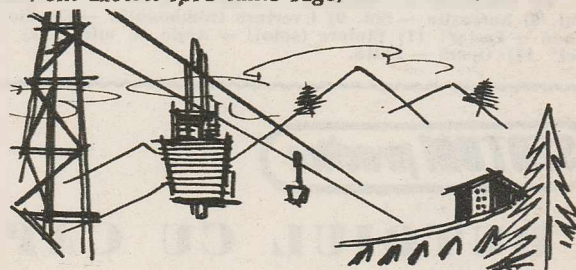
B I C A Z

*Cu arcuri largi de piatră, din munții prin milenii.
Iar între munți, barajul stă apei curmezis.
O mare se va naște, sub ochii n-tredeschși
Ai vulpilor vrăjite de- asemenea vedenti.*

*O mare, între munți cu fierberea-mpietrită,
Alunecări de valuri spre piscul de metal...
Grumazul dîrz, de stîncă, scînteietorul oal
L-o-nconjura cu brațul subțire, de iubită.*

*Și soarele-o să taie cu săbiu glorioasă
Albastra cadențare a valului superb.
Se vor uita spre mare imperialii cerbi,
În-genunchînd, în branști, cu coarne râmuroase.*

*Vechi, munții nu-și apleacă, a-nfiorare, pînii.
Cu arcuri largi de piatră, trec demni prin veșnicii.
Dar încordînd cu brațul acele arcuri oii,
Vom azoîrî spre lume săgețile luminii...*

C I M E N T

*De scara oagonului negru, cînd luna-i departe,
În curtea imensă a fabricii, scriu.*

*Cu zgomot aud răsturnîndu-se-n preajmă cimentul.
Vibrează fragil secundarul cu oîrf argintiu.*

*Mă tulbură-adînc frumusețea ciudatei prioelști,
Cu fumul în forme curbate urcînd, luminat,*

Cu petele mari de ciment, pe țărînă.

Rotunzi trandafiri, licărînd parcă transfigurat.

O, flacăra lămpii sudorilor, mare ca luna!...

Sînt praful de piatră, nîngînd neozăzut pe hîrtie,

De vorbele suple și poate fragile, redîndu-i

Cuvîntului, forță de-atac, trînînicie.

Actualități literare de peste hotare

● Un deosebit in-
teres a produs în
R.P. Ungară apariția
cărții „Ungaria și
cel de-al doilea război
mondial”, o cule-
gere de documente co-
mentate, cu privire
la dedesubturile po-
litice care au dus la
cîrdășia dintre re-
gimul fascist al lui
Horthy și nazisții.

● La New York
a apărut romanul lui
Ring Lardner „The
Ecstasy of Owen Mu-
ir” (Extazul lui Owen
Muir), avînd ca temă
persecutarea luptă-
torilor pentru pace
din S.U.A. în peri-
oada 1950-1951, de

către faimoasa comi-
sie pentru „cerceta-
rea activității anti-
americane”. Autorul
este unul dintre aceia
care au refuzat să
se prezinte în fața
comisiei. Romanul se
bucură de o caldă
primire în rîndurile
cititorilor.

● Cerculite lite-
rare engleze urmăresc
cu interes evoluția
tînărului scriitor Bren-
dan Behan, care este
considerat un demn
urmas al lui Bernard
Shaw. Originar, ca
și acesta, din Islanda,
Behan satirizează

în scrierile sale lu-
mea marii burghezii
financiare și se aplea-
că cu dragoste asupra
vieții dezmostenitilor
soartei din East End
(cartierul săracilor
din Londra) și Dublin.

● Romanul scri-
torului francez Roger
Peyrefitte „Chelle
sf. Petru”, care de-
mască uelțirile Vati-
canului, continuă să
înregistreze un mare
succes în lumea în-
treagă. Pînă în pre-
zent, cartea a fost
tradusă în 15 limbi,
bucurîndu-se pretu-
tîndeni de aprecieri
critice elogiouse.

Cuvinte încrucisate

TONUL FACE MUZICAI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

ORIZONTAL: 1) Portativ. 2) Transmițător de muzică — Pasăre călătoare. 3) A iesi (arh.) — Regretat — Sol (od.). 4) Acord. 5) Compoziții — Zăpada. 6) Le purtau regii vechilor perși — Strident. 7) De la (od.) — Tentative (fig.). 8) Haine — Afluent al Pripetului. 9) Plimbare — Adversar. 10) Intrebare — A răsunat prelung (2 cuv.) — Mătuși din Banat și Oltenia. 11) La începutul zoologiei — Sursă de legende. 12) A neglija — Suiță. 13) Tonuri — Aproape nocturne.

VERTICAL: 1) Chei (sing.) — Doine! 2) Compus în pripă (fam.) — Idol. 3) Voce profundă — A-și schimba direcția inițială prin lovirea de un obstacol. 4) Nai scobit! — Pentru scris note — Literă slavonă. 5) Notă — Prefix pentru opt. 6) Arhipelag în Polinezia — Unde! — Liliacee. 7) Apăsată — Muzica vîntului. 8) Nereșite — Sol. 9) Uvertura trombonului — Cio-Cio-San. 10) În aer — Mahon — Poștar! 11) Cîntare (solo)! — Arșic de miel. 12) Cîntecul vîntului — Apel! 13) Operă — Suiță.

SFATURI practice

BUTOIUL CU CĂPSUNI

O dată cu echinocliul de primăvară, dacă avem o grădiniță trebuie să începem plantarea ei cu flori sau cu legume. Iar dacă nu dispunem decât de un balcon sau de o terasă înșorite, trebuie să ne preocupăm de înfrumusețarea lor cu ghivece de flori. Cum se plantează legumele și florile, știe desigur orice gospodină — iar cea care nu știe poate să învețe de la o vecină sau de la o cunoștință — așa că nu vom insista asupra procedurii. Ceea ce vrem să atragem atenția în mod special este că în orice grădiniță, pe orice petic de pământ — printre flori și legume — pot fi sădite niște fructe pe cât de decorative, pe atât de gustoase și

care nu cer nici măcar un efort deosebit la îngrijire. Aceste fructe sînt căpsunile. Și mai interesant este că aceste fructe pot fi cultivate nu numai pe orice petic de pământ, dar chiar pe o terasă sau pe un balcon, fără să atenteze cu ceva la salubritatea locuinței sau la confortul locatarilor.

Am văzut la cineva un mod ingenios de a cultiva asemenea fructe și ținem să-l împărtășim și cititorilor noastre. Prima condiție este să dispui de un butoi vechi, care nu mai folosește la nimic. Acestui butoi i se scoate unul din capace iar în peretele circular, format din doage, se dau cu un burghiu găuri de trei centimetri în diametru și la distanțe de 15 cm una de alta. Se găurește de asemenea în câteva locuri și capacul rămas să servească drept fund al butoiului. Pe fund, pentru drenajul apei, se așază un strat de pietre sparte, pe 8-10 cm înălțime, peste care se toarnă pământ pentru flori, preparat cu îngrășăminte chimice și cu prafuri insecticide ce se găsesc în comerț. Umplut cu pământ, butoiul se așază pe 2-3 suporturi într-un lighean vechi sau într-o tavă de tablă care oprește apa ce se scurge din el.

După aceea, în fiecare gaură a butoiului se plantează câte o tufă de căpsun. (Acestea se pot procura de la orice cultivator de căpsuni, care, fiind nevoit să rărească plantațiile lui, dispune de surplusuri ce nu-i folosesc). Tufele se plantează astfel ca rădăcina să fie cât mai adînc implantată în pământul din butoi, iar tija să rămîină afară. În partea superioară a butoiului se plantează de asemenea tufe de căpsuni, ca într-o ghiveci, calculînd aceeași distanță de 15 cm între ele.

Astfel încercat, butoiul nu mai are nevoie decât de apă și de soare. Trebuie acoperit numai sau adăpostit în cazul unui val de frig neprevăzut sau al unui vînt puternic. De asemenea trebuie rotit, din cînd în cînd, ca soarele să-l bată pe toate fețele.

În faza de înflorire, el va oferi ochiului aspectul unui uriaș buchet de tufe verzi, presărate cu petale albe, iar mai tîrziu, pe lângă ornamentația căpsunelor, va oferi cultivatorului și plăcerea de a minca aceste fructe, a căror recoltă va fi destul de abundentă.

JOSIANA

În stînga, vedem cum trebuie găurit și așezat butoiul, iar sus, căpsuniile plantate cu fructele ajunse la prima fază de recoltare.

„CONVERSAȚII SUBMARINE“

ÎNTRU PEȘTI, CRUSTACEE ȘI ALTE VIETĂȚI ACVATICE

Zicala „face ca peștele” nu-și mai are justificarea, de cînd savanții hidrobiologi sovietici și americani au descoperit că peștii și multe alte vietăți acvatice scot sunete pîrînd a întreține adevărate conversații submarine. Crustaceele în special s-au dovedit a fi cele mai dotate pentru asemenea manifestări. Și, într-adevăr, studiindu-le mai îndeaproape, specialiștii sovietici au constatat că langusta și homarul, spre exemplu, dispun de organe capabile să emită sunete printr-un aparat acustic corespunzător. Peștii sînt mai puțin

favorizați în privința acesteia, deoarece ei nu posedă „organe vocale” ca langusta, homarul sau crevetta; în schimb, peste 31 de familii de pești întrețin „conversații submarine” cu ajutorul vezicii înotătoare. Alte specii de pești își transmit semnalele de înțelegere între ei prin niște zgomote asemănătoare bătăilor de tobă. Ei lovesc cu arpioarele înotătoare într-o porțiune a corpului care are pielea întinsă, exact ca o tobă. Alții, în anumite împrejurări, scrișnesc sau clăntănesc din dinți. Intensitatea acestor străni zgomote submarine depășește uneori 100 de decibeli, cu o frecvență de la 4.800 pînă la 100.000 herți. Delinții scot tipete ascuțite, iar balenele emit sunete de trei feluri, dintre care unele ating frecvența de 190.000 de herți.

Interesant este că aceste sunete nu sînt scoase la împlinire de nici o vietate acvatică și fiecărui animal i se atribuie o anumită situație în care se află individul sau specia întreaga. Astfel, s-a putut constata că, dacă e contrariată sau rănită, lan-

gusta scoate un fel grohăit răgușit, iar dacă e satisfăcută, începe sforăie ca o pisică. asemenea, în perioade de depunere a icrelor mulți pești emit, la intervale de 30 de secunde niște tipete comparate cu sunetul unor sire și la crustacee, ca la pești, sunetele sînt mai subțiri sau mai groase, în funcție de vîrstă și de individul care emite.

S-a observat, în sfîrșit, înainte de împlinire, unii pești se apropiu de bot și încep să „vorbească”. Firește e foarte greu să se stabilească diferențele cod de comunicație ale acestor vietăți și, de altfel hidrobiologii nici nu măresc aceasta, deocădată. Ceea ce urmărește ei este să inventarieze gîstrele diferitelor „voacvatică”, în scopul să evită derutarea pe acestea o provoacă ecranarea sonarelor cu ajutorul cărora navighează submarinele. Sarcina care și-a luat-o ceretoria este cu atât mai importantă, cu cît viitorul deschide largi perspective navigației sub apă.

DE VORBĂ CU MEDICUL

În acest număr, răspundem cîtorva întrebări puse de cititori.

Popa S. — Cîmpina. Simptomul pe care îl prezintă copilul se numește sialoree. Dar acesta poate fi înțilnit în diferite afecțiuni ale sistemului nervos, ale tubului digestiv, în insuficiența tiroidiană, în diabet.

Pentru un tratament eficient ar fi necesar de stabilit care din afecțiunile enumerate mai sus provoacă această sialivație abundentă. Faptul că tratamentele făcute pînă acum nu au dat rezultate se datorește lipsei unui diagnostic bine precizat. Ar fi necesar să consultați un neurolog, eventual și un endocrinolog. Poate că o deplasare a dv. cu copilul la București, pentru a consulta specialiștii, ar fi utilă.

Speranța — Brăila. La dv. este vorba de o afecțiune veche, care se pare că nu a fost tratată în mod sistematic. Afirmați că de multă vreme seroreacția este negativă. Ar fi fost necesară și analiza lichidului cefalorahidian. Pentru a avea certitudinea că infecția a fost radical învinsă, veți face un tratament cu 6 milioane unități penicilină (3-400.000 unități pe zi, în patru doze egale, dacă folosiți penicilină cristalizată, și 3-400.000 unități, o singură dată în 24 ore, în cazul că folo-

siți penicilină uleioasă). În prime zile se vor administra doze mici pentru a evita reacții care uneori pot fi periculoase. Tratamentul nu trebuie să lănterupt pînă la terminarea întregii cantități de 6 milioane unități. Ulterioarele doze pot crește pînă la 500.000 unități în 24 ore. La o săptămîină după acest tratament, veți face o serie de 15-injecții de bismut (una la 2-3 zile), vînd grijă să folosiți pasta de dinți după fiecare masă.

E preferabil ca tratamentul să facă sub supraveghere medicală.

Stefan C. — Giarmata Mare, Timsoara. Oprirea definitivă a creșterii dîntilor în înălțime s-a produs cînd ați împlinit 21-22 ani. De altfel, tratamentele se fac cu hipofiză nu dau totdeauna rezultatele așteptate. Extractul timus sau extractul de placenta pot stimula, în anumite condițiuni, creșterea, ca și, uneori, extractul tiroidian. Doze mici. Dar se pare că la dv. acest tratament a depășit perioada lor aplicare. Nu există nici un tratament deosebit sau „eroic” de vindecare. Ar tați-vă, în orice caz, unui endocrinolog.

Davidescu Marin — Fîrzoșite. Spondiloză cervicală este o boală reumatismală a primelor 7 vertebre ale coloanei. Apare cu o redoare (rigiditate) a cefei și cu dureri ocazionale de anumite mișcări ale capului. Într-unul din numerele viitoare, vom publica un articol despre spondiloză; în general, în care veți găsi un răspuns detaliat la întrebarea dv.

MARMELADA în BORCANE

ESTE UN ALIMENT HRĂNITOR

Contine ZAHĂR și FRUCTE Bogat în VITAMINE

AMBALAJ IGIENIC de CAPAC de POLIETILENĂ

De vînzare la toate magazinele „Alimentara”

Fosta REDACȚIEI

VASILE GOGOI — Băcești, I. Vă recomandăm următorul rețetelor pentru dezvoltat copii zitive: melol 2 gr, hidrochinon gr, sulfat anhidru 30 gr, carnat de potasiu 70 gr, brom gr. Cantitățile sînt necesare nru un litru de apă.

MARINA TRAIAN — Reșița, manual de care aveți trebuință înfățișează „Practica fotografică” de Helmut Staff (în traducere românească) și se găsește vînzare în librării.

ION I. VOICU — Pitești. Mulțumim pentru toate gândurile ne. Vom publica plănse color fiecare număr și, bineînțeles, am avea grijă să dăm, în estea, și imagini din frumusele patriei.

G.H. A. HAIDUC — Visca, ntru poștă, adresați-vă Departamentul Poștelor și Telecomunicațiilor; celelalte două iniiții de care întrebați nu am lat să fi luat înțință. În ceea ce lvește schimbul de vederi, v-am deplinit rugămintea.

MARIA DUMA — Caransebeș, tă cum trebuie să procedați ntru a obține dovezile necesare nsonării:

1) adresați-vă serviciului sanitar al raionului T. Măgurele, rind să vă elibereze dovada i ați lucrat ca soră la Serviciul nitar județean-Teleorman între aii 1940-1946;

2) pentru perioada 1946-1947, it ați lucrat la Inspectoratul nitar — regiunea a II-a Bucuști, cereți o dovadă de la Statul opular al regiunii București;

3) pentru intervalul 1949-1952, dresați-vă Spitalului T.B.C. — Măgurele.

Toate acestea le puteți cere rin scrisori recomandate. În azul că instituțiile de mai sus, egăsind arhivele, vă vor da ispunsuri negative, trebuie să a adresați Ministerului Sănătăii și Prevederilor Sociale, Biroul e sesizării și reclamații ale oa-

menilor muncii, cerind sprijin în obținerea actelor de care aveți nevoie.

PETRE GAVRILIU — Focșani. La vîrstă dv. nu puteți încă să trageți concluzii asupra limitei de creștere în înălțime. Mai aveți vreo 8-10 ani în care timpul corpului continuă să crească. Totuși, dacă vreți să stimulați această dezvoltare — după cum vedem, sînteți un sportiv pasionat — vă sfătuim să vă adresați unui profesor de educație fizică, cerindu-i să vă arate cele mai indicate exerciții în acest scop.

MARIA IONESCU — Baia Mare. În cazuri de diabet numai medicul este indicat să stabilească tratamentul dietetic, în funcție de toleranța fiecărui organism. Nu vă sfătuim să încercați rețete de preparare a piinii „graham” în casă, pentru că nu veți reuși. Medicul va ști ce fel de piine și în ce cantitate se poate consuma, după rezultatul analizelor. De altfel, nu piinea este elementul principal de combatere a diabetului. Ceea ce urmărește, în ultimă instanță, un tratament medical, este ameliorarea funcțiunii pancreasului și, deci, menținerea sau creșterea insulinei în corp.

MIHAI SAVU — Cîmpina. Inul este o plantă textilă specifică și țării noastre. El e cultivat în multe alte regiuni de pe glob și e cunoscut din cele mai vechi timpuri. Locul de origine pare a fi teritoriul cuprins între golful Persic și marea Caspică, unde s-au descoperit cele mai vechi urme ale folosirii lui și de unde ar fi fost introdus în Europa de niște călători finlandezi. A fost apreciat întotdeauna pentru calitatea fibrelor lui. Dovadă că însuși Napoleon instituisă un concurs dotat cu un premiu de un milion de franci pentru o invenție de filatură mecanică a acestor fibre.

I. VALENTIN — Tecuci. Teoria cu rezerva de apă pe care și-o face o cămilă într-o pungă specială — teorie susținută de naturalistul Buffon — s-a dovedit complet falsă. Experiențe recente au demonstrat că toată cantitatea de apă bătută de o cămilă se împărtășe în 48 de ore, în tot corpul ei, fără să se depoziteze în vreun loc anumit. E adevărat că o cămilă poate rezista — în timpul verii — patru sau cinci zile fără apă, dar această rezistență s-a dovedit a se datora blăniii dese a animalului, care împiedică evaporarea prin porii epidermei. Cît despre viteza în mers normal a cămilei, aceasta este în medie de 6 km pe oră.

UN SEMAFOR „DEȘTEPT”

V i s-a întîmplat, probabil, adesea să vedeți cum la cîte o intersecție semaforul automat arată „liber” spre direcția din care nu vine nici un vehicul, în timp ce în partea cealaltă așteaptă un șir mare de mașini.

Pentru remedierea acestui inconvenient, colectivul Institutului electrotehnic din Leningrad a construit un semafor cibernetic care, spre deosebire de cele obișnuite, dispune de un „creier” electronic. Cu ajutorul unei serii întregi de mecanisme și dispozitive, „creierul” înregistrează numărul mașinilor care așteaptă în fiecare din părțile intersecției și hotărăște pe loc pe care să le lase să treacă mai întâi, în funcție de fluxul circulației generale.

Noua realizare a electronicienilor și electrotehnicienilor sovietici a fost experimentată cu succes la Leningrad și se află în prezent expusă la Expoziția realizărilor economiei naționale a U.R.S.S.

GRĂDINARUL ELECTRONIC

I maginați-vă că vă aflați într-un laborator. Lumina e stînsă. Pe întuneric, motăie parcă o plantă. Trece un timp. Schimbul de substanțe dintre frunzele ei și mediul înconjurător se intensifică; în jurul plantei umiditatea aerului crește. E momentul cînd planta noastră are mare nevoie de lumină. Faptul acesta îl „află” un „grădinar” ingenios: niște aparate electronice din apropiere, care reacționează la creșterea umidității aerului din laborator și — cu ajutorul unor relee speciale — aprind lumina. După 14 ore, schimbările dintre plantă și mediul înconjurător se reduc brusc. De data aceasta, dispozitivul stinge — cu aceeași promptitudine — lumina. Astfel, planta își „reglează” singură condițiile creșterii și „comandă” regiunile ei optime de lumină. Cu ajutorul acestei interesante experiențe realizate de cercetătorul V. G. Karmanov din Leningrad, se vor putea afla multe lucruri noi despre viața plantelor și, în special, despre posibilitățile de dirijare a creșterii lor.

ȘTIĂȚI CĂ...

... există păsări care nu zboară? Acestea sînt: struțul, pingvinul și kiwi. Ultima trăiește în Noua Zeelandă; aripile ei, foarte mici, nu servesc la nimic, în timp ce aripile pingvinului servesc ca înotătoare, iar ale struțului îl ajută la fugă.

... serpii și peștii dorm cu ochii deschiși? Pleoapele fixe ale serpilor sînt transparente; cîl despre pești, aceștia n-au de loc pleoape.

... cameleonul poate privi în același timp în toate direcțiile? Cu un ochi el privește în față și în sus, iar cu celălalt în spate și în jos.

... există o specie de păianjeni care trăiesc și-și țes pînza în apă? Pînza aceasta e mult mai groasă și mai deasă decît a celorlalți păianjeni și ea servește atît la adăpostirea insectei, cît și la capturarea hranei.

... cel mai blind pește este crapul? El se obișnuiește foarte repede cu omul și, dacă suni de cîteva ori înainte de a-i da hrana, deprinde repede ceea ce se numește „reflex condiționat”.

... organul auditiv al lăcustelor se află pe picioarele lor din față?

... potîrnicea albă scoate, primăvara, niște sunete care seamănă cu un lătral de ciine, iar pescărușul cu capul negru, un strigăt care imită rîsul omului?

GIMNASTICA LA DOMICILIU

(X)

Dobîndiți o ținută corectă și un mers elastic, elegant...

...prin exercițiile de gimnastică plăcute și ușoare pe care vi le propunem în acest număr.

Vom începe printr-un exercițiu care ne va face să adoptăm o ținută dreaptă și frumoasă:

EXERCITIUL Nr. 1. Cu spatele rezemat de perete, căutați să lipiți mijlocul de perete (sugîndu-vă abdomenul și bombînd pieptul): din această poziție faceți 5-6 pași înainte. Repetați exercițiul de 6-8 ori.

EXERCITIUL Nr. 2. Stînd cu picioarele depărtate, trageți aer în piept, ridînd minile întinse în sus (1). Lăsați greutatea pe piciorul drept, pe care-l îndoiți și, aplecîndu-vă spre stînga, atingeți cu minile glezna stîngă (expirați) (2). Aceeași mișcare se execută și în partea cealaltă, îndoind piciorul stîng și aplecîndu-vă spre dreptul. Repetați exercițiul de 8 ori.

EXERCITIUL Nr. 3. Din mers, ridicați cite un picior în spate și apucați laba piciorului cu mîna. Tot din mers, ridicați îndoit genunchiul la piept, cuprînzîndu-l cu brațele.

EXERCITIUL Nr. 4. Ridicați alternativ piciorul drept, apoi pe cel stîng, încercînd să atingeți palma cu vîrfurile piciorului (stați pe vîrfuri, cu genunchiul perfect întins). Repetați exercițiul de 6 ori cu fiecare picior.

EXERCITIUL Nr. 5. Sprijinite pe un braț, cu corpul perfect întins, lăsați șoldul să coboare pînă atinge solul. Revenim la poziția inițială. Repetați exercițiul de 6 ori pe fiecare parte.

EXERCITIUL Nr. 6. Cu privirea înainte, spatele perfect drept, încercați, ducînd la spate mîna stîngă pe jos și pe cea dreaptă pe sus, să vă atingeți degetele. Schimbați apoi mîna stîngă sus și cea dreaptă jos. Repetați exercițiul de 3-4 ori.

EXERCITIUL Nr. 7. Sprijiniți-vă mîna de un scaun și ridicați-vă pe vîrfuri, trîgînd aer în piept. Îndoiți apoi genunchii (rămînînd tot pe vîrfuri) încet, expirînd. Reveniți la poziția inițială. Repetați mișcarea de 6 ori.

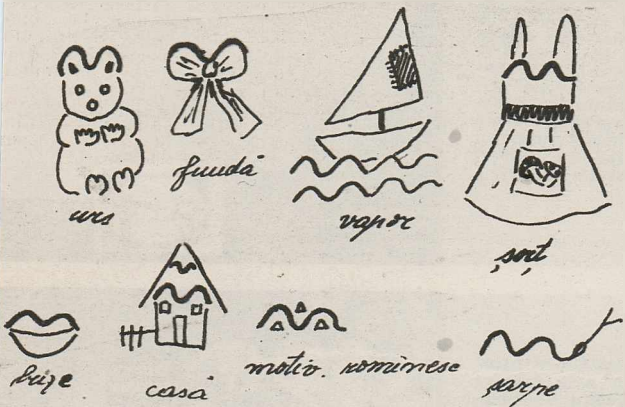
EXERCITIUL Nr. 8. Pentru încheiere, iată un exercițiu ușor și distractiv care, pe lîngă faptul că întărește mușchii spatelui și ai cîței, în special, mobilizează întreaga musculatură, permițîndu-vă să vă verificați dumneavoastră înșivă corectitudinea ținutei în timpul mersului: cu mîinile în șold, avînd o carte mai groasă pusă pe creștet (cap), plimbați-vă prin cameră 3 pînă la 5 minute. Pășiiți ușor, elastic, căutînd să mergeți cît mai mult timp fără să vă cadă cartea.

Nu uitați! Rezultatele nu se ivesc într-o zi sau două. Pentru a le obține, trebuie să repetați zilnic exercițiile preterise.

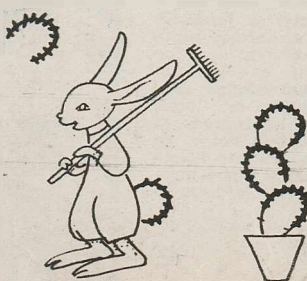
O dată obținute, ele se mențin numai prin practicarea regulată a gimnasticii 10 minute în fiecare zi.

Prof. Ana Maria ENĂCHESCU

COLȚUL MICULUI DESENATOR

PROBLEMA Nr. 9

Publicăm mai sus 8 din desenele-soluții la problema nr. 3, pe care ni le-a trimis eleva Măriuca Brîncoveanu din clasa a IV-a A a Școlii nr. 25-Tunari, domiciliată în București, str. Barbu Văcărescu nr. 47. La aceeași problemă au mai trimis desene următorii copii: Dincă Marioara, Virvoru, Craiova; Nițu Victor, Lugoj; Nichita Gheorghe, Iași; Poloni Gabriel, București; Block Henric și Block Igor, București; Neagu Florin, P. Neamț; Podoleanu Adrian, Comănești; Dogaru Mihai, Or. Stalin; Groza Alexandru, Adjud; Teodorescu Marius, Ploiești; Pop Adrian, Satu Mare.

O INVENȚIE PERICULOASĂ...

Consiliul de disciplină al avocaților din Geneva a fost convocat într-o ședință extraordinară, spre a dezbate și a lua urgente măsuri într-o chestiune de importanță capitală. Ce anume problemă s-a discutat? Dacă este ori nu cazul să se introducă în instrucția judiciară „aparatură pentru depistarea minciunilor”. Au fost — ne închipuim — niște dezbateri extrem de furtunoase.

La un moment dat, un judecător s-a ridicat și a întrebat:

— Aparatură se află în sală?

— Nu! — i-a răspuns juriul.

— Atunci cer și eu cuvântul! — a continuat judecătorul. Păreerea mea este că un asemenea aparat nu are ce căuta în justiția noastră, a țărilor occidentale!... Introducerea lui ar însemna o jignire adusă judecătorilor noștri care, timorați de prezența acestui „spion” tehnic, n-ar mai fi în stare să judece cu competența și cu obiectivitatea ce îi caracterizează!... Noi, judecătorii, sintem oameni drepi! N-am mințit, nu mințim și nu vom...

— Atențiune! Sosește aparatul! — răsună vocea unui mucalit.

— ... Și nu vom... și nu vom... altceva nu mai am de adăugat — a încheiat repede judecătorul, luându-și locul pe scaun și tremurând ca varga.

Bineînțeles, consiliul a hotărât respingerea propunerii de a se introduce aparatul în instrucția judiciară!...

E interesant de știut ce s-ar întâmpla dacă asemenea invenție ar fi introdusă și în alte domenii de viață occidentală... Ar mai avea oare domnul Adenauer curajul să declare că aparatul de stat vest-german este complet denazificat? Ar mai avea oare curajul domnul Walther Reuther să declare că luptă pentru interesele muncitorinii americane? Ar avea oare curajul șefii supremi ai N.A.T.O.-ului să se bată cu pumnii în piept că pactul lor e defensiv?...

În orice caz, cercurile apropiate Wall-Street-ului susțin că e vorba să apară o lege prin care acest aparat să fie declarat... antiamerican!

R. VALERIU

ÎN DEȘERTUL NUBIEI, în preajma locurilor unde în prezent se desfășoară lucrările de construcție a barajului de la Assuan, se află mai multe capodopere arhitecturale aparținând străvechii civilizații egiptene. Printre acestea se numără și Templul Mare (Abu Simbel), săpat în întregime într-o stîncă înaltă de 100 m. Fotografia înfățișează statuia lui Ramses al II-lea, așezată la intrarea în templu.

IMAGINE OBIȘNUITĂ în orașele vest-germane: pentru a putea cîștiga o bucată de pâine, mulți șomeri sînt nevoiți să accepte înșositoarea „meserie” de „om-sandviș” (purător de reclame) și să cutreiere străzile cu respectivele placarde.

BICICLETE CU... PATINE. Un elev din Cracovia a realizat originala bicicletă din fotografie, a cărei roată din față este înlocuită cu o patină.

PRIMI GUINEEZI care vor cunoaște limba maghiară sînt cei șapte studenți din Guinea, care învață la Universitatea din Budapesta în capitala R.P. Ungare mai studiază numeroși tineri din U.R.S.S., R.P. Albania, R.P. Mongolă, R.P. Chineză, Irak, Indonezia, Iordania, R.D. Vietnam, S.U.A., Grecia, Cipru, Sudan, Franța, Kenya, Paraguay, R.A.U. etc.

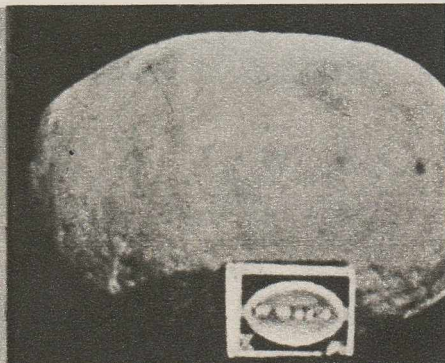

PATRU GEMENI — doi băieți și doua fete — a născut recent o femeie portugheză.

SPRE DEOSEBIRE DE ALTE SCAUNE, cel din fotografie a fost confecționat în întregime din... cărbune, pe la jumătatea secolului trecut, în Germania. El e însă tot atît de rezistent ca și un scaun din cel mai solid lemn.

UN KILOGRAM ȘI JUMĂTATE cîntărește lămîia de mai sus. Dimensiunile neobișnuite ale „gigantului” citric devin și mai evidente prin comparație cu cutia de chibrituri așezată alături.

DE UN MILION DE ANI datează scheletul unui elefant descoperit recent la Kaheti (R.S.S. Gruzină). Scheletul acestui elefant preistoric are o lungime de aproximativ patru metri și jumătate și cîntărește peste două tone. În lume mai există doar două schelete asemănătoare: unul la Leningrad și altul la Paris. În fotografie: feasta elefantului descoperit la Kaheti.

**VIZITA TOVARĂȘULUI
GH. GHEORGHIU-DEJ
LA CLUJ**

Fotografii de Ion HANANEL

1

3

4

① Printre studenții Universității „Babeș-Bolyai”.

② Pe șantierul Complexului Sportiv.

③ La Uzinele Industria Srmel din Cîmpia Turzii.

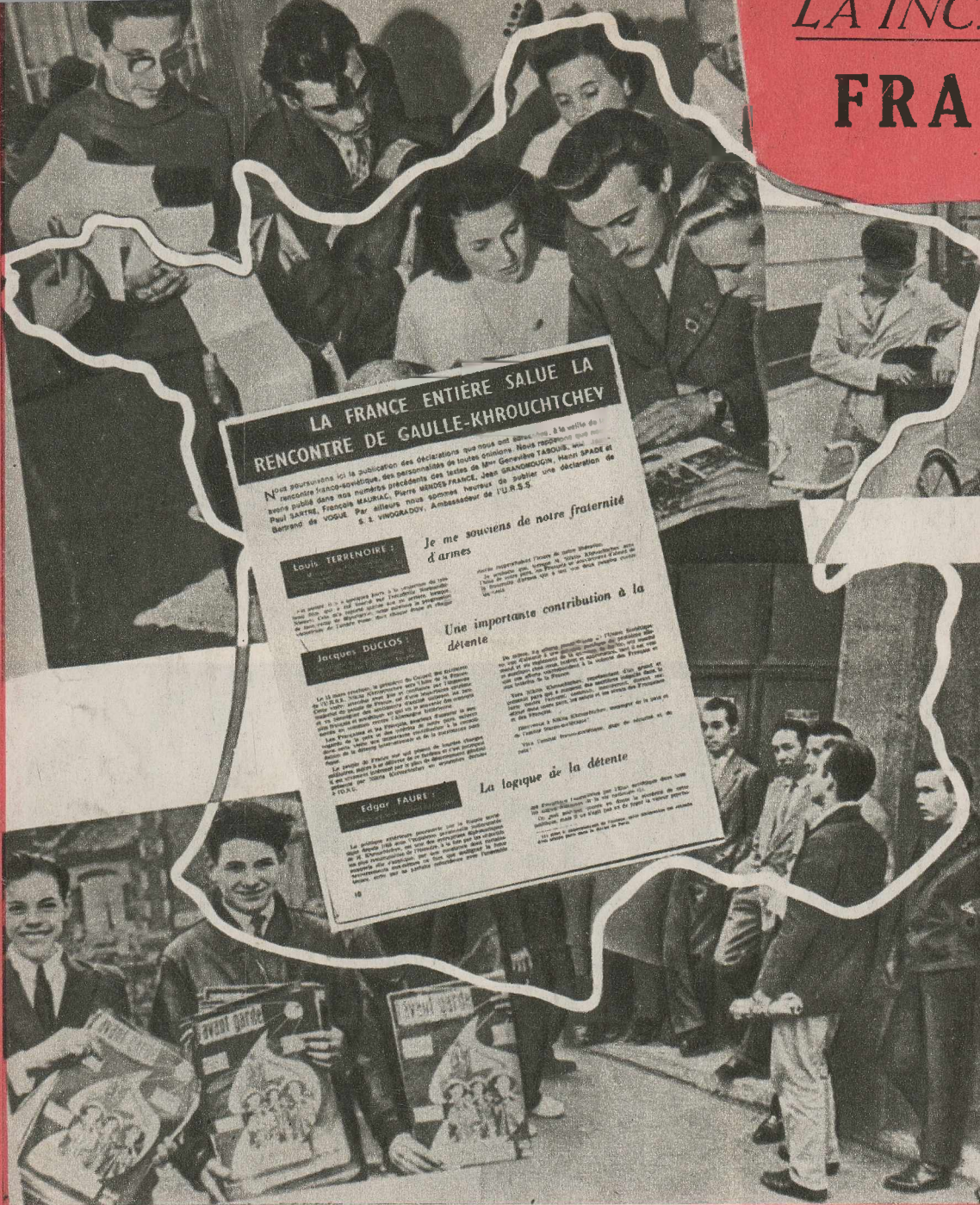
④ Oamenii, muncii din Cluj au făcut o puternică manifestație de simpatie partidului și Comitetului Central.

REDACȚIA:
București, Piața Științei, Căsuța Poștală 3507 of. 33, Tel. 17.60.10, int. 1744.
ABONAMENTE
la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.
PREȚUL ABONAMENTELOR:
3 luni: 26 lei; 6 luni: 52 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Ion VULPESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Științei „I. V. Stalin”.

FRANȚA SALUTĂ VIZITA LUI N.S. HRUSCIOV

LA FRANCE ENTIÈRE SALUE LA RENCONTRE DE GAULLE-KHROUCHCHEV

Nous pourrions ici la publication des déclarations que nous ont données, à la veille de la rencontre franco-soviétique, des personnalités de toutes opinions. Nous remercions tout particulièrement dans nos numéros précédents des textes de Jean GRANICHOV, Henri SPAGE et Paul SARTRE, François MAURIAU, Pierre MANDOS-FRANCO, Jean GRANICHOV, Henri SPAGE et Edouard de Vogüé. Par ailleurs nous sommes heureux de publier une déclaration de S. I. VINOGRADOV, Ambassadeur de l'U.R.S.S.

Louis TERPENOIRE : Je me souviens de notre fraternité d'armes

Jacques DUCLOS : Une importante contribution à la détente

Edgar FAURE : La logique de la détente

Populația Franței se pregătește să înfîmpine pe Nikita Hrușciov. Sînt organizate înfîlniri, discuții pe marginea relațiilor franco-sovietice etc. Ziarele și revistele au pregătit ediții speciale, care cuprind prezentări ale personalității înaltului oaspete sovietic și, totodată, diferite declarații ale personalităților vieții publice franceze, prin care acestea își exprimă satisfacția în legătură cu viitoarele tratative dintre premierul Hrușciov și generalul De Gaulle.

În mijloc: declarații ale unor personalități politice franceze care salută vizita primului ministru al U.R.S.S.

Au mai rămas doar cîteva zile pînă la începerea vizitei oficiale în Franța a președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., N.S. Hrușciov, și opinia publică franceză își manifestă cu o intensitate sporită interesul pentru acest eveniment de importanță covârșitoare, atît pentru relațiile dintre Franța și U.R.S.S., cît și pentru întinderea internațională și întărirea păcii întreaga lume.

Mai presus de scepticismul și ostilitatea număr restrîns de elemente reacționare, reia majoritatea a poporului Franței, o politică de diferite nuanțe, activiști politici, oameni de artă, muncitori își exprimă entuziasmul și optimismul în legătură cu propiata vizită a șefului guvernului sovietic.

„Vom fi foarte bucușori dacă vom convîntui pe De Gaulle și Nikita Hrușciov vor să mențină pacea” — declară cunoscutul scriitor francez André Maurois. Generalul Petit, președintele Asociației Franceze de prietenie cu U.R.S.S., scrie, printre altele, în „Le Monde”: „Această vizită va duce la îmbunătățirea relațiilor noastre”. Iar Ray Schmittlein, președintele grupului parlamentar U.N.R. (partidul gaullist), de asemenea în cadrul unui interviu: „Sînt convîntuit de extrema importanță pe care o are această vizită”. Oamenii muncii din orașul Angoulême își spun și ei cuvîntul. Strungarul Marcel Benoit a declarat: „Vizita lui Hrușciov în Franța noastră va contribui la destinderea relațiilor internaționale. Sînt foarte vîns de acest lucru”.

Și aceștia sînt doar cîteva din nenumăratele francezi care au salutată, prin declarații, articole și articole publicate în presă, așteptata vizită a primului ministru sovietic. Iar alături de ei, întregul popor francez, popoarele Uniunii Sovietice, oamenii de credință de pe toate meridianele își exprimă nădejdea că vizita oficială a tovarășului N.S. Hrușciov în Franța va aduce o contribuție de seamă la stabilirea unui climat de înțelegere și de colaborare internațională.

Spectatorul prezentei săptămîna trecută în tribunele stadionului „23 August”, la meciul de fotbal dintre C.C.A. și F.C. Internazionale-Milano, au avut satisfacția unei frumoase victorii a echipei gazdă — 2-0 (1-0). Portarul echipei italiene, salvînd o mingă periculoasă, trimisă de militarii

Echipele de fotbal au caracter. Privindu-le cu atenție, vom observa, ca și la indivizi, trăsături specifice definind o atitudine sau alta în fața vieții, însușirea sau defectul, reacția pozitivă și reacția negativă. Casa Centrală a Armatei, de exemplu, are un caracter bun: ca să ne exprimăm cu un termen banal (expresia banală este foarte adesea purtătoare a exactității), precum formulele — evitent banale — în matematică) echipa care se află la ora de față în fruntea clasamentului este serioasă. Armata n-are străluciri de mare formație, dar e conștientă, nu ridică tribuna prin momente de spectacol, cu excepție oltorva imagini realizate de Volnescu sau Constantin, dar e încheagată, nu stîrnete incintării, dar aduce publicului siguranță. Casa Centrală a Armatei este un fel de casă de încredere a fotbalului românesc. Jucătorii ei au fost educați în spiritul sever al răspunderii, dobîndind cu vremea calm masculin, stăruință și, mai ales, mai ales o atitudine activă în clipele grele care îi fereste de „căderi” mizerabile. Nu e cazul să idealizăm, C.C.A. a pierdut, pierde și o să mai piardă și miile destule jocuri pe care le-ar putea câștiga, dar niefodată sau în genere, echipa nu coboară sub limită. Există în fotbal și în altele o limită a slăbiciunii umane, mai jos de care nu ai dreptul să cobori, dacă nu vrei să te descalfieci. Totul e ca în box, să nu lovești (ori să nu te lovești), „sub centură”. Casa Centrală a Armatei, oricare ar fi împrejurările, se străduiește pentru un nivel și o tinută. C.C.A., oricare ar fi împrejurările, nu te rușinează într-un joc internațional; ea se poartă responsabil precum un diplomat care nu-și va așeza picioarele pe masă la recepție. În meciul

de plăcută amintire cu Internazionale, Armata s-a văzut în fața unui partener superior ca stăpînire a tehnicii. Deși lipsii de cîteva titluri și de miză mare, italienii au dominat artistic, ca să zicem așa, intimidînd în prima repriză și insistînd într-a doua. Totuși, Armata nu s-a pierdut, știind, datorită caracterului, să reziste ferm atacurilor, să dezlănțuie contraofensive încununute, cu goluri și să păstreze, fiind conștient, pînă-n ultima clipă, scorul. C.C.A. este o echipă pe care se poate conta.

În schimb, Rapid este o echipă pe care nu se poate conta, pentru motivul simplu și

„copiii teribili”? Ei nu sînt de nici copii și nici teribili, ci pur și simplu fotbalști alcătuiți o echipă prost crescuți. Ei nu mai trebuie discutați „părințește rece și dur. Rapid, acest — cum mai spus — domn Goe al fotbalului român nu mai prezintă interes la ora de față, valoare sportivă, ci doar ca obiect al amoralității. Avînd pe stadion un public de sîteri, admirabil prin iubire, incouștient prin fîr, Rapidul și-a îngăduit multe, inclusiv lucrul pe care nu trebuia să și-l îngăduie și anume desconsiderarea muncii. „Măi, Goe! I-a crescut mizerabil pe băiat, mi-a fi va plînge repetenția. În ce pri Casa Centrală a Armatei, ea n-a avut parte, lungul anilor, de răstfî și cînd spun i spun foarte puțin. Publicul, părințe sever astă dată (și cînd spun sever, spun foarte preschimbă fiecare duminică după-amiază un fel de sedință mai mult decît exigentă la capătul căreia — după ascultarea punct de vedere roștit de 30.000 de oameni în la cuvînt — militarii leșeanu de pe teren foarte... ajutați. Iar astăzi?”

CRONICA SPORTIVĂ

de Al. MIRODAN

singur că nu are caracter. După înfrîngerea, greu justificabilă și suferită pe teren propriu de la Dinamo-Bacău, duminică trecută, „băieții” au pierdut cu 1-2 la Arad în fața U.T.A.-ei, deși conduseseră pînă în minutul 88 cu 1-0. Păcat că nu au fost filmate aceste ultime două minute de joc sau de bătăle de joc: aveau profesorii de pedagogie un rar material didactic întru educarea copiilor tragezi. Ceva în genul „nu sîri din tramvai în timpul mersului” sau „e periculos să spargeri”. Pentru că la Arad nu mai putea fi vorba, în minutul 88, de talent sau de netalent, ci de un elementar act de voință și răspundere, de o frîntură de seriozitate, de netrecerea limitei cu pricina. Dar ce să-i mai

„Astăzi, Rapidul a ajuns — precum în is oarele moraliste pentru copii — un tînăr și beat în șanturi (exagerez, e limpede, dir cesitățile educative). Astăzi, C.C.A., după terminarea studiilor a ajuns o persoană onorabilă, demnă și societății. Să o salutăm, cînd trece pe lângă cu respect. Și să observăm, dincolo de soarta tînărului și rezerva sa, un licăr de ironie tristă adresă părinților care s-au purtat cam vi poate cu băiatul.”

CE E NOU PE ACASĂ?

Acum 16 ani, Ion Crișan se întorcea trudit și amărît dintr-o călătorie făcută la București.

Iarna era pe sfârșite. Cursa de Pechea, în care se urcase, tușea și se opintea din răspuțeri, luptînd să răzbată prin gropile și noroiul gros de câteva palme.

Plimbîndu-și privirea peste fețele călătorilor—cei mai mulți consăteni din Pechea—omul întrebă:

— Ce e nou pe-acasă?

Ce e nou?... De fapt Ion Crișan știa prea bine că fapte deosebite nu s-au putut petrece într-un răstimp de zece zile. Oamenii își mistuiau de la o zi la alta aceeași viață. Aceeași ca acum un an, ca și acum zece, ca și acum 50... Cei doi moșieri, care stăpîneau întregul pămînt al comunei, închiseseră porțile conacelor plecînd să-și petreacă iarna în Capitală sau la Galați. Oamenii frămîntau glodul ulișelor, scuișind coji de semințe, ori se strîngeau pe lăcioare în dreptul caselor, tăișuind în plictiseală, în așteptarea primăverii și a fierturii de mălai de la prînz. Noutăți? Cine a mai murit, cine s-a mai născut, cine s-a mai tăiat duminică la horă și cum se mai potrivește tocmelile cu boierul pentru lucrul din noul an.

— Ce e nou pe-acasă?

Nu prea se arătau cu chef de vorbă sătenii în ziua aceea. Cineva răspunse:

— Ce să fie?... A murit pe front Costică Budei.

— Am auzit asta. Alceva nimic?

— Alceva nimic!...

★

Ion Crișan, pe care l-am cunoscut în acest sfîrșit de iarnă în autobusul Galați-Pechea, se întorcea, ca și acum 16 ani, dintr-o călătorie de zece zile făcută la București.

— Ce e nou pe-acasă?

Mașina, plină, ca și atunci, cu gospodari din Pechea. Oamenii erau cu chef (atît cît permite bunul simț și... regulamentul Irtei...). Vorbeau și glumeau împreună.

— Ce e nou? Păi, să vedem unde ai lăsat matala lucrurile.

Sau, cu alte cuvinte: „De cînd lipsești matala din comună? De zece zile? Ia să vedem ce e nou în Pechea?...”

(În paranteză fie spus, comuna are azi, pe lîngă cele două colective milionare, o școală medie,

Fotoreportaj

de

LIVIU MAJOR

CARAGIALE LA PECHEA

— Duminica trecută a fost la cămin piesa „Puii lui Mihai”. Duminica ce vine e în program o „premieră”. O piesă de Caragiale — ne informează un alt călător din mașină.

În fotografie, învățătoarea Paraschiva Tarbuc—regizoare la secția de teatru a căminului cultural din Pechea—verifică machiajul pentru rolul judecătorului (interpretat de tînărul colectivist Pavel Dumitru) din piesa „Justiția”, dramatizare după I.L. Caragiale.

un spital, o circumscripție sanitară, un S.M.T., un frumos cămin cultural; pîine albă și vagoane întregi cu vin de altoi... Dar asemenea lucruri — îndeobște cunoscute pechenilor — nu interesau în acele momente decît cel mult pe autorul acestor rînduri, care sosea pentru prima dată în Pechea. Ion Crișan dorea să cunoască alte noutăți).

... Mi-am însemnat în minte conversația care a urmat întrebării puse de Ion Crișan. O dată ajuns în Pechea, am pornit pe urmele ei „înarmat” (vorba reporterului) cu un stilou, un blocnotes și un aparat de fotografiat.

Ce e nou în Pechea? Alceva decît a fost ieri, alceva decît va fi mâine. În viața oamenilor și a comunei: întîmplări și evenimente mari sau mici. De o mai largă sau de o mai mărunță semnificație. Dar mereu altele, în fiecare zi.

Pe câteva din ele le-am prins în imaginile fotografice alăturate.

CE VREAU SĂ FIU

Tatăl uneia dintre cele două fete se afla și el cu noi în autobus. Ne-a povestit următoarele: „Diriginta clasei a VIII-a a școlii medii din Pechea a făcut o anchetă, întrebând ce meserie dorește să-și aleagă fiecare elev. La vîrsta aceasta tinerii cred, visează și plănuiesc multe. Iar ancheta a dovedit un lucru cît se poate de semnificativ pentru noua viață a comunei: toți copiii doresc să urmeze „școlile cele mari” din Iași și București. Toți vor să urmeze drumul celor peste 100 de pecheni care au absolvit sau urmează în prezent vreo facultate.

Maranda Ilie (fetița cu eprubeta) dorește să devină inginer chimist. Deocamdată a văzut practic, în laboratorul școlii, cum $Zn + HCl = ClZn + H$ („care este un gaz ce arde cu o flăcără albăstruiă”).

AVIONUL DIN GALAȚI...

... a lansat acum cîteva zile o parașută. Un accidentat a avut nevoie urgentă de sînge. A doua zi după sosirea noastră în Pechea, bolnavul a fost operat la spitalul comunei. Avionul s-a rotit din nou deasupra spitalului lansînd o altă parașută (fapt care ne-a prilejuit să facem fotografia alăturată).

„Noutatea” — povestită de un plugar aflat și el cu noi în mașină — ne-a arătat printre altele, că educația sanitară a prins în comună rădăcini puternice. Vorbind despre boli, oamenii se corectau între ei, arătîndu-și că nu se zice „brîncă”, ci erizipel; nu „năpîrci la burtă”, ci ulcer; nu „năjit”, ci otită... etc.

CE E GRAVITAȚIA

Un alt călător, aflat cu noi în cursa Galați-Pechea, ne-a mărturisit următoarele: — Multă vreme m-am întrebat: dacă Pămîntul se rotește, cum pot să stea oamenii cu capul în jos!

Vasile Călin — căci acesta e numele omului — ne-a

povestit mai departe cum a învățat și înțeles în cele din urmă la cercul de citit din care face parte, ce este și care sînt legile gravitației, că nici nu e vorba de faptul că oamenii ar sta cu capul în jos. (Iată-l, trei zile mai tîrziu, în mijlocul membrilor aceluiași cerc).

Ca și Vasile Călin, astăzi mulți țărani din Pechea sînt înscriși în cele cîteva zeci de cercuri de citit pe care le conduc învățătorii, profesorii, inginerii și medicii statorniciți în comună.

„ASTEPTĂM UN INGINER NOU”...

... ne informează colectivistul Vlad Gheorghie.

A doua zi am avut prilejul să fac această fotografie. Gheorghie Cumpătul, proaspăt absolvent al Institutului agronomic din Iași, tocmai sosea în Pechea. Colectiviștii i-au pregătit o locuință spațioasă și i-au aranjat-o cu mobilă și lenjerie de pat.

— Mă așteaptă aci o muncă foarte serioasă — mi-a spus Gheorghie Cumpătul. Gospodăria e mare, bogată și cunoscută prin vrednicia oamenilor. Fostul inginer agronom a făcut aci treabă bună. Doresc să mă înscriu în aceeași tradiție.

FILMUL ROMÎNESC PESTE HOTARE

Filmul românesc devine tot mai cunoscut peste hotare. Ne-am adresat tov. Ion Lascu, director adjuncți la Direcția rețelei cinematografice și a difuzării filmului, cu rugămîntea de a ne relata cum a fost primul film românesc peste hotare în anul ce a trecut.

— Am putea spune că în 1959 am început să culegem roadele pe care ni le-a pregătit prezența repetată a filmului românesc la diferitele întâlniri internaționale. Producțiile cinematografice românești au apărut — în anul ce a trecut — pe ecranele a 35 de țări ale lumii! Filme ca „Erupția”, „Alo? Ați greșit numărul”, „Vultur 101” au fost văzute în mai toate țările socialiste. Iată și o ultimă cifră statistică: 15.000.000 de spectatori sovietici au vizionat pînă în prezent filmul românesc „Vultur 101”. În anul acesta, trei filme artistice romi-

nești — „Erupția”, „Vultur 101” și „Viața nu iartă” — au fost vîndute în Egipt, cu drept de exploatare pentru toate țările arabe: iubitorii de film din toată lumea arabă vor lua astfel contact cu noile producții cinematografice românești.

— Am fi curioși să știm care din producțiile noastre prezentate în 1959 peste hotare s-au bucurat de mai multă prețuire?

— „Ciulinii Bărăganului”, prezentat în premieră la Paris, a fost bine primit de publicul francez, căruia, de altfel, îi erau familiare și romanul, și regizorul Louis Daguin. „Dincolo de brazi” s-a bucurat de aprecierea publicului din Grecia (pînă acum 11.000 de spectatori s-au perindat printr-un singur cinematograf din Atena, unde rulează acest film). Imi explic succesul în primul rînd prin ecoul pe care

spiritul antifascist al acestei producții românești l-a trezit în masa spectatorilor greci; acțiunea bine condusă și frumusețea peisajului nostru au făcut restul. În Egipt și în Irak preferințele publicului s-au îndreptat în special către filmul „Alarmă în munți”.

— În 1959 au avut loc diferite întâlniri internaționale. Cum au fost primite producțiile românești?

— În ultimele luni ale anului trecut am înregistrat două succese. Filmul științific „Capul izolat”, producție a studioului „Al Sahia” (scenariu Valentin Benetato și Penu Stelian, regia Penu Stelian), înfățișînd cercetările oamenilor noștri de știință în domeniul corelațiilor neuro-humorale, a fost distins în toamna lui 1959, la cea de-a patra revistă a filmului științific din orașul Padova, cu „Medalia de bronz”.

Cîteva luni mai tîrziu, în ianuarie 1960, filmul „Capul izolat” precum și filmul artistic „7 arte” au luat premiul I la Festivalul internațional al filmului științific de la Santiago de Chile. Ziarul „El Siglo” remarca, la 18 ianuarie 1960, că „revelația festivalului a fost România, a cărei producție s-a dovedit la nivelul țărilor celor mai dezvoltate”. „7 arte” — continuă „El Siglo” — este o excelentă scrisoare de prezentare a cinematografiei românești. De altfel, succesul filmului nostru de scurt metraj peste hotare este bine cunoscut. Iată încă un exemplu: pînă la ora actuală, aproape toate filmele de desen animat produse de studioul „București” au fost prezentate la televiziunea din S.U.A. și Canada. O casă de film vest-germană a achiziționat în această iarnă 45 de filme românești de scurt

metraj, cu drept de exploatare în R.F.G., Elveția și Austria. Devenim cunoscuți...

— Cum vedeți posibilă largirea sferei de difuzare a filmului românesc peste hotare în 1960?

— Condiția largirii sferei de difuzare rămîne mereu aceeași: o producție de înalt nivel ideologic și artistic. Noi filme, ca „Secretul cifrului” (care a și început să fie tradus în franceză, engleză, și spaniolă), „Vulturii Dunării”, „Păieșii noștri”, ne vor înlesni, fără îndoială, sarcina în această direcție. De altfel, am și început tratative comerciale cu diferite case de film din Europa și Africa. Sperăm însă să dăm și direcții noi exportului nostru de filme. În 1960 ne propunem să difuzăm filmul românesc și în țările din nordul Europei, în țările Americii Latine și ale Asiei de sud.

Amintiri despre LENIN

V. I. Lenin

Desen de P. V. VASILIEV

Am fost odată cu Vladimir Ilici la un concert. Sora lui, Ana Ilinicina, m-a convins să merg acolo. Ea mi-a povestit, nu o dată, cât de bună muziciană a fost mama lor și cum s-au obișnuit încă din copilărie cu muzica. „Vino, vor fi și Leninii acolo”. Așa le spunea ea pe scurt lui Vladimir Ilici și Nadejdei Konstantinovna.

Concertul avea loc în Casa Sindicatelor. Vladimir Ilici se simțea foarte obosit și n-a putut să stea pînă la sfîrșit.

— Să mergem, Nadiușa—spuse el.

Și am plecat tustrei. Garderoba se afla chiar lângă sala rotundă care dădea în Sala Coloanelor. Bătrînul garderobier moșăia pe un scaun. Auzind pași, el își înălță capul și,

recunoscîndu-l pe Vladimir Ilici, se îndreptă spre cuier.

— Nu te deranja, te rog, mă îmbrac singur — spuse Vladimir Ilici și trecu grăbit înainte.

Însă garderobierul îi și luase paltonul din cuier. Vladimir Ilici se îmbracă, se întoarse spre garderobier și-i întinse mîna.

— Vai de mine, Vladimir Ilici — murmură bătrînul, dîndu-se înapoi — sub puterea sovietică nu se primesc bacșișuri...

Vladimir Ilici zîmbi.

— Scuză-mă, n-am avut intenția să te jignesc. N-am vrut decît să-ți strîng mîna—spuse el.

Garderobierul se fistici și mai mult și strînse cu putere mîna lui Lenin.

V. ȘULGHIN

UN TÎNĂR PRINTRE TINERII DIN SAMARA

...De fapt, cercul lui Skliarenko în alcătuirea din anii 1889-1890 s-a transformat într-un cerc marxist sub conducerea lui Vladimir Ilici. În fiecare săptămînă membrii cercului se întruneau și exact la ora stabilită apărea Vladimir Ilici, care-și începea expunerea asupra unei probleme marxiste stabilite în prealabil. Temele sale favorite erau: bazele generale ale marxismului, doctrina economică a lui Marx, materialismul dialectic și istoric. Noi, tinerii — pe atunci — din Samara, ascultam cu nesăț fiecare expunere a lui Lenin ca pe o poveste pasionantă, plină de învățăminte adînci. Ne minunam de simplitatea noilor adevăruri care se dovedeau atît de clare, accesibile și înțelepte. Pe vechii „zei” narodnici i-am așvîrlit la lada de gunoi cu nepăsarea tinereții, fără regret, ba chiar cu o satisfacție răutăcioasă. Doar Skliarenko se mai opunea cu îndrîjire. Dar de fiecare dată Vladimir Ilici îi răspundea cu delicatețe și tact, combătîndu-l nu pe el, ci pe „teoreticienii” săi.

În primăvara anului 1890 reușiserăm să înțelegem foarte multe, datorită acelei arte deosebite a lui Vladimir Ilici de a transforma fără efort lucrurile aparent încurcate și de neînțeles în lucruri simple, ușor de priceput și asimilat. Ne însușiserăm în așa măsură bazele marxismului, încît căutam neîncetat cazuri în care să putem discuta în contradictoriu cu vreun narodnic, ca să-l „desființăm”.

Astfel cercurile din Samara dinaintea sosirii lui Lenin, cu spiritul lor narodnic, cu tot noianul lor de prejudecăți narodnice reacționare, și-au încetat existența începînd din anul 1890, și dacă nu au decedat subit, s-au stins totuși destul de repede, deoarece tineretul studios s-a repezit cu toată setea tinereții spre izvorul clar, limpede și dătător de viață — marxismul. Mlădița marxismului revoluționar a fost sădită în Samara de Vladimir Ilici Ulianov.

A. BELIAKOV

Monumentul lui Lenin din Șuşenskoe. →

ȘUȘENSKOE AZI

Sătucul odinioară prizărit în imensitatea taigalei siberiene, în care a trăit în exil Vladimir Ilici Lenin din mai 1897 pînă în ianuarie 1900, a devenit de nerecunoscut în anii puterii sovietice. Azi Șuşenskoe este un important centru raional în ținutul Krasnoiarsk și se mîndrește, printre altele, cu o școală agrotehnică și o modernă fabrică de produse lactate, a cărei producție anuală de 1.800 tone lapte praf va crește pînă la sfîrșitul septenarului la 3.000 tone. Cu produsele acestei fabrici se aprovizionează îndeosebi regiunea extremului nord.

O AXĂ NOUĂ ȘI NIȘTE PLANURI MAI VECHI

de AI. GİRNEAȚĂ

Ilustrații de E. ARNO

Limbuția unui gazetar de la *New York Times*, care a dezvăluit că R.F.G. duce tratative secrete cu Spania franchistă pentru instalarea de baze vest-germane pe pământ spaniol, l-a enervat pe cancelarul de la Bonn. Însă indispoziția i-a trecut destul de repede; gafa ziarului new-yorkez a fost „reparată” de unele declarații oficiale americane, care au dat cuplului Adenauer-Strauss un certificat de bună purtare. Ambasadorul S.U.A. la Bonn, Dowling, a declarat — spre mulțumirea revanșazilor vest-germani — că între guvernele S.U.A. și R.F.G. nu există divergențe de principii în ce privește crearea în Spania a unor baze militare pentru Bundeswehr. „R.F. Germană — a spus Dowling — are, într-adevăr, nevoie de aceste baze și dacă reprezentantul R.F.G. în N.A.T.O. va propune ca ele să fie create

în Spania și încă în vreo altă țară, nu văd de ce partea noastră ar avea de obiectat”. De mirare ar fi fost contrariul. Cum s-ar fi putut crede că cercurile militare americane ar fi putut dezaproba acțiunea Bonnului, când de un deceniu alimentează cu dolari falimentarul regim franchist, când pe teritoriul spaniol se află baze militare americane? Tot așa cum era firesc ca cercurile războinice de peste ocean să aprobe și noua acțiune a copilului lor răsfățat — militarismul vest-german. Vestea că Germania occidentală a dus tratative cu Spania franchistă pentru crearea de baze militare, precizarea că tatonările datează de doi ani și perfectarea acordului din toamna trecută au stîrnit minia opiniei publice apusene și protestele presei, determinînd chiar

luări de poziție din partea unor cercuri oficiale. Visurile nutrite de protectorii occidentali ai Bonnului despre o mașină de război vest-germană orientată în sens unic — doar ca instrument împotriva țărilor socialiste — încep să se destrame. Refacerea cîrdășiei dintre fasciști spanioli și revanșarii vest-germani și perspectiva creării unei axe Bonn-Madrid au trezit tragice amintiri și au dus la unele asemănări de situație. Cu un sfert de veac în urmă, Hitler trimitea divizia sa de aviație. Condor, să nimecească, sub privirile îngăduitoare ale reacțiunii occidentale, republica spaniolă. Iar acum, militariștii vest-germani, folosind ca pretext nevoia de mină liberă pentru o înarmare atomică, tind să-și creeze baze militare pe teritoriul aceleiași Spanii. În planurile Bonnului, Spania

trebuie să servească drept poligon pentru experimentarea armelor morții. Și aceasta cit mai ferit de ochii opiniei publice. Că nu e vorba numai de „baze de aprovizionare” pentru armatele vest-germane, cum pretinde Strauss acum, cînd e strîns cu ușa, o dovedește declarația deputatului britanic Edwards. Acesta a relatat că Germania occidentală construiește, cu capital Krupp, la Bilbao, în Spania, o uzină pentru producția de rachete. Mai mult: în aceeași Spanie a fost creată în ultimii ani o întreagă rețea de uzine de armament, cu participarea directă a concernelor vest-germane. Aici se produc acele tipuri de arme a căror producție este interzisă chiar și prin elocvente acorduri de la Paris. Dacă adăugăm faptul că tot în Spania monopolurile vest-germane au participat activ la punerea în funcțiune

a unui mare combinat pentru extracția și prelucrarea minerului de uraniu, pericolul p care-l constituie pentru pacea lumii plănuita axă Bonn-Madrid devine și mai evident. Militariștii vest-germani se dovedesc a fi, așa cum a avertizat în repetate rânduri guvernul sovietic niște războinici incorrigibili. Există un vechi dicton militarist: „Armele să nu ruginească soldații să nu lenevească, generalii să comande”. Generalii hitlerişti din conducerea Bundeswehrului au în sine acest dicton. Și oricîte etichete democratice și pașnice li s-ar lipi pe frunte, ei urzesc aceleași planuri criminale. Tocmai de aceea Adenauer califică pacea drept „un primejdios curvînt la modă”. Planurile de creare a unei axe Bonn-Madrid, de instalare de baze vest-germane pe teritoriul spaniol s-au născut to

„ÎN REPARAȚIE GENERALĂ”

Mississippi, (Mississippi, unde a fost linșat negrul Mac Parker). Reparatarii de peste ocean întocmesc, îndeobște, cu operativitate, fișa tehnică a țărilor pe care le iau în antrepriză. Iată-o, bunăoară, pe cea privind Turcia. În fișă scrie că poporul turc este un „popor rural, pios, conservator, înapoiat politiceste”. Această caracterizare a apărut în paginile marelui cotidian american *New York Times*. Așadar, faptele sînt limpezi. Cruciații dolarului au trecut la executarea fișei tehnice: popor rural — spune *New York Times*. Să le arătăm noi, americanii, cum se face treabă bună (cî-tește bănoasă)! „Importăm din America — scrie ziarul turc *Vatan* — găini, pui, cuscani, unt, praful de lapte, carne, grîu etc., plătind, în schimbul lor, devize”. Noi propunem să se aducă din S.U.A. și cîteva transporturi de pămînt arabil, așa, ca să fie chiar ca în Oklahoma. Ce importanță are faptul că pentru aceste „binefaceri” Turcia plătește milioane de dolari (totalul datoriei Turciei față de străinătate se cifrează la 549.000.000 dolari). Doar civilizația „unde în U.S.A.” nu se capătă pe gratis, mai ales cînd 75 la sută din populația țării se ocupă cu agricultura! De altfel, nici nu este nevoie de prea multe explicații; doar turcii — spune tot *New York Times* — sînt un popor pios. Deci, totuși nu-i decît din voiața lui Allah. Chiar și atunci cînd la Istanbul doi soldați americani atacă noaptea, cu cuțitele, un șofer turc, iar pasagerul din mașină (tot american) îi taie o ureche (ce amuzant!) — aceasta este tot... din poruncă divină. Același lucru se petrece, de fapt, și cînd un șofer american calcă doi pietoni turci. Era doar „foarte grăbit” — după cum a declarat inocentul reprezentant al volanului american. Doi oameni răniți? Se întimplă, mai ales că erau turci înapoiți, pioși, conservatori și așa mai departe... În special înapoierea sub toate raporturile a Turciei este îngrozitoare — se plîng reparatorii de peste ocean. Pînă și ziarele din Ankara și Istanbul recunosc că, în sfîrșit, Turcia deține și ea un record mondial. Nu în sport, ci în economie; ziarul *Vatan* relatează că în ultimii ani Turcia s-a situat pe primul loc în lume în ceea ce privește creșterea prețurilor. Și nu-i singura performanță. Ascultați ce spune deputatul turc Hifzi Oguz Bekata: „Nivelul de trai în Turcia a scăzut în

tr-un mod care nu poate suferi comparație cu vreun din țările străine”. Deci „reparațiile” executate de imaginea hală americană dau din plin roade, aducînd Turcia în fruntea ierarhiei mondiale la capitolul mizerie. E și acesta un record, în felul lui! Dar în loc să fie fericit de „reparație” ce i se oferă de peste ocean, poporul turc își manifestă nemulțumirea aducînd în discuții astfel de probleme marant ca: hrană, îmbrăcăminte, locuință. Astfel, ziarul *Ulus* relatează că președintele sindicatului muncitorilor din Istanbul a declarat: „Zeci de mii de muncitori zac, împreună cu familiile lor, în condiții mizerabile în cîte o singură cameră, din cauza scumpirii enorme chiriilor. Mamele care alăptează își părăsesc prunci pe unde nimeresc și aleargă după pîine”. Pînă și revistă ultraamericană *U.S. News and World Report* s-lăsat prinsă în mrejele plîngerilor turcilor „înapoiți” scriind: „Cine vizitează în prezent Turcia își poate da seama că această țară se află pe marginea prăpastiei”. Nu este de mirare că, iată de... nerecunoștința care o întilnesc în Turcia, unii militari americani aflați în această țară își mai înecă în mod originar necazul. De exemplu, John Brown se ocupă cu vânzarea de dolari la bursa neagră, iar un superior al lui mai expeditiv, avînd gradul de căpitan, falsifică dolar. Un alt militar american de la comitetul „de ajutor” s-a ajutat pe el însuși înșelînd mai multe persoane. Dar acestea nu sînt decît mici cofecării față de afacerea în stil mare care se cheamă Turcia „în reparație”. O afacere atît de urît mirositoare și înăbușitoare, în cît ziarul *Mill* scrie că Turcia „se sufocă în îmbrățișarea prea strînsă a S.U.A.”.

A.M.

VĂ PREZENTĂM PE:

KATIA POPOVA

— articol scris pentru „Flacăra” —

de
Monica MITEVA
(Sofia)

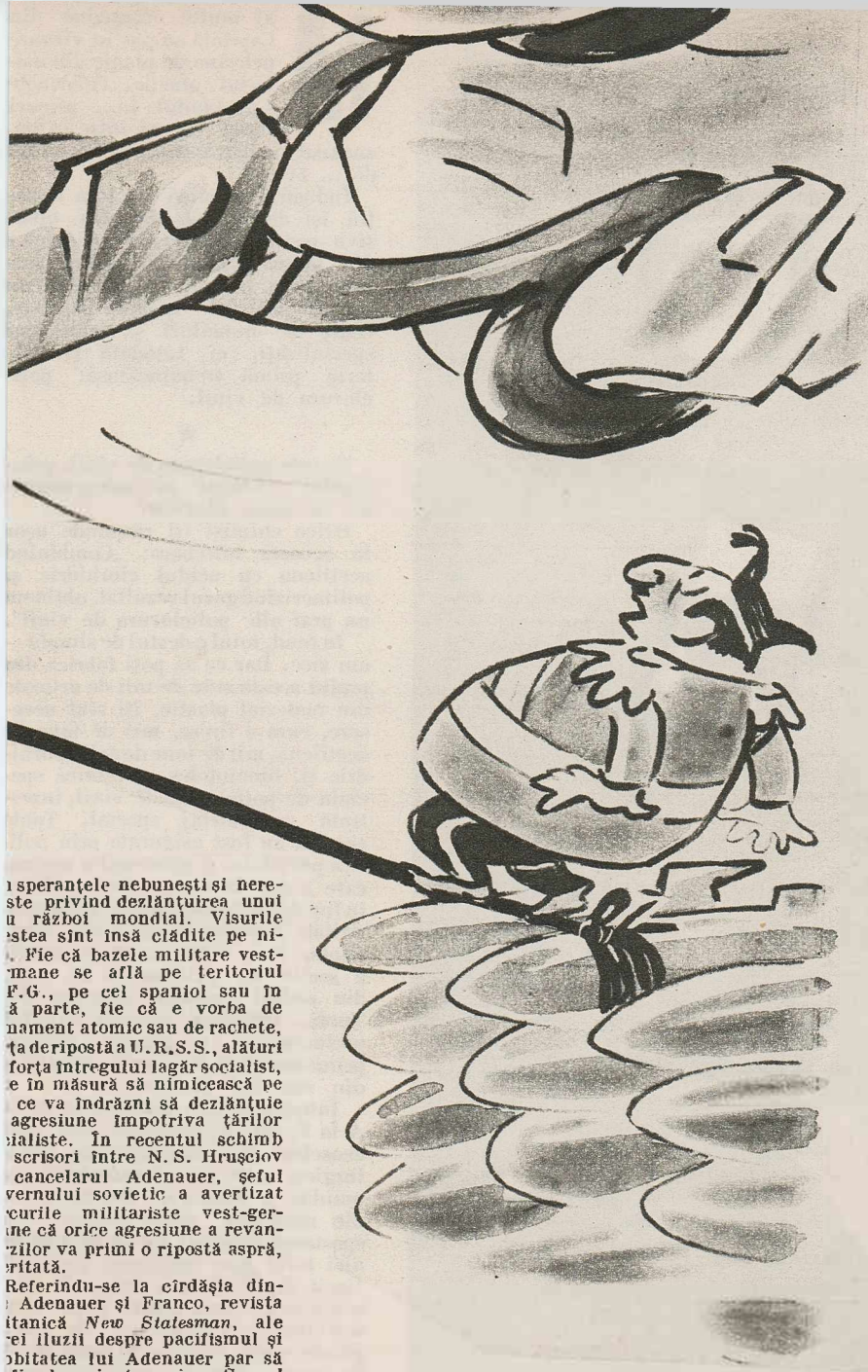
O mișcare bruscă a baghetei dirijorului și... freamătul din sală încetează, ultimele cuvinte se curmă nerostite: răsună puternicele acorduri ale operei „Război și pace” de Prokofiev.

...Cintă — în rolul Natașei — Katia Popova. În casca-
dele sonore ale vocii se simt frământările abia perceptibile ale sufletului. Sala răsună de aplauze. Vocea remarcabilă, figura plăcută și interpretarea actoricească plină de expresivitate, iată elementele ce împlinesc farmecul tinerei cântărețe bulgare Katia Popova, pe care publicul o înțimpină întotdeauna cu atîta căldură și pe care o vor putea în curînd asculta și spectatorii romîni. Pînă atunci, vă prezentăm cîteva imagini din viața și activitatea ei.

Oricît de ciudat ar putea parea unora, ziua de lucru a Katiei Popova începe la ora 8 — întocmai ca în atîtea și atîtea instituții și întreprinderi. Două ore de exerciții în tovărășia pianului (foto 1) reprezintă o parte constantă a programului de fiecare zi al cântăreței. Pentru că ea știe bine că numai talentul — fără muncă susținută — n-ar fi fost suficient pentru a cuceri, în Conservator, insigna de aur, iar mai tîrziu premiul I la Festivalul mondial al tineretului de la București, premiul I la Festivalul internațional „Primăvara la Praga”, specializarea în Uniunea Sovietică, titlul de laureată a „Premiului Dimitrov” și o serie de turnee în străinătate.

Pe lîngă toate celelalte treburi zilnice, Katia trebuie să-și perfecționeze și cunoștințele de limbă franceză. După turneele, încununete de succes, la Opera Comică și Opera Mare din Paris, o așteaptă o nouă vizită în capitala Franței. Publicul parizian va asculta în această stagiune, pentru a treia oară, o Manon bulgară în opera cu același titlu, o va asculta pe Mimi din „Boema” ca și pe Margareta din „Faust” (foto 2). În aceleași opere, va apare Katia Popova în turneele ce le va întreprinde anul acesta în România, Ungaria, Polonia...

O după-amiază liberă. Unde mai pui că e un cer însoțit, de un albastru pur. În mod obișnuit, asta înseamnă o excursie cu mașina pînă la Boian, la Dragalevți sau Panciarevo. La volan se află cînd Katia (foto 3), cînd soțul ei... Cele cîteva ceasuri petrecute în aer liber, în discuții vesele, trec repede. Seara, cei doi soți (foto 4) pleacă spre casă. Dar... nu prea tîrziu, pentru că a doua zi, la orele 8, încep din nou lecțiile, repetițiile, spectacolele.

și speranțele nebunești și nerespectate privind dezlănțuirea unui război mondial. Visurile acestea sînt însă clădite pe nisip. Fie că bazele militare vest-manane se află pe teritoriul F.G., pe cel spaniol sau în altă parte, fie că e vorba de element atomic sau de rachete, țara deripostă a U.R.S.S., alături de forța întregului lagăr socialist, se înmăsură să nimicească pe cine ce va îndrăzni să dezlănțuie agresiune împotriva țării sale. În recentul schimb de scrisori între N.S. Hrușciiov și cancelarul Adenauer, șeful verbului sovietic a avertizat că orice militariste vest-germane că orice agresiune a revanșazilor va primi o ripostă aspră, certă și iritată.

Referindu-se la cîrdășia din Spania — așa cum au folosit-o cu un sfert de veac în urmă ca o platformă de încercare a metodei militare hitleriste, ca un semnal de arme moderne fabricate și depozitate la „loc sigur”, un poligon de experimentare a armelor atomice.

Comentînd tratativele secrete se în spatele aliaților din A.T.O., presa occidentală a atribuit diverse calificative. Unele le numea: „o gafă și o șeală periculoasă”; *The Guardian*: „o stupiditate de prim rang”; *Daily Telegraph*: „o prostie”.

Numai că toate acestea constituie un mod de a-i trata cu mînuși pe criminali! Ceea ce fac vermanții de la Bonn, proiecta axă Bonn-Madrid reprezintă fără doar și poate o crimă emeditată, urmîrind un scop rău: pe de-o parte (unul înțeles) torpilarea tratativelor la alt nivel; de pe altă parte — pansivitatea militară vest-germană.

Este semnificativ că Strauss începuse tratativele oficiale cu

Spania în noiembrie 1959, adică la 2 luni după istorica întîlnire de la Camp David, la scurtă vreme după ce anglo-americanii se arătasera dispuși să considere tratativele ca metodă unică în rezolvarea problemelor litigioase. Adenauer, considerat executor testamentar al politicii lui Dulles, continuator încăpățînat al politicii de pe poziții de forță, sabotează fățiș eforturile ce se fac în vederea unei destinderi internaționale. El preferă războiul și preconizează cruciada anticomunistă. Perspectiva unei destinderi l-a făcut să accelereze ritmul pregătirilor de război ale Bonnului și să dea cărțile pe față: el tinde să torpileze întîlnirea la nivel înalt și, intru realizarea acestui scop, nu-și alege mijloacele. Proiectul axei Bonn-Madrid, cu perspectiva creării unor baze vest-germane în Spania, este un avertisment adresat aliaților atlantici. Revanșazii vest-germani nu s-au împăcat niciodată cu rolul de mîna a doua în coaliția occidentală. De aceea Bonnul nu se mulțumește numai cu refacerea armatei pe propriul teritoriu, ci vrea să-și lărgească sfera de acțiune, intenționînd să construiască baze militare în Turcia, Grecia, Franța, Italia și, în primul rînd, în Spania. Emisarii vest-germani au colindat țările Americii Latine, oferind cu larghete capitaluri și specialiști pentru construirea de

rachete și de reactori atomici. Lozincă „Deutschland, Deutschland über alles” este repusă pe tapet cu o modificare în a doua ei parte: în loc de „über Leute Adolf Hitler” se spune Konrad Adenauer sau — de ce nu? — Strauss, dictatorul în perspectivă. Militaristii vest-germani și-au schimbat uniformele, dar nu și năravurile. Ei sînt gata să pornească și spre Apus, așa cum a făcut-o și Hitler, lovind în plin tocmai în cei ce l-au sprînjintit fie direct, fie prin diferență față de acțiunile sale agresive.

Dar revanșazii vest-germani dau dovadă că au memorie scurtă și că nu vor să învețe nici măcar din propria lor experiență. Axele mai vechi, cu Italia fascistă, cu imperialistii japonezi sau cu Spania franchistă au fost zdrobite cîndva, sub tăvălugul miniei dezlănțuite a popoarelor. Cu atît mai mult astăzi, cînd condițiile istorice s-au schimbat, cînd forțele iubitoare de pace sînt mai puternice ca oricînd, fiind în stare să oprească și să frîngă mina ce ar încerca să aprindă vîlvătaia războiului, axa Bonn-Madrid este sortită eșecului. Este timpul ca încercarea lui Adenauer de a încropi cîrdășia cu Franco să spulberă, măcar în ceasul al doisprezecelea, indolența și îngăduința unor cercuri influente din Apus față de jocul perfid și primejdios al revanșazilor vest-germani.

Născerea policlorurii de vinil este practic invizibilă. Întregul și complicatul proces tehnologic respiră doar prin ochii și sufletul aparatelor de măsură. Dar ca să ajungă să execute această mișcare simplă (învîrtirea volanului), operatoarea a trebuit să se familiarizeze în prealabil, timp îndelungat, cu grele și complicate probleme teoretice de chimie.

Mai multe magazine din Capitală au pus în vânzare pelerine de ploaie din material plastic. Pelerinele s-au vîndut în... plicuri (mici cît să intre în buzunarul cumpărătorului) și la prețul de ... 11 lei.

Industria chimică din țara noastră își desfășoară din plin ofensiva pentru producerea articolelor din mase plastice. Industria prelucrătoare posedă în prezent nu numai utilajul modern necesar, cadre de muncitori și tehnicieni specializați, ci totodată și materia primă trebuincioasă: policlorura de vinil.

★

Ce este policlorura de vinil, principalul „aliment“ al întreprinderilor de mase plastice?

Orice chimist îți răspunde ușor la această întrebare: „Combinînd acetilena cu acidul clorhidric și polimerizînd gazul rezultat, obținem un praf alb: policlorura de vinil“.

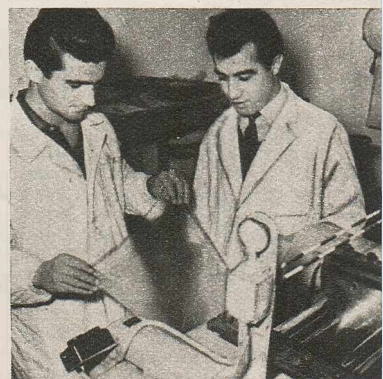
În fond, totul e destul de simplu — am zice. Dar ca să poți fabrica din praful acesta sute de mii de articole din material plastic, îți sînt necesare, cum e firesc, mii de tone de acetilenă, mii de tone de acid clorhidric și, bineînțeles, o fabrică specială de policlorură de vinil, înzestrată cu utilaj special. Toate acestea au fost asigurate prin politica partidului și guvernului nostru, care a dus la construirea și darea în funcțiune a mai multor asemenea unități industriale de mare capacitate. Prin intrarea în producție a secției de policlorură de vinil din cadrul Uzinelor Chimice din Turda, industria noastră chimică prelucrătoare a căpătat materia primă necesară fabricării articolelor din material plastic.

Întregul proces tehnologic, de la A la Z, este automatizat. Dar, spre deosebire de întreprinderile metalurgice, unde mina îndeminatică a omului și mișcările spectaculoase ale mașinilor oferă ochiului un spectacol deosebit de interesant — aici totul pare nemișcat, înghețat lipsit de viață. Un timp ai chiar senzația că instalațiile și-au oprit activitatea. Policlorura de vinil prinde viață, ascunsă în măruntaiele unor mașini, nedovedindu-și prezența decît prin ochii nenumăraților ceasornice de control și măsură. Încolo: liniște, calm, nemișcare.

În ultima secție, reporterul, făcînd practic cunoștință cu ea, notează în carnet: mii de tone de policlorură de vinil anual... Cu alte cuvinte: milioane de articole din material plastic indigen. Impermabile, fețe de masă, coșulețe, ciorapi, articole de laborator, pardoseli etc. etc.

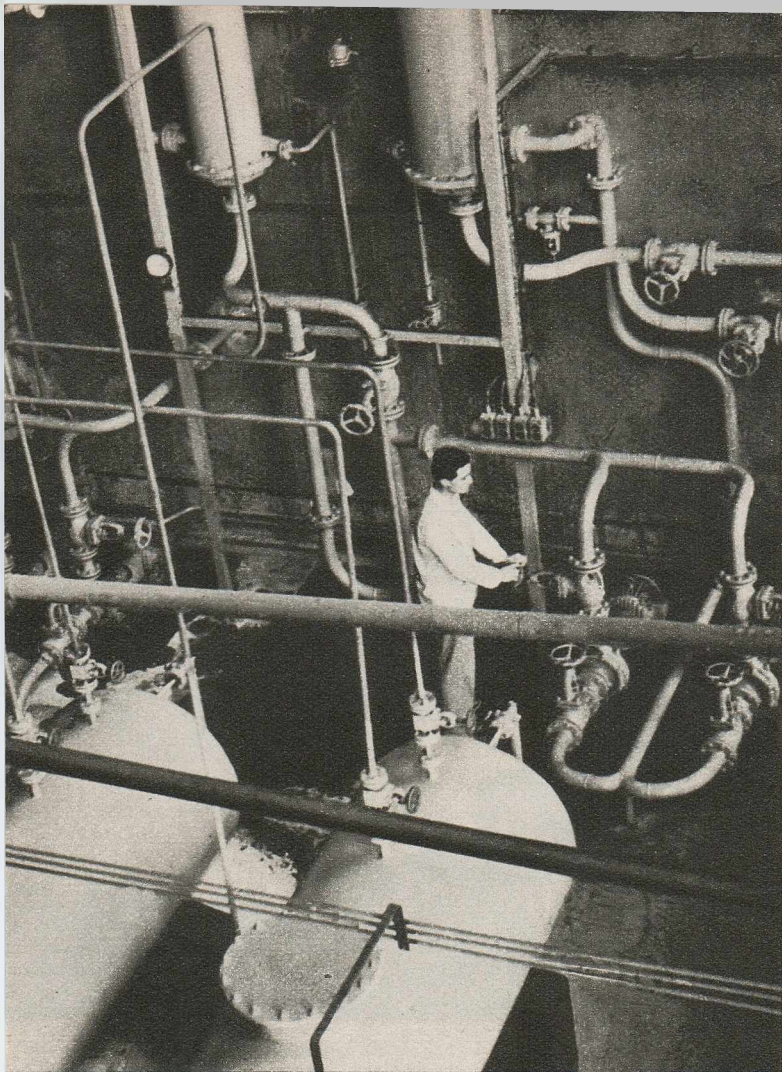
I. MURGI

Fotografii de I. MICLE

O simplă presare transformă policlorura de vinil într-o foaie transparentă de material plastic.

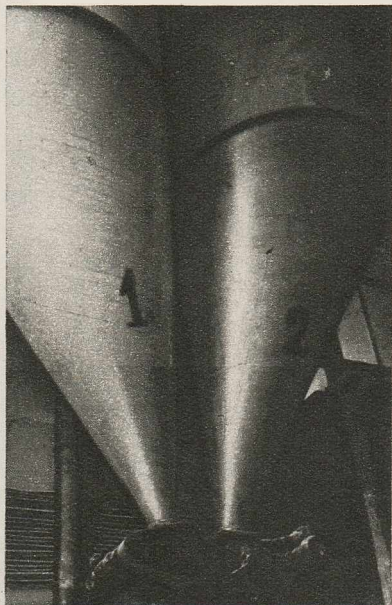
P E S C A R Ă I N D U S T R I A L Ă ...

la în care se fabrică azotul necesar curățirii prin presiune a conductelor și instalațiilor întregii fabrici.

Ca toți operatorii chimiști de aici, această muncitoare poartă în timpul muncii o îmbrăcăminte specială de protecție, care doar ca formă pare un raglan.

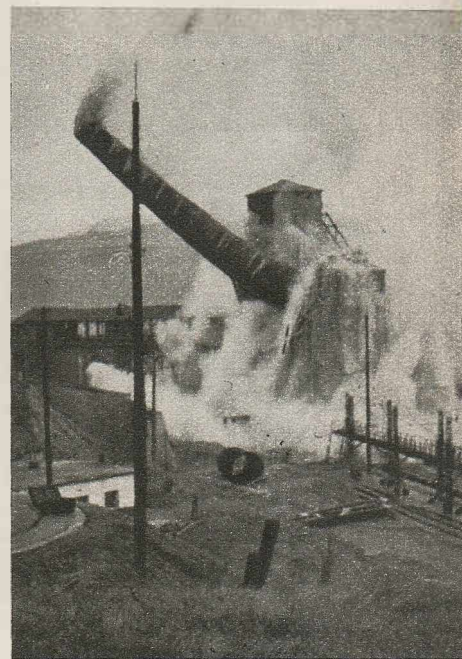

Prin aceste pînii uriașe, polioclorura de vinil trece direct în sacii de ambalaj.

PRIVIȚI CU NOI!

MOARĂ DE VÎNT, datînd de la mijlocul secolului al XIX-lea, din comuna Sarichioi, raionul Istria, regiunea Constanța. Dar cine dorește să o vadă aievea, n-are nevoie să se deplaseze pînă în comuna Sarichioi. E destul să facă o plimbare pe șoseaua Kiselev din Capitală și, abătîndu-se din drum, să pătrundă în Muzeul satului, unde se află acum expusă.

ANI ÎNDELUNGAȚI vechea instalație de aglomerare a Uzinelor Reșița a căsunat reșițenilor multe neajunsuri: praful roșu pătrundea pretutindeni în locuințe, în instalații, se depunea pe alimente, îl inhalau oamenii. Iar pe patronii burghezi prea puțin îi interesa acest lucru; pentru ei nu contau decît dividendele!

Iată însă că în anii regimului de democrație populară s-a întocmit un plan de sistematizare și modernizare a uzinelor, care a prevăzut și înlocuirea acestor instalații cu un nou aglomerator ce va fi nu numai cu mult mai modern, dar și amplasat departe de centrul orașului.

În ziua de 16 februarie 1960 a fost dărîmat coșul vechii instalații de aglomerare (vezi fotografia) — moștenire a trecutului capitalist al Uzinelor Reșița. S-au lichidat astfel neajunsurile pe care le-a pricinuit timp de decenii locatarilor orașului Reșița.

Fotografie și text de Iosif PASCADI

ÎN ACEASTĂ CASĂ de autentică arhitectonică rominească, aflată în orașul Cîmpulung-Muscel, s-a născut și a petrecut o parte a copilăriei sale, academicianul prof. C. I. Parhon. Anul trecut — cu prilejul celei de-a 85-a aniversări a nașterii sale — s-a așezat aci o placă omagială din bronz, iar strada respectivă a căpătăt numele marelui nostru savant.

UN PLIC TIMBRAT CU „CAP DE BOUR”, de o mare valoare filatelică, se afla pînă acum zece ani în colecția unui filatelist din Suceava. Copia fotografică — pe care o reproducem — se păstrează în colecția Cercului filatelic „Ciprian Porumbescu” din Suceava.

... ȘI PUII DE PELICAN din Cîsmigiu se bucură de aceste zile primăvăratiche...

Fotografie de G. AGAPIAN

NORII SINT DIRECT VIZATI!

de Constanța BRATU

„Vinovatul” principal

În materie de atmosferă, vecina noastră directă este troposfera, pătura ei cea mai de jos. Aici își au sediul toate năbitiile vremii, pe care ni le prevestesc, mai mult sau mai puțin exact, meteorologii. Spre ciuda lor, ei încasează toate nemulțumirile lumii cu privire la fetele timpului. Toată lumea dă din cap și spune: „Ah, meteorologii!”, dar nimeni nu se vaită de soare, deși el e vinovatul principal. Căci energia solară este aceea care mișcă aerul de colo până colo; ea evaporază apa mărilor și a oceanelor și tot ea e responsabilă de ploile, zăpezile și grindinele pe care lumea le pune înaintea vreme pe seama sfântului Ilie.

Dar să nu ne supărăm pe soare; în fond, el întreține toată viața de pe pământ. Și-apoi, în afară de grindină, de furtuni și de alte categorii de capricii sinistre, prezidentul sistemului nostru solar dă pământului foarte multe lucruri sănătoase. La urma urmei, înseși ploaia și zăpada, căzute la vreme, ce sînt?...

În nor

Mecanismul de producere a ploii ignorează absolut și cele mai patetice... descințele de paparudă; plouă, în funcție de nori.

Absorbind razele soarelui, pământul se încălzește și împrumută o parte din căldura acumulată, aerului din imediata sa apropiere, contribuind în același timp și la umezirea lui. Încălzindu-se, stratul acesta devine mai ușor și se ridică, împreună cu vaporii de apă pe care-i poartă în el. Prin ridicarea sa aerul se destinde și se răcește, fapt care duce la condensarea vaporilor de apă conținuți. Vaporii de apă se prefac deci în picături. Și cu asta s-au născut norii.¹⁾

Dar — uneori din păcate, alteori din fericire — existența norilor deasupra noastră nu echivalează întotdeauna cu ploaia. Cercetătorii au descoperit că aceasta își are „pretențiile” ei. În principiu, ea să plouă trebuie ca în partea de sus a norului, deci la mare altitudine să se formeze, din vaporii de apă, cristale de gheață. Înghețând vaporii și picăturile de apă suprarăcitate din jur și

¹⁾ Ridicarea aerului de jos și răcirea lui mai pot avea și alte cauze.

adăugindu-le la corpul lor, cristalele de gheață se îngreunează și, nemaiputând pluti, încep să coboare. Navigația lor prin nor e destul de agitată. Se ciocnesc cu alte cristale, se unesc cu ele, devin mai mari, mai grele, și așa mai departe. Importantă este, însă, ajungerea lor la potou — ea să spunem așa. Adică la aerul din apropierea pământului. Dacă temperatura acestuia este sub zero grade, cocoloașele de gheață își păstrează integritatea corporală și estetică și ne parvin în toată splendoarea lor de fulgi de zăpadă; dacă „navigatorii” trec, în apropierea pământului, printr-un strat de aer cu temperatura peste zero grade, se topesc și noi spunem că plouă.

Procesul de formare a grindinei e ceva mai aventuros. Picăturile de apă înghețate suportă, datorită unor curenți ascendenți foarte puternici din interiorul norului, un fel de du-te-vino amețitor, de pe urma cărui se alege (prin condensarea repetată pe corpul lor a altor picături de apă suprarăcitate) cu niște talii respectabile. Și, în ciuda gradelor de peste zero de la „potou”, bucățile masive de gheață, nemaiputând să se topească, cad pe pământ în chip de grindină. Un capriciu al naturii, care, în multe cazuri, echivalează pentru oameni cu calamitatea.

Lupta cu grindina

Puterea distrugătoare a grindinei au cunoscut-o foarte bine renumiții viticultori ai colhozurilor și sovhozurilor din Kahetia (R.S.S. Gruzină). Ea le-a culcat de multe ori la pământ viile, înfinse pe zeci de mii de hectare, în valea Alazan.

De fiecare dată se întâmpla la fel. Cerul înalt al văii era albastru, ca-n cele mai sevine picturi. Dar pacea lui era aparentă. Deasupra creștelor munților se nășteau, pe nesimțite, nori după nori. Și-n puțină vreme — trecînd de la cel mai inocent, la cel mai amenințător aspect — ei se năpusteau asupra văii secerînd viile cu gloanțele de mitralieră ale grindinei.

Viticultorii au cerut ajutorul oamenilor de știință. Au venit cercetători din Tbilisi, din Moscova. Și au hotărît că norii trebuie împiedicați să ajungă deasupra văii și siliți să se „descarce” deasupra munților.

Se trage în nori

Lupta împotriva grindinei a fost deschisă. Metoda de atac? „Însămînțarea” norilor cu cristale de iodură de argint. Introduse în interiorul norului, acestea provoacă nașterea artificială a cristalelor de gheață ce-i lipsese și, ca atare, provoacă ploaia, în ultimă instanță.

Lucrurile par foarte simple și, totuși... Intervin factori care complică sau împiedică desfășurarea operației în cele mai bune condițiuni.

În Kahetia au fost trimise avioane care să lanseze substanța hotărîită asupra părții superioare a norilor. Dar operația trebuia făcută la altitudini mari, la care avionul ajunge cu greu.

Au fost înălțate atunci baloane cu containere, sortite să se deschidă automat, la locuri dinainte fixate, și să arunce iodura de argint din interiorul lor; baloanele au fost însă luate de vînt. S-a apelat și la alte metode, dar nici una nu s-a dovedit a fi perfectă. Și iată că, la un moment dat, a fost emisă ideea de a se folosi, pentru nimicirea norilor de grindină, o rachetă...

Acum, această rachetă există. În centrul văii, lângă satul kahetian Ruispiri, a fost organizat un comandament al expediției împotriva grindinei. Sînt veniți aici reprezentanți a nenumărate institute de cercetări științifice, care experimentează noua armă modernă împotriva stihiei.

...Iată. Tunul este îndreptat spre norul care de-abia se formează, pe creasta muntelui. „Atențiune! Se trage!”

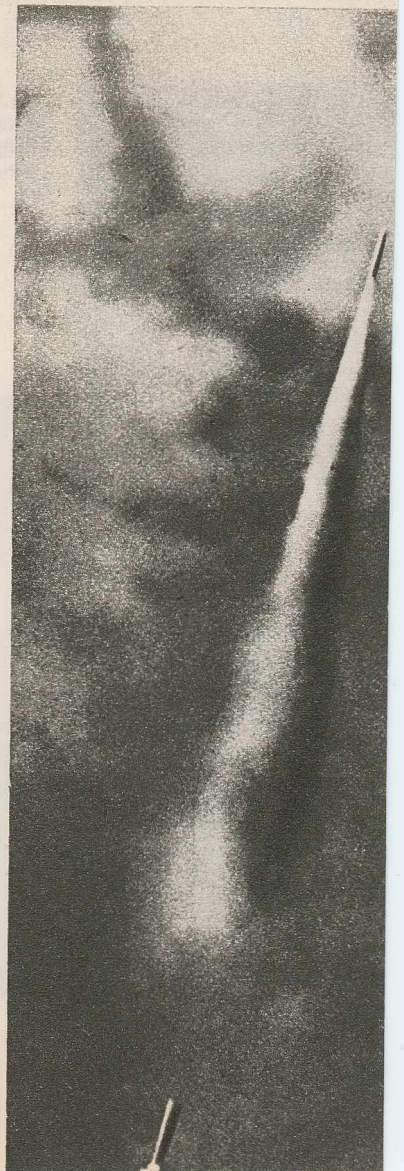
O detonătură puternică și o rachetă își ia fulgerător zborul. Spîntecînd cerul vast, ea se îndreaptă cu precizie spre obiectiv și dispore curînd în lumea picăturilor de apă și a cristalelor de gheață. Ce se întâmplă acum în această lume agitată, va spune radiolocatorul și vor stabili cercetătorii. Viticultorul din satul kahetian vede însă un singur lucru: că norul dispore. Și, o dată cu el, dispore și grindina care amenința bogata recoltă de struguri.

★

În arsenalul pașnic al omenirii, savanții sovietici au introdus o nouă și modernă armă: racheta împotriva grindinei. O nouă redută a stihiei naturii este pe cale să fie cucerită în folosul omului.

Se determină înălțimea norilor de grindină.

Lansarea rachetei împotriva grindinei

DIN VIAȚA...

Realitatea din patria noastră, în permanentă transformare socialistă, este izvorul neseecat al operelor de artă. Ea se cere povestită, zugrăvită de cronicarii noștri, care o văd și o trăiesc. Iată de ce artiștii din țara noastră, oricâreia dintre muze i-ar sluji, caută să iasă din ce în ce mai des din camera de lucru, schimbînd-o cu șantierul, cu fabrica sau cu ogorul. Aceste „documentări” sînt organizate uneori în colectiv; bunăoară plecarea, la sfîrșitul acestei ierni, în satele din regiunea București a unor pictori, scriitori, compozitori, actori, inițiată de către Comitetul regional de partid și uniunile de creație respective. Intotdeauna, din aceste călătorii artiștii se întorc cu bogate și interesante materiale. De astă dată, vă prezentăm lucrările a trei graficieni: N. Hilohi, D. Negrea și Tr. Vasai.

★

Graficianul Nicolae Hilohi a adus dintr-o călătorie în Dobrogea, între altele, și trei portrete de fruntași din trei generații consecutive.

El a reușit să „ia” chipul bătrînului Selim Osman, vestitul „Miciurin de la Cobadin”. Selim e un grădinar-vrăjitor, un pasionat creator de specii noi: livada lui cu pomi roditori de la Cobadin dovedește oricui că paradisul cu „hurii” ar fi putut fi creat și pe pămîntul, odinioară reputat ca sterp, al Dobrogei. Selim însuși e o „grădină de om”: harnic, senin, înțelegător. Portretistul a știut să-i scoată în evidență caracterul național: portretul lui Selim e în primul rînd portretul unui bătrîn turc. Graficianul a sugerat apoi îndelungata intimitate a grădinarului cu natura, accentuînd ciudata formă a obrazului prelung, osos, accidentat, care aduce de departe cu un bulb, cu un fruct al pămîntului... Însă, ceea ce e nou în conștiința lui Selim strălucește în ochi. Iar pomișorul din fundal ne spune discret că din bătrînul trunchi răsare mlădița unei gândiri noi...

Ibrahim Samedin e un tînăr șofer tătăr, fruntaș în munca lui. Lesne de observat, însă, că portretul e mai mult al șoferului și mai puțin al tînărului tătăr... Într-adevăr, mai puternic decît vechile caractere ale specificului național s-a fixat pe această fizionomie

N. HILOHI

Joița Apostol, elevă fruntașă.

N. HILOHI

Selim Osman, pomicultor fruntaș din Cobadin.

N. HILOHI

Portretul șoferului Ibrahim Samedin.

D. NEGREA

Schiță de la o ședință în vederea colectivizării.

...
Samedin e
R.P.R., ad
Joița Ap
vocea ei fru
Lucrul aces
ne spune m
cu răspunde
gravi, cumi

D. Negre
Dacă și-a în
în scenă a u
a cunoaște î
dat seama
mai sfios d
dăruit învâ
vești..."

Această
în multe di
Crevedia (ve

Unele vo
„Ianoș Năzd
material doc
de culturaliz
ducă la bun

Traian V
două compo
Ele sînt un e
ale studiului
câtre simpli
cu o trăsătur
și pată neagr
lor din țara

Aceste de
compoziții î
„Bianco e n
Lugano (Elv

și la munca nouă. Chipul lui Ibrahim
și deschis al unui tânăr muncitor din
ehniciei avansate.

neancă mititică. Ea știe să cînte, cu
l matern, vechile balade ale Pindului...
-am putea ghici din portret. Portretul
postol e o elevă frunțasă, care privește
scifrăm acestea în ochii ei adînci,
timente...

★

în primul rînd, ca un iubitor de copii.
documentare" la Crevedia prin punerea
școlari, a făcut aceasta mai ales pentru
dintr-un sat cooperativizat. „Și mi-am
— că pionierul de la sat e uneori
itală, dar în același timp concentrat,
ales, foarte credincios cărții cu po-

giei pionierului de la sat se reflectă
ne pe care D. Negrea le-a adus de la
ă școlărițe").

de plecare pentru ilustrarea povestirii
il Sadoveanu. Altele vor sluji drept
in ciclul de compoziții pe tema „Munca
la sat", pe care graficianul speră să-l
ă primăvară.

★

at voie să localizăm inspirația celor
universal" și „Delegate la congres".
reatoare, un rezultat al multelor etape
ecunoaștem și aici tendința artistului
generalizare. Traian Vasai vorbește
ă și cu un contrast simplu de alb pur
re viața nouă a muncitorilor și țărani-

ui Traian Vasai și încă alte patru
i fost trimise la Bienala de grafică
ru"), care va avea loc în aprilie, la

Viorica FILIPOIU

D. NEGREA

Două școlărițe.

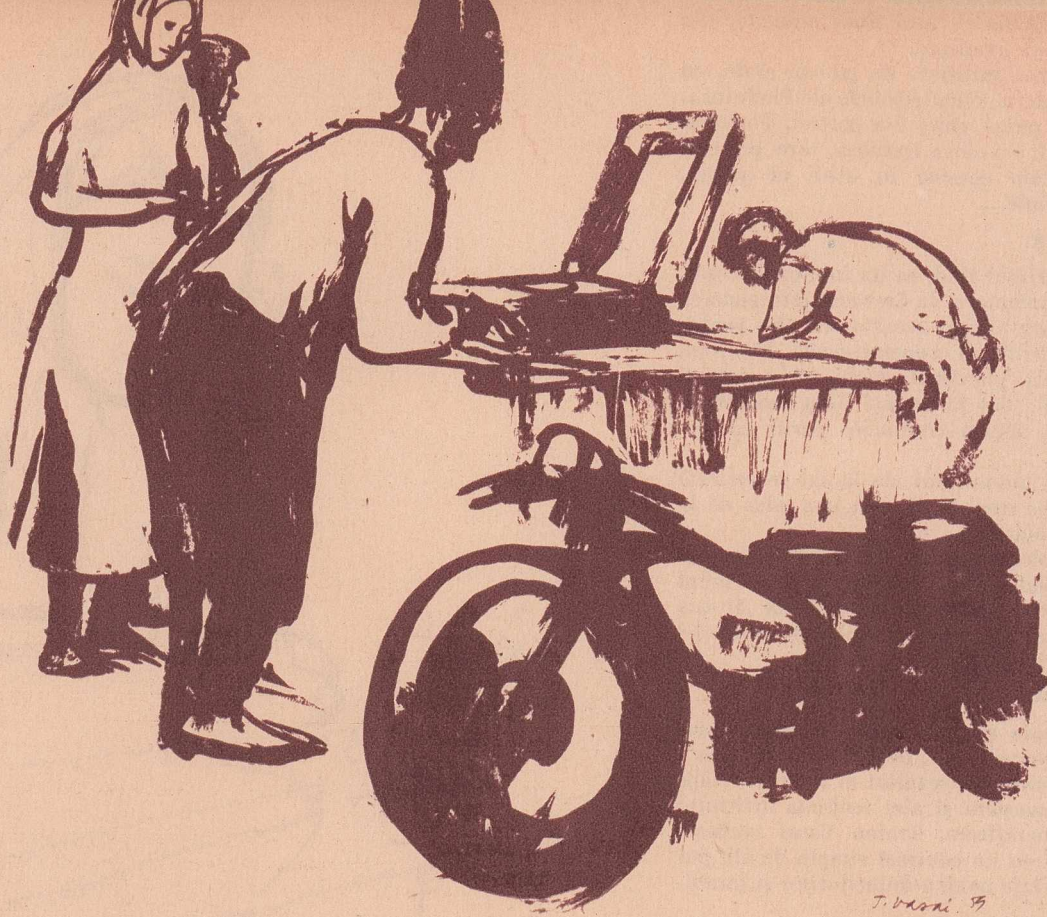
D. NEGREA

Secretarul școlii din Crevedia Mică.

T. VASAI

Magazin universal.

T. Vasai '97

T. VASAI

Delegata la congres

Aplaudăm la scenă deschisă!...

de Sanda FAUR-DIMA

S-a întâmplat cîndva — și de nu ne credeți sintem gata să chemăm martorii oculari — un fenomen care a contravenit celor mai necălcate legi ale botanicii: cițiva mesteceni autentici, zvelți, argintii și romantici, au răsărit nu din mustosul sol al gliei-mame, ci din uscățiva ființă a unei poade de scînduri; s-au înălțat nu sub căldura paternelor raze solare, ci sub cea contrafăcută a unor reflectoare de scenă, iar foșnetul frunzișului lor a fost acompaniat nu de cîntul privighetorilor, ci de orchestra din fosă. (Repetăm: e vorba de mesteceni autentici, nu confecționați din placaj sau papier-mâché!) Data miraculoasei întîmplări: 1952. Locul nașterii: scena Operetei bucureștene. Cadrul în care ea s-a desfășurat: decorul operetei „Aculina”.

Sînteți liberi să zîmbiți, dar nu veți putea contesta faptele: au fost atunci tăiați din pădurea Băneasa și aduși pe scena Operetei grațioșii copaci mai sus menționați, în așa fel încît publicul să nu-și mai dea seama la un moment dat dacă se află la teatru sau... la iarbă verde.

Tendința aceasta spre decorul naturalist, care spulberă sugestia artistică și copleșește, prin complicațiile sale, însăși acțiunea, interpretarea, avea în schimb darul de a... încărca la maximum devizul de cheltuieli al spectacolului. Faceți și dv. o mică socoteală: tăiatul copacilor, transportul lor, „adaptarea” lor la noile condiții de viață... Risipa făcea în acea vreme adeseori casă bună cu o concepție antiartistică și, împreună, deserveau spectacolul și spectatorul.

Din păcate, exemplul acesta își avea frații și surorile lui. Cîndva — și acest al doilea cîndva e mult mai apropiat decît primul — Municipalul a pus în scenă „Horia”. Foarte bine. Și e, de asemenea, foarte bine că s-a pornit cu intenția unei temeinice documentări istorice și etnografice, tocmai pentru a se asigura spectacolului o maximă autenticitate. Există în București un Institut de folclor, un cunoscut Muzeu al satului, un Muzeu de artă populară, care ar fi putut pune, desigur, un amplu material documentar la dispoziția realizatorilor spectacolului. Numai că aceștia au preferat să meargă la sursă, în Țara Moșilor; și asta nu ar fi de condamnat, dacă la fața locului nu s-ar fi născut „ingenioasa” idee de a cumpăra și costume absolut autentice, pentru întreaga figurație. Dacă mai adăugăm decorurile costisitoare, blănurile prețioase, catifelele și mătásurile naturale cu care au fost îmbrăcați aristocrații feudali, înțelegem de ce acest spectacol a înghițit o sumă uriașă. Pentru precizare: toate cele șase montări ale Municipalului în anul 1959 („Esop”, „Moartea unui comis-voiajor”, „Hamlet”, „Vlaicu și feciorii săi”, „Dacă vei fi întrebăat” și „Pline și trandafiri”) au costat la un loc mai puțin de jumătate din costul

punerii în scenă a unui singur spectacol: „Horia”!

E o bună bucată de vreme de cînd teatrele noastre au înțeles că nu lustrele din cristal, catifeaua pan și decorurile supra-încărcate determină valoarea unui spectacol; că decorul care sugerează și nu reconstituie fotografic realitatea are mai multă potențialitate artistică. E o bună bucată de vreme de cînd teatrele — studiind indicațiile Plenarei din noiembrie 1958 a C.C. al P.M.R. — au înțeles că le revine și lor misiunea de a chibzui gospodărește cheltuielile pe care le necesită spectacolele. Roadele nu au întîrziat să se arate, și nu numai în scriptele contabilicești. Concepția economicoasă — să fim înțeleși: nu zgîrcită — a scenografului și a creatorului de costume a dus la spectacole în care simplificarea și stilizarea, gîndite realist, au contribuit la calitatea artistică, originalitatea spectacolului și, totodată, la realizarea unui preț de cost rezonabil.

Ați văzut ultimele premiere ale Operetei, să zicem, „Boccaccio”?

E un spectacol de succes, luminos, care-și transmite ideile în limbajul specific operetei. Publicul îl urmărește cu același insistență „n-aveți un bilet în plus” cu care asaltează „Studentul cerșetor” sau „Văduva veselă”. Și totuși, „Boccaccio” a fost montat cu o sumă de aproape trei ori mai mică decît cea investită în fratele său mai vîrstnic cu o stagiune — „Studentul cerșetor”. Cum se poate aceasta? — veți întreba. Foarte simplu. Scenograful și-a gîndit într-o formulă economicoasă decorul: un fundal de pînză pictată — circularul, cum i se spune în teatru — sugerează, în „Boccaccio”, ambianța în care se desfășoară acțiunea de-a lungul întregului spectacol; cîteva practicabile, care își schimbă locul în scenă după necesitățile de mișcare ale interpreților, folosirea turnantei (care permite ca același decor să fie utilizat și pe o parte, și pe cealaltă); alte cîteva flancuri (panouri pictate) care sugerează o casă, o intrare — și iată cum locul acțiunii e creat plastic, cu fanție și umor. După scenograf, e rîndul tehnicienilor să facă economii, de astă dată la execuția decorurilor: pînza veche, de la alte decoruri, poate fi spălată și revopsită, practicabilele reconșionate, covoarele înlocuite cu un material plastic de cinci ori mai durabil. Creatorul costumelor are o treabă mai grea, pentru că la Operetă, unde apar pe scenă pînă la 100 de personaje (soliștii, dublurile lor, baletul, corul), investițiile pentru costumație dețin 80% din costul montării. Soluțiile au fost însă găsire: s-a renunțat la mult costisitoarele atlas, voal, catifea, mătase, folosindu-se materiale mai simple dar de același efect scenic; s-au întrebunțat din plin costume de la spectacolele ieșite din reprezentație (pentru viitoarea premieră, cea a operetei „Vițelulșul tîrcat”, 60% din costumele pentru bărbați, 30% din costumația feminină și 60%

din tapițeria de decor au fost confecționate din piese vechi, existente în inventar). A ști să faci economii e o adevărată artă. Iar de astă dată artiștii au fost împlării și croitorii, croitoresele și brodezele, cizmarii și tapițerii, din ale căror mîini au ieșit — din piese uzate — lucruri pline de frumusețe. Veți vedea „Vițelulșul tîrcat” și veți rămîne uimiți aflînd că minunatele costume populare maghiare din acest spectacol au fost, în majoritatea lor, confecționate dintr-o pînză de bumbac de 9 lei metrul!

Nu numai montarea spectacolului oferă însă în teatru posibilitatea de a obține economii prin valorificarea rezervelor interne. S-a planificat astfel munca tehnicienilor încît în perioadele de gol de producție dintre două premiere au fost realizate de către aceștia lucrări de întîținere extrem de importante. Faptul că pupitrele de orchestră au fost realizate de împlăria teatrului, faptul că instalațiile de calorifer ale întregului teatru au fost de asemenea reparate de tehnicienii instituției au făcut ca ambele lucrări să coste exact de zece ori mai puțin decît dacă ar fi fost comandate în afară.

Știați că o balerină solistă consumă o pereche de papuci de balet cam în două spectacole? Realizate de cizmarii teatrului, „poantele” acestea au costat jumătate din cît ar fi costat dacă ar fi fost comandate la o întreprindere de specialitate!

Din toate aceste economii, Teatrul de Operetă a izbutit să-și amenajeze mult dorițele ateliere de croitorie, cizmărie, broderie, precum și săli de repetiție pentru cor și orchestră, oferînd astfel colectivului său artistic și tehnic condiții de muncă simțitor îmbunătățite. E o treabă foarte bună și o subliniem ca atare. Nu de alta, dar sînt încă teatre care ar avea de învățat din exemplul Operetei.

Arătăm mai sus că și Teatrul Municipal s-a dovedit, pînă nu de mult, nu prea chibzuit în pro-

blemele sale financiare. Dar și în acest teatru se simte acum preocuparea grijulie de a nu mai risipi fără rost banul și de a crea spectacole de calitate la un preț de cost redus: în foarte precisele sale evidențe contabile se poate vedea cum aproape fiecare premieră din ultimele două stagioni a fost gîndită în spirit economic și realizată pînă la urmă cu o sumă mai mică decît cea prevăzută în deviz. Căile prin care au fost realizate economiile? În mare, cam aceleași ca și la Operetă: înlocuirea materialelor costisitoare cu altele, mai ieftine, reconșionarea unor piese vechi de decor și costumație...

Și, totuși, teatrele noastre mai au posibilități de a-și spori economiile. Mai există încă actori și regizori insuficient folosiți (care ar putea fi atît de utili teatrelor din regiuni), mai sînt scenografi care-și concep extravagant decorurile (vezi complicatul și costisitorul cadru plastic al spectacolului „Ferestre deschise” de la Teatrul „C. Nottara”), mai sînt creatori de costume care pretind stoffele și mătásurile cele mai scumpe. Pentru rezolvarea acestor probleme nu ar fi indicat ca ele să fie dezbătute în cadrul unui schimb de experiență între teatrele din țară și chiar din țările prietene? Nu s-ar putea oare studia problema înființării, pe lîngă o fabrică textilă, a unei anexe care s-ar ocupa în mod special de materialele necesare teatrelor din întreaga țară, în așa fel încît, prin tratarea unor textile ieftine, să se obțină dorițele materiale de efect? În Uniunea Sovietică și în R.D.G. s-au organizat asemenea laboratoare, și rezultatele sînt excelente.

Firește, toate aceste posibilități trebuie gîndite, studiate. Pentru ca ele să treacă din domeniul posibilului în cel al realului. Pentru ca teatrele să-și desfășoare nobila lor misiune educativă în condițiile unei înțelepte utilizări a mijloacelor materiale.

Un decor alcătuit din cîteva elemente sugestive — iată cadrul pitoresc (și puțin costisitor) al spectacolului „Boccaccio”.

MARTIE pe malul DONULUI

de ILLES Béla

Ilustrație de Tia PELTZ

Trecuse de jumătatea lui martie și, cât vedeai, până departe în zare, pământul își mai purta mantia groasă de zăpadă care își pierduse culoarea albă, imaculată.

Era murdară și prăfuită acum, grea și densă ca lutul, încât atunci când erai nevoit să-ți croiești cărare cu lopata, abia o urneai. Sub ea zăceau arme ruginite sau cadavre înghețate.

Spitalul în care erau cazați prizonierii unguri răniți se afla în imediata apropiere a bisericii, în interiorul căreia o unitate de cavaleriști nemți, ascunși acolo cu cai și armament, fusese decimată de către partizani. Asta se petrecuse în anul 1942, în noaptea de 13 spre 14 august, după cum grăiau slovele înscrise pe placa fixată pe peretele bisericii.

... La sfârșitul acelei ierni, în spitalul din Davidovka se aflau peste 400 de prizonieri.

... Se găseau aici numai răniți care sperau să se facă bine, în ciuda unor răni care nu voiau să se închidă.

— Cine nu vrea să se vindece nu se poate face bine... — spunea din când în când dr. Kovalov, medicul primar al spitalului.

Și asta pentru că printre prizonierii unguri erau unii care nu voiau să se vindece — și poate că nici unul n-ar fi putut explica motivul pentru care se încăpăținau să sufere.

Dintre aceștia făcea parte și sublocotenentul Lantos, care-și rupea pansamentele, scuipa și arunca medicamentele pe care i le aducea sora Olga, mințea medicii când era întrebat cum se simte. Avea în minte cuvintele generalului Grassy, care spusese de nenumărate ori ostașilor unguri că rușii îi chinuiesc pe prizonierii răniți și că, dacă-i vindecă uneori, o fac numai cu scopul ca mai târziu

să-i chinuiască din nou, savurând cu plăcere suferințele lor prelungite. Dar nu amintirea celor spuse de generalul Grassy îi dădea starea lui sufletească de acum.

De fapt, el se convinsese că toate acestea nu erau decît minciuni, la fel ca toate minciunile cu care fuseseră împinși în război. Vedea el însuși cum medicii și personalul sanitar depun toate eforturile ca să-i vindece pe răniți; totuși, îl rodea și-l înspăimînta un gând: ce va fi pe urmă? Ce se va întâmpla mai târziu?

Căzuse prizonier în condiții neobișnuite. La 15 ianuarie se refugiase din regiunea Uriv, spre Noviaskol, aruncind tot armamentul. Aviatorii sovietici țineau șoseaua sub foc de mitralieră. Ca să iasă din raza focului, părăsise șoseaua tăind-o peste cîmp. Când își dăduse seama că a greșit drumul, fusese prea târziu. Încet-încet devenise prizonierul zăpezii, care-l cuprinsese întii pînă la brîu, apoi pînă la piept. Și nu exista nici un mijloc de scăpare; vîntul puternic îi lovea fața cu biclele lui nemiloase, smulgîndu-i cascheta și rătăcindu-i-o. Nu mai avea nici o speranță; puterile îl părăseau. Inchise ochii... Nu-și mai putu da seama de scurgerea timpului. Când deschise din nou ochii, văzu în fața lui un lup. Adulmecîndu-l, fiara începu să împrăstie zăpada din jurul lui, ca să-l dezgroape. După vreun sfert de ceas era eliberat din temnița albă a zăpezii. Lupul, care nu era decît un cîine dresat, îl apucă cu dinții de tunică și începu să-l tragă în direcția șoselei. Aici aștepta o sanie în care se găseau patru ostași unguri, un ofițer sovietic și o fată — Olga.

Fata îi întinse o sticlă cu votcă, îl sili să imbuce niște slănină, iar pe urmă îl înveli în citeva pături. După două ore de amorțea-lă se trezi într-un pat din spitalul de la Davidovka. Aici află că avea umărul sting străpuns în patru locuri de o rafală de mitralieră.

De atunci zăcea în spital și ducea o luptă mută cu cei care făceau sforțări ca să-l înzdrăvească. Toate tratamentele și eforturile pe care le depunea medicii ca să-l vindece se loveau, ca de un zid, de încăpăținarea sublocotenentului, care-și punea mereu aceeași întrebare: „Ce are să se întîmple cu mine după vindecare?”

Încă de la început, Olga căutase să-l convingă că este dator să lupte din toate puterile pentru a se însănătoși, fiindcă acasă îl așteaptă o mamă, o soție, familia, iar țara va avea nevoie de brațele sale tinere, la fel ca de brațele tuturor fiilor săi devotați, pentru munca de reconstrucție ce va urma după încheierea păcii.

Lantos însă părea că nu aude — poate că nici nu înțelegea sensul atît de adînc al celor spuse de sora Olga. Pentru el — educat în armata horthystă — Olga rămînea o „soră inamică”.

Sora nu știa ce metode să mai întrebuițeze cu el. Aproape se convinsese că totul e zadarnic. Totuși, mai încercă, dăruindu-i o carte de rugăciuni în limba maghiară, pe care o găsise pe undeva, dar nici acest gest nu avu succes.

— Cine nu vrea să se facă bine, pe acela degeaba cauți să-l vindecî! — repeța mereu dr. Kovalov, cînd trecea prin salon, și arăta din cap spre patul sublocotenentului Lantos.

Zilele treceau și sora Olga nu găsea nicidecum modalitatea de a-și apropia pacientul, spre a-l convinge, în sfîrșit, că trebuie să lupte să se facă bine și că ei, sovieticii, înseamnă pentru el trezirea la o viață nouă.

Într-o zi, ea ceru sfatul unui ofițer sovietic, care trecuse întîmplător pe la spital; ofițerul, după ce se gîndi citeva minute, zîmbi clătîind din cap. Își cercetă sacul și scoase din el o carte. Pe copertă era o fotografie a lui Petöffi și dedesubt inscripția: „Petöffi Sandor, în limbile ucraineană și maghiară”.

— Dă-i această carte rănitului tău.

Seara, Olga se apropie de Lantos, îi arătă cartea și-i citi rîspicat: „Petöffi Sandor”.

... Era la sfârșitul lui martie; zăpada mai înconjura încă spitalul cu un brîu de troiene...

Sublocotenentul Lantos s-a întors de mult în patrie. Din cînd în cînd vine pe la mine și întotdeauna mă roagă același lucru:

— Fiți bun și transmiteți scrisoarea aceasta în Uniunea Sovietică.

Toate scrisorile pleacă pe aceeași adresă: Olga Litvinova, studentă la Universitatea din Leningrad. Ea studiază acum literatura și, în special, literatura apuseană. Și după cum lesne ne putem închipui, în primul rînd limba și literatura maghiară.

În romînește de Dragoș VICOL

Cărți de pe toate meridianele

● Despre personalitatea marelui scriitor revoluționar Lu Sin — „Clima culturală din China”, cum l-a denumit Mao Tze-tun — cititorul romîn a cunoscut prea puțin. De curînd E.S.P.L.A. a inițiat tipărirea „Operele alese” ale scriitorului chinez, în colecția „Clasicii literaturii universale”. Primul volum a și apărut, cuprînzînd povestiri, poeme în proză și amintiri ce datează din perioada 1918-1936. Culegerea de „Opere alese”, care va însuma patru volume, este prima încercare sistematică de a-l face cunoscut pe Lu Sin cititorilor noștri.

● Cu prilejul împlinirii unui secol de la nașterea scriitorului rus Anton Pavlovici Cehov, „Cartea Rusă” a publicat volumul de memorii, eroicri și însemnări „Cehov în amintirea contemporanilor”. Apar astfel, unele pentru prima oară în romînește, semnificative mărturii ale unor însemnați scriitori și artiști ai vremii, care l-au cunoscut personal sau au trăit alături de Cehov. Maxim Gorhî serie, de pildă: „Nimeni n-a înțeles atît de limpede și cu atîta finețe ca Anton Cehov tragismul măruntășurilor vieții, nimeni pînă la el n-a știut să arate oamenii, în chip atît de necruțător, de veridic, tabloul rușinos și trist al vieții lor în haosul tulbure al existenței burgheze”. Volumul „Cehov în amintirea contemporanilor” constituie un prețios ajutor în înțelegerea operei chehoviene.

● Pe Peter Karvas cititorii din România l-au cunoscut în ipostaza de dramaturg. Piesa sa „Diplomații” s-a jucat cu mult succes pe scena Teatrului Național „I.L. Caragiale”. Recent însă el a fost distins pentru volumele „Dracul nu doarme” și „Copita dracului” cu premiul pentru proză al Ununii Scriitorilor din R. Cehoslovacă. De altfel, nu sînt singurele sale volume de proză. Într-un rîstimp relativ scurt, Peter Karvas a tipărit numeroase lucrări, printre care: „Podul”, „Lipsec ponoanele”, „Cu jumătate de glas”, „Cu noi și împotriva noastră”. „Această generație”, „Generația în ofensivă” etc. Din volumele recent premiate, Jean Grosu a tradus pentru colecția „Meridiane” citeva povestiri satirice, recent tipărite sub titlul „Jumbo, elefantul alb”. În cele unsprezece povestiri din culegere sînt dezvăluite cu causticitate citeva aspecte ale „raului” capitalist.

SANTIER LITERAR

● În romanul „Destin”, la care lucrează în prezent, Aurel Mihale reia tema luptei tinerilor intelectuali pentru transformarea socialistă a satului, tratată și în cartea „Floarea vieții”, publicată în urma cu cîțiva ani.

● Titus Popovici serie un roman inspirat din viața tineretului, intitulat „Dimineața”.

● În pamfletul satiric „De risul lumii”, Nicuță Tănase își propune să combată unele manifestări ale misticismului și superstițiilor.

● „Oțelul”, și-a intitulat Constantin Chiriță, în mod simbolic, noul său roman dedicat metalurgistilor.

● În colecția „Patria noastră” va apare un amplu reportaj literar al lui Viniciu Gafița despre oamenii și plaiurile sucevene. Cartea poartă titlul „Șapte zile de pămîntului”.

● În aceeași colecție va fi tipărit și noul volum al lui Horia Lîman: „Timpul și anotimpurile Bucureștilui”.

● Remus Luca are în manuscris un volum de nuvele intitulat „Revedere”.

● Dionisie Șincan a predat la Editura Tineretului o carte despre transformările petrecute în viața Dobrogei: „Din toată inima”.

MOZAIC LITERAR

W. SHAKESPEARE

SONETE

LXXXIX

Pe vreun cusur să spui că m-ai lăsat,
Și-ți voi spori cu vorbe-nvinuirea,
Zi că sînt șchiop, și-oi șchiopăta deodată —
Din parte-mi va lipsi împotrivirea.
Tu nu-mi poți face, dragă, — atîta rău —
Spre-a da rupturii pricină și drum
Cît eu mi-oi face — fiindcă-i gîndul tău —
Iubirea mea întreagă o sugrum.
Nu-ți voi ieși-nainte la plimbare
Și numele-ți iubit l-am smuls din gură,
Spre-a nu-l păta, vorbind, din împlinare,
De-a noastră-n veci uitată legătură.
Și pentru tine-al meu dușman mă fac,
Și voi urî ce ție nu ți-e drag.

XCI

Cu stirpea-naltă-și cată unii fală,
Cu-averea, cu talent, cu forța unii,
Cu strai sluțit pe-a modei noi croială,
Cu caii, sau cu șoimii, sau eu cîinii;
Și nu-i pornire fără desfătare,
Crezută-n toate neasemuită,
Dar cu a mea măsură vremea n-are.
Și-n fericirea-mi, toate-s însutite.
Cu-a ta iubire-un herb mai mîndru-mi dai,
Mai ferheș sînt cu ea și mai bogat
Decît cu-averii, veșminte, șoimi sau cai;
Cu tine, fala-ntregii lumi mi-ai dat.
Dar totu-mi poți lua, și-atunci mă faci
Să fiu cel mai sărac dintre săraci.

În romînește de Tașcu GHEORGHIU

DESPRE CREAȚIA FOLCLORICĂ

Institutul de folclor din București va publica anul acesta cîteva interesante culegeri de texte din bogata creație populară a patriei noastre. Într-o fază avansată de lucru se află volumul de cîntece culese de Ilarion Cocișiu, înregistrate în anii premergători celui de-al doilea război mondial.

Au fost, de asemenea, preluate Editurii Muzicale, spre tipărire, un număr de patru antologii cuprinzînd cîntece moldovenești, folclor lipovene, cîntece macedo-romîne, precum și un studiu cu exemplificări, referitor la structura jocurilor feciorești din Transilvania.

Tot în cursul acestui an va apare în Editura Științifică

primul volum din „Studii de folclor“.

Dintre lucrările de specialitate, constituind materiale ajutătoare pentru cercetători, menționăm: „Bibliografia folcloristicii pe anul 1957“ și aceea pe 1958; prima lucrare, încheiată, va apare în publicația institutului, cea de-a doua este în curs de terminare.

Recent a apărut în colecția „Miorița“ ediția a II-a a culegerii de povești cu animale „Lupul pîrcălab“, întocmită și prefațată de Corneliu Bărbulescu. În aceeași colecție va apare, în cea de-a doua jumătate a anului, „Legenda Mureșului și a Oltului“, culegere de tradiții, legende și amintiri istorice despre oameni și locuri, întocmită de Sabina Stroescu.

MOZAIC LITERAR

VITRINA

CEZAR DRĂGOI:
„LUNA DIN CĂLIMARĂ“

În paginile volumului de versuri pentru copii „Luna din călimară“ întîlnim și povestirea directă, inspirată din viața cotidiană, și legenda, și alegoria fantastică, și pastelul. Folosind diverse modalități lirice, oferind înțelesuri noi motivelor folclorice, Cezar Drăgoi cultivă o poezie simplă, în care urmărește un scop educativ. În poezia „Țara lui Făt-frumos“, de pildă, redă, într-o formă accesibilă, marile transformări socialiste ale țării noastre. În lupta cu zmeul — nemilosul stăpîn al întinselor moșii — Făt-frumos (simbolizînd poporul) iese victorios. În final, poezia exprimă sentimentul de bucurie și plenitudine al muncii eliberate: „Toate plugurile ară/ ară țara Făt-frumos/ și va crește pentru tară/ spic ca vrabia de gros“.

„Luna din călimară“ e un bun volum de poezii pentru cei mici.

ION BĂIEȘU:
„CEI DIN URMĂ“

Cunoscut mai mult ca reporter, Ion Băieșu apare în fața cititorilor cu o carte de proză în care descoperi o certă capacitate de a descifra noul în viața satului nostru. „Cei din urmă“ sînt ultimii doisprezece țărani individuali neînscrși în gospodăria agricolă colectivă, asupra cărora se mai exercită încă influențele unei învechite mentalități. Faptele de viață sînt bine selectate, acțiunea e interesantă, iar portretul lui Paicu — individ cu atît mai primejdios cu cît mimează atitudinea omului cinstit — e creionat cu dibăcie. În schimb, autorul a rămas dator în realizarea unui alt personaj central al povestirii: instructorul raional de partid, Mitroi.

NEGRUL A FĂCUT
PLAJĂ

Teatrul de opera din orașul Memphis, aflat în S.U.A., statul Tennessee, a pregătit un spectacol biblic pentru școlari, în care apare și regele negru Baltazar. Direcția teatrului și conducătorii orașului au scosul însă că nu este iust să se prezinte copiilor un personaj de culoare neagră, fapt ce ar putea fi interpretat ca o renunțare la politica de așterinare față de oamenii de culoare.

După multe discuții, s-a găsit o ieșire: Baltazar să nu fie negru, ci, pur și simplu, bronzat de soare. Dar soluția aceasta s-a dovedit necorespunzătoare, deoarece în textul piesei se spune clar că Baltazar „este negru“. Și atunci s-a găsit încă o soluție: replica respectivă a fost schimbată, arătîndu-se că Baltazar este „bronzat de soare“.

În felul acesta, copiii din orașul Memphis au fost salvati de „Leticia“ de a vedea o piesă în care apar și personaje reprezentînd negri.

L. S.

Alexandru
SAHIGHIAN

Ciți oameni...

Ar rămîne cerul fără stele
Ciți oameni au ingenucheat sub ele;
Ciți brazi suiți cu fruntea-n cer s-au năruit
Și codrul greu de sevă a pierit;
Ciți, oiforul din inimi, și-au curmat
Și se jertfiră pentr-un azi tîlălăcărăt,
Din neamuri lungi venind să umple țara,
Să izgonească sila și ocara.
Îmbracă-i tu, pămîntule și mamă.
În haine de argint și de aramă
Și încălzește trupuri înghetate
Din care s-au secat izvoarele bogate
Și roșii rturi alergînd în trup,
Ca forfota albinelor în stup.
Voi, legănate umbre moi, ușoare,
Din oăile tăcute și pripoare.
Îngăduiți-le o noapte mai albastră
Învăluindu-i în naframa noastră.
Cu blînde liniști ce-ai cules în zori,
Din buze gingașe de parfumate flori.
Ei n-au zîmbit cînd au căzut în tină,
Ștîind c-aduc prin moartea lor lumină,
Că după dîșii, ca într-o prisacă,
S-o stringe, dulce, soarele să zacă,
Și caii aștor gînduri să își salte
Samarele de bucurii tnalte.

M-a chemat pădurea...

M-a chemat azi-dimineață pădurea, la ea.
Cu glasul ei zdrăvoan,
Și n-am știut ce oăia...
Muschii era cald și mustea,
Pămîntul lumega negru și răbân
Și miresmele suave și moi
Își agățau fumul de pletele mele.
Marame de ceață se sfișiau de ramuri,
Gîze lenese își zîntau rubinele pe copaci.
Pocneau muguri rotunzi pe smicete
Și picura, din cer, miere ușoară printre ele
În toată pădurea.
Izvoare grabite și reci
Coborau gramădite pe poteci.
Zgomotele padurii erau cîndă și noi
Și se izbeau de crengi și de mine,
Ca într-un joc
Cu mierlele galbene-n cioc.
Parcă veneau tîptil dintr-o vrajă de noapte
Cu tainice șoapte
Sau ca un zbor necurmat de albine
Cu glasuri străine.
Nu mai știam cum se cerna zumzetul!
O ciută și-a arătat umbletul
Delicat, pe picioare subțiri,
Printre pădure,
Și-a ridicat capul, ușure.
Și m-a privit mirată cum stăteam fermecat.
Fără glas, fără simțiri,
De lumină rezemat,
Să-i admiri zveltețea și botul pătat.

Pădurea m-a chemat la ea,
Dar n-am știut ce oăia,
Și-am rămas în pădure pînă-n sară...
Doare unde era primăvara!

La „Dunărea albastră“

Fotoreportaj de LUKÁCS Tibor
(Budapesta)

În anii războiului, podurile Budapestei, vestite pentru frumusețea lor, au căzut victime vandalismului fascist. Din această cauză, trecerea între Buda și Pesta a fost asigurată timp îndelungat numai de un pod modest, construit pe pontoane, pe care populația capitalei îl alinta cu numele de Manci (diminutiv de la Margareta, căci înainte podul ducea spre insula Margareta). Dar, cu trecerea anilor, podurile Budapestei au fost reconstruite unul după altul și iată că, într-o zi, s-a hotărât ca „Manci“ să fie demontat. Și atunci i-a venit cuiva o idee... N-ar fi oare mai bine pentru budapeșteni să se construiască un restaurant plutitor, amplasat în plină Dunăre și mîngîiat permanent de adierea blîndă a brizei? O idee bună, nu-i așa? „Manci“ ar putea fi valorificat, iar Budapesta s-ar îmbogăți cu un plăcut loc de odihnă și distracție. Desigur că, o dată cu înființarea restaurantului plutitor s-au ivit și probleme hazlii, cum ar fi, de exemplu, titlul pe care urma să-l poarte conducătorul localului: acela de director sau acela de căpitan? Problema a fost ușor soluționată și, astăzi, la conducerea restaurantului se află un director, în timp ce un căpitan, ajutat de 3 matrozi, asigură zi și noapte buna funcționare a instalațiilor de plutire. Astfel a luat ființă acest original restaurant, pe care-l prezentăm cititorilor noștri în fotografiile de față.

Printre numeroasele rase legănate de apele Dunării este și unul... necălitător: restaurantul „Dunărea albastră“, construit pe pontoane, pe cheiul budapeștan (foto 1).

O dată cu începutul verii, greu găsești un loc liber la „Kék Duna“ (foto 2).

Aprovizionarea cu pește a bucătăriei se face... pe loc (foto 3).

Iar măiestria bucătariilor este la înălțime (foto 4).

Chiar și o ușoară adiere de vînt poate să-ți facă asemenea feste... Acum bancnota plutește deasupra Dunării și n-ai ce-i face... (foto 5).

CU SARE ȘI PİPER

SETEA

Am ieșit din ședință cu gura uscată. Îmi făcusem autocritica... Nu știu de ce, dar ori de câte ori îi critic eu pe alții, n-am nimic! Când se întâmplă însă ca să iau cuvântul și să-mi recunosc unele din lipsuri, mă aleg cu cite ceva: ori cu migrenă, ori cu leșin de la stomac, ori cu un fel de... rău de mare, ori cu toate la un loc. De data asta, prea fusesem... scuturat ca să nu admit că sînt și lacune în activitatea mea... Ieșisem cam pleoștit... De-aia, pesemne, eram însetat de ceva înviorător: o citronadă, o oranjadă, mă rog, o răcoritoare...

O luai agale pe bulevardul 6 Martie, cu ochii după o firmă salvatoare. Și pe-o parte, și pe cealaltă, bodegi, cinematografe și... cozi la casele de bilete. Alți însetați! De cultură, evident. Setea mă obseda! Trebuia să găsesc ceva! Bere? Nu! Migrena începea să se anunțe... Vin? Nici atât! Dar la nici o cofetărie nu găseam băuturi răcoritoare. Traversai Calea Victoriei prin spatele milițianului, cînd, ca o oază într-un nesfîrșit pustiu, îmi apărură în față niște litere de-o șchioapă: RĂCORITOARE. Trecuri în fugă pe lângă „Delta Dunării” și nu mă oprii decît în fața intrării deasupra căreia literele fermecate clipeau luminos și atrăgător. Pe geamuri se puteau citi și alte cuvinte la fel de îmbietoare pentru un însetat: ORANJADĂ, CITRONADĂ, SIROP... Intrai fericit și cerui:

- Citronadă!
- N-avem!
- Oranjadă!
- Lipsește!
- Suc!

— Nu ținem, dar vă putem oferi o țuică fiartă, o bere, un sprîț, o șliboviță — îmi răspunse vînzătorul.

- Cînd aș putea găsi un suc?
- Reveniți la vară...

Răspunsul fusese atât de categoric, încît mă simții răcorit în mod definitiv.

Și, totuși, stînd acum acasă, în fața unui pahar cu apă rece, mă gîndesc că această chestiune mă-runtă n-ar trebui să lase reci unele foruri comerciale din domeniul răcoritoarelor...

Adrian DASCĂLU

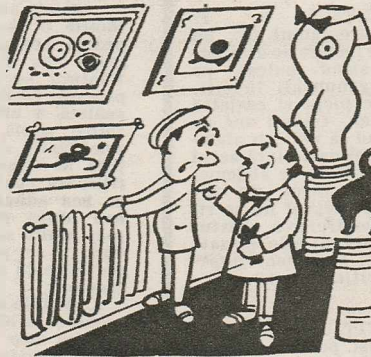
ÎNTR-O EXPOZIȚIE, ÎN OCCIDENT

*Dinze, pînze, rame, rame,
Acuarele și ulei,
Bronz și ipsos — kilograme —
Și pasteluri, cîte orei.
O femeie care tipă,
Un amurg și doi cocori.
Îngerăși pătrați, la masă,
Struguri rombici, matadori,
Regi albaștri, sus pe-o casă,
Stau cumînți, disciplinați,
Pe panouri atîrnăți.*

*N-am văzut așa ceva!
Altădată, bunăoară,
Nici n-aș sta ca să privesc,
Însă vezi, că-n astă-seară
E atât de frig afară
Că intrai să mă-nvăzesc!*

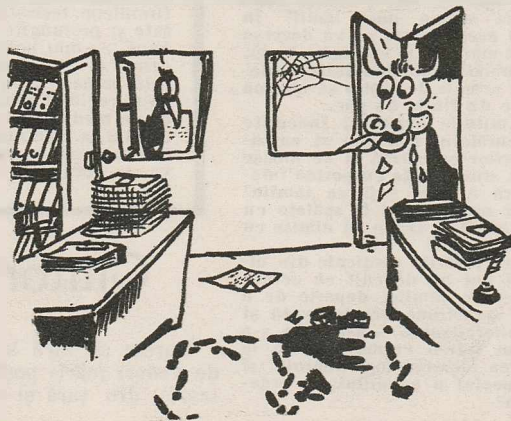
Victor PITIGOI

*Jos, își dă un oarecare
Explicații de rigoare:
„Asta e o aiureală,
Asta, altă mizgăleală,
Aia n-are colorit,
Cealaltă m-a uluit...
În sfîrșit:
Din ce oadă de colo-ncoace
Nu-i nimic să-mi poată place”.
Nu-nțeleg și-nțreb placid:
„Stăteți critic, cred, ori ghid?”
Rîde el:
„În viața mea*

UMOR DIN ÎNTREPRINDERI

Din gazetele de perete ale uzinei „Semănătoarea”

Tovarășii din biroul control financiar intern au dat dovadă de nepăsare și lipsă de vigilență, lăsînd birourile deschise și dosare pe mese.

Vaca: „Ah! Ce noroc! Întotdeauna mi-au plăcut dosarele fragede...”

Tovarășul Ilie Ștefan, responsabilul cantinei, avea obiceiul să „pedepsească” pe cei ce întîrziu la masă, reducînd arbitrar din felurile de mîncare servite.

Responsabilul cantinei spune vorbe cu temei: „Cine vine peste patru se taie... felul trei”.

FEL DE FEL

— Cum s-a terminat aseară cearta cu soția ta?
— A căzut în fața mea, în genunchi!
— Nu mai spune! Și ce ți-a zis?
— Mi-a zis: „Ieși de sub pat, nenocritule!”

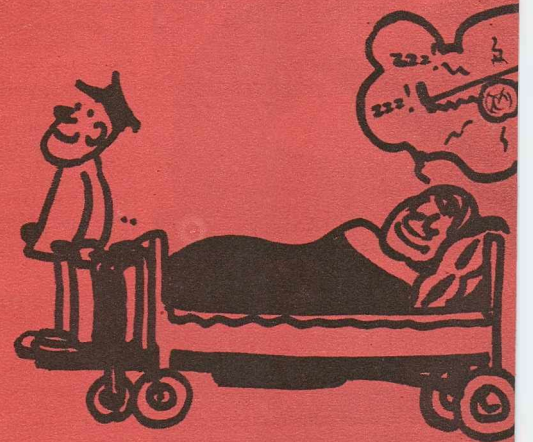
Într-un avion se urcă mai mulți pasageri obișnuiți cu zboruri de mii de kilometri. Doar unul dintre ei că-iătorea cu avionul pentru înția oară. Novicele, puțin timorat, se uită pe fereastră și se adresa vecinului:
— Ia te uită, oamenii, jos, parcă ar fi niște furnici.
— Păi, sînt chiar furnici — răspunse vecinul. Încă nu am pornit.

CU TEPI

În sinul pieței comune occidentale, apar mereu noi neînțelegeri.

Că nu merge totul strună lese des la suprafață.
Și cu piața lor comună,
Ei se ceartă ca la... piață.

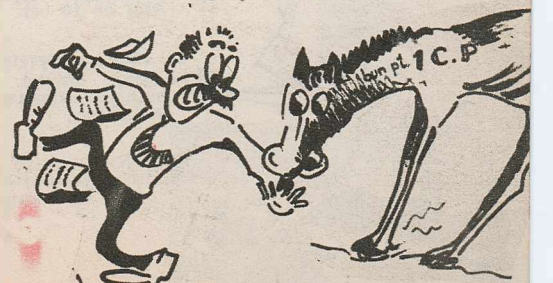
Unii salariați mai au obiceiul să întîrzie dimineața la lucru.

Ultima inovație: „Electropatul”.

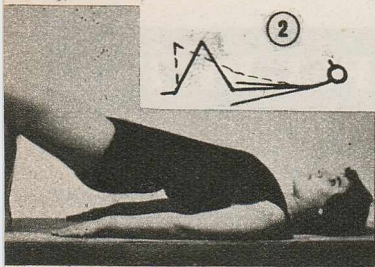
Din neglijența tov. Mihailovici Petre, brava unicului cal al uzinei a fost un timp neglijată.

Calul: „În sfîrșit, te-am prins. Ori îmi aduci de mîncare, ori te inghit”.

Exerciții pentru combaterea constipației

de prof. Ana-Maria ENĂCHESCU

Cultura fizică medicală este indicată și în constipațiile de diferite origini. Doar când în cavitatea abdominală există fenomene inflamatorii acute sau dizenterice se contraindică.

Exercițiile fizice produc presiuni și mișcări ritmice asupra organelor abdominale, le masează, stimulând și intensificând în acest fel mișcările de evacuare ale intestinului.

Cei ce suferă de hemoroizi vor obține, prin practicarea exercițiilor fizice, o îmbunătățire a circulației sanguine și limfatice în regiunea micului bazin și a cavității abdominale.

EXERCITIUL Nr. 1. Incepeți programul dv. cu mișcări de respirație diafragmatică: stînd culcat pe spate, cu genunchii îndoiți, o mîină pe piept și cealaltă pe abdomen, trageți aer pe nas căutînd să umflați abdomenul. Apoi dați afară aerul pe gură, în timp ce abdomenul coboară încet. În tot acest timp pieptul nu se ridică! La controlarea acestui fapt vă ajutați mîinile, plasate pe piept și abdomen. Repetați exercițiul de 10 ori.

EXERCITIUL NR. 2. Din aceeași poziție, mîinile jos, ridicați bazinul cît mai sus (inspirînd) și îl coboriți încet (expirînd). Repetați exercițiul de 6 ori.

EXERCITIUL Nr. 3. Culcat pe spate: îndoiți genunchiul stîng la piept și îl cuprindeți cu mîinile, căuțînd să apropiați cît mai mult fruntea de genunchi, inspirați (1). Revenire în culcat, expirați (2). Aceeași mișcare cu genunchiul drept. Repetați exercițiul de 8 ori.

EXERCITIUL Nr. 4. Din poziția culcat pe o parte, o mîină sub cap, cealaltă sprijinită înainte, ducerea ambelor picioare înapoi și puțin în sus și coborîrea lor (picioarele vor fi lipite și genunchii perfect întinși). Executați mișcarea de 3 ori pe fiecare parte.

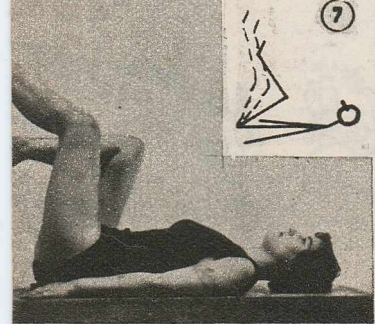
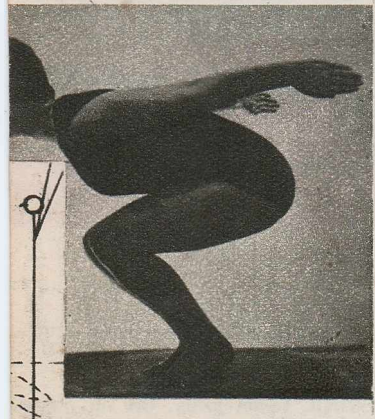
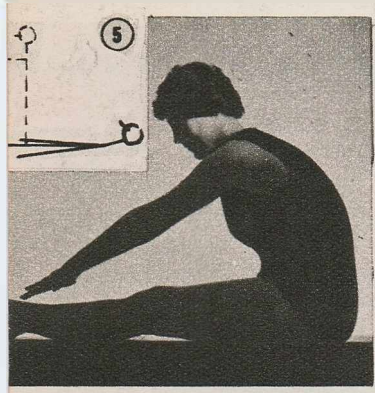
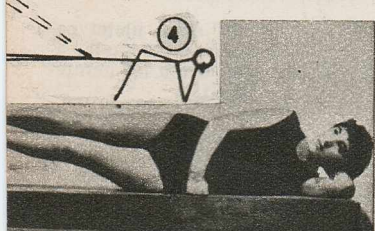
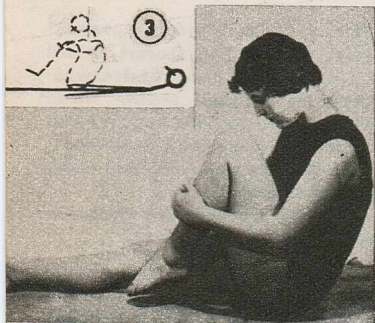
EXERCITIUL Nr. 5. Culcat pe spate, mîinile pe lingă corp: ridicarea trunchiului pînă în poziția sezînd (inspirație) și coborîrea lui (expirație). Dacă ridicarea vă e dificilă, sprijiniți virful picioarelor sub o mobilă (pat, șifonier). Repetați exercițiul de 6 ori.

EXERCITIUL Nr. 6. Stînd cu brațele întinse: îndoiți picioarele din sold, genunchi și glezne pînă la poziția sezînd și înclinați trunchiul înainte, pînă atingeți coapsele cu pieptul. Repetați exercițiul de 8 ori.

EXERCITIUL Nr. 7. Din poziția culcat: îndoierea genunchilor la piept și executarea mișcării de „mers pe bicicletă”. Repetați exercițiul de 16 ori.

EXERCITIUL Nr. 8. Stînd: ușoare sărituri ca mingea. Repetați exercițiul de 10 ori.

NOTĂ: După fiecare exercițiu, executați 2-3 mișcări ample de respirație.

ȘTIATI CA...

...lămîia are un conținut bogat în vitamină C și ea, în consecință, ea ar trebui să fie consumată de toată lumea, dar mai ales de oamenii astenici, surmenați sau cu predispoziție la infecții?

...în afară de larga întrebuințare pe care o are la prepararea limonadelor, dulceturilor, gemurilor, aromatizarea prăjiturilor și a ceaiului, lămîia are multiple alte întrebuințări? Ea își găsește prețioase utilizări în cosmetică, în medicină, în întreținerea igienei etc.

...zeama de lămîie poate înlocui perfect oțetul în salate? De multe ori bolnavii de rinichi sau de ficat, ori cei cu stomacul sensibil nu suportă oțetul și fără el salatele par lipsite de gust. Cîteva picături de lămîie adăugate unidelemnului cu care se prepară salata fac ca aceasta să devină deosebit de plăcută. Avantajul este dublu, deoarece, în felul acesta, la vitaminele salatei se adaugă și cele ale lămîii.

...pentru a obține maximum de zeamă dintr-o lămîie, este bine ca aceasta să fie înmuiată, înainte de întrebuințare, timp de 1-2 minute în apă caldă?

...puteți prepara cu zeamă de lămîie o băutură reconfortantă pentru cei care au suferit de gripă sau sînt demineralizați? Băutura se prepară astfel: se pisează foarte fin coaja bine spălată a unui ou și se pune într-o sticlă. Se adaugă zeama unei lămîii, se astupă sticla și se ține la răcoare cîteva ore. Se filtrează apoi printr-un tifon și se bea adăugîndu-i-se zahăr și apă după gust. Pentru a da mai multă savoare acestei băuturi, i se poate adăuga sirop de dulceață și chiar bucățele de fructe.

...mîinile aspre și roșii se înmoaie și se albeșc, dacă după spălat sînt unse cu glicerina, căreia i s-a adăugat puțină zeamă de lămîie?

...zeama de lămîie contribuie la menținerea undulațiilor părului? Înainte de a fi răsucite pe bigudiuri, suvițele de păr trebuie umezite cu zeamă de lămîie. Cînd veți pieptăna părul astfel tratat, veți observa că firul este puțin aspru și se aranjează mai ușor și mai bine.

...adăugată la gargară, zeama de lămîie — datorită conținutului de vitamină C — ajută, uneori, la oprirea infecțiilor incipiente din gură și gît?

...dacă aveți părul gras, este recomandabil să adăugați ultimei ape cu care-l clătiți după spălat zeama unei lămîii? În felul acesta părul se va degresa mult mai bine și va căpăta luciu, deoarece zeama de lămîie împiedică urmele de săpun să rămîină lipite de firele de păr.

...mîinile păfate și înnegrite de curățatul fructelor și zarzavaturilor se curată și se albeșc dacă sînt frecate cu partea interioară a unei coji de lămîie? Apoi mîinile vor fi spălate cu apă caldă și săpun și clătite cu apă rece.

...cercetările medicale din ultimii ani au dovedit că acidul citric din lămîie, departe de a avea o acțiune decalcifiantă și demineralizantă — așa cum s-a crezut într-o vreme — ajută la fixarea elementelor minerale. și în special a calciului, în organism?

SĂRURI MINERALE ÎN... COSMOS

Se știe că o pătrime din solul globului pămîntesc este supra-saturat de săruri minerale; mai puțin se cunoaște, însă, „poveștea vieții” acestor săruri, care este deosebit de interesantă.

Datorită precipitațiilor atmosferice și a apelor curgătoare, sărurile minerale ajung treptat în mări și oceane, în care concentrația lor crește neîncetat. Dacă acum aproximativ jumătate de miliard de ani sărurile minerale se găseau în apa de mare în proporție de 1,4%, la sfîrșitul paleozoicului, adică acum 185 milioane de ani, concentrația lor ajunsese la 2,6%, pentru ca în timpurile noastre să crească pînă la 3,5%. Cu toate acestea, mările și oceanele pierd continuu cantități însemnate de asemenea săruri, din care o parte ajung din nou pe uscat.

Recentele cercetări sovietice întreprinse cu ajutorul rachetelor au stabilit că în jurul Pămîntului există o aureolă formată din ioni de natriu, care se întinde pînă aproape de jumătatea distanței pînă la Lună. Pe baza acestor informații, V. Borovski, profesor la Institutul de agrologie al Academiei de Științe din Kazahstan, a tras concluzia că sărurile minerale de pe uscat trec permanent nu numai în mări și oceane și de aici înapoi pe uscat, ci, parțial, și în spațiul cosmic.

SPONDILOZA

Spondiloza este o boală destul de frecventă a coloanei vertebrale. După 40 de ani, majoritatea oamenilor prezintă modificări radiologice vertebrale, care indică un proces de degenerare al zgîrciului dintre vertebre. Aceste modificări rămîn mult timp liniștite. Iar boala pr priuiză nu apare decît mai tîrziu și în legătură cu leziuni mai întinse.

CAUZELE BOLII

O nutriție defectuoasă a țesuturilor articulare ale vertebrelor, ca și un proces local de uzură a cartilagiului articular constituie una din cauzele, cu caracter general, de îmbolnăvire. Uzura scade rezistența funcțională a cartilagiului și conduce, sub influența presiunilor și a unor factori mecanici, la o degenerare care schimbă structura normală articulară. Această degenerare deformează articulația și duce la scăderi ale funcțiunii articulare din cele mai accentuate.

Tulburările de nutriție ca și tulburările glandelor endocrine sînt factori importanți de îmbolnăvire; de aceea boala se va găsi mai frecvent la gutoși, la diabetici, la cei cu insuficiență a tiroidei, la femei în perioada menopauzei etc. Factorii de mediu care favorizează apariția bolii sînt temperaturile prea ridicate sau prea scăzute, umezeala. De asemenea, au predispoziție la îmbolnăvire acei care încarcă prea mult articulația, cum sînt, de exemplu, hamalii.

În afară de aceste cauze generale, mai trebuie adăugate anomalii ale coloanei (scolioze, cifoze, spine plat, anchiloză ale articulației șoldului etc).

Leziunile ocupă rareori întreaga coloană vertebrală. Mai frecvent ele sînt localizate la vertebrele gîtului (coloana cervicală), la ultimele vertebre ale coloanei dorsale (ale spatelui) și la ultimele două sau trei vertebre ale coloanei lombare (la șale), adică acolo unde au loc cele mai ample mișcări ale coloanei.

SEMNELE BOLII

În spondiloza cervicală apare o înțepenire a cefei și dureri cu ocazia anumitor mișcări ale capului. Durerile pornesc de la ceafă în braț și chiar pînă la degete, cu inflamarea acestora. Uneori bolnavii prezintă dureri de cap, ameteli, scădere de auz sau tulburări nervoase, însoțite de neliniște.

Spondiloza dorsală produce o anchiloză dureroasă a spatelui accentuată la mișcări, precum și nevralgii intercostale. Alteori, durerile merg și la distanțe mai mari: la torace și în alte regiuni ale corpului.

Spondiloza lombară dă, ca semn caracteristic, nevralgii lombare de o singură parte sau de ambele părți. Mobilitatea coloanei este deseori limitată și dureroasă. În repaus persistă o greutate în regiunea lombară, care devine dureroasă la ridicarea în picioare.

TRATAMENTUL

este: profilactic și curativ. *Tratamentul profilactic* trebuie să prevadă evitarea supra-alimentației și obezitatea, cercetarea tulburărilor glandulare și de nutriție; de asemenea, trebuie corectate devierile aparatului osos de locomotie, trebuie întărit organismul și, în special, aparatul muscular, prin sport, cultură fizică medicală, viață în aer liber.

Tratamentul curativ trebuie aplicat în fazele precoce ale bolii. Deseori este necesară profilaxia profesională. Se vor face, după caz, tratamente endocrine cu extracte tiroidiene, testosteron, foliculină etc. Tratamentele repetate și prelungite cu iod și sulf dau totdeauna rezultate bune. Se mai pot face și injecții intramusculare cu novocaină și hidro-cortizon. Ameliorări simțitoare se obțin prin balneoterapie și aplicații de nămol. În ceea ce privește regimul alimentar, este preferabil ca să fie indicat de un medic. În orice caz, este bine să ne prezentăm medicului la cele mai mici semne de boală, deoarece tratamentul curativ, cu cit va fi aplicat mai din timp, cu atît va da rezultate mai bune.

Cititorii către cititori

Doresc să facă schimburi de vederi (cărți poștale ilustrate), din țară și de peste

hotare, următorii cititori:

Gh.A. Haiduc, profesor la Școala de 7 ani din Visca, raionul Iiia, reg. Hunedoara.

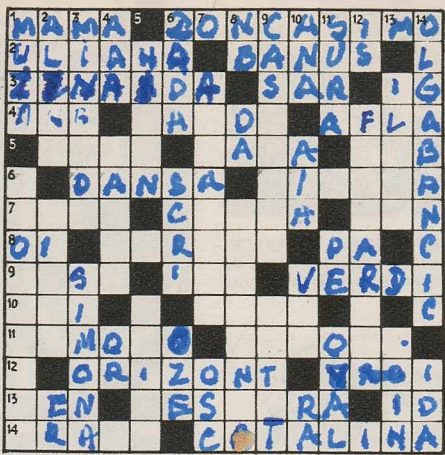
Ion V. Busuioc, str. Serg. Pantazescu 9, Pitești.

Virgil Cojocaru, Calea București 37, Craiova.

Edelstein René, str. Decabal nr. 1, Petroșani, reg. Hunedoara (care, în afara schimbului de ilustrate, dorește să corespundă cu tineri și tinere despre navigație, navigatori și probleme de filozofie).

Cezarina Ștefănescu, elevă, str. Cuza Vodă 10, Lugoj.

Octav Mălineanu, str. Dîmbului 6, Fălticeni (care, în plus vrea să facă și schimburi de portrete și de mărci poștale).

ORIZONTAL: 1) „O... dulce... din negură de vreme/ Prin freamătul de frunze la tine tu mă chemi“ (Eminescu) — Dirză luptătoare utecistă, care a înfruntat cu eroism schingiuirile bestiale ale Siguranței, dându-și viața pentru cauza clasei muncitoare (2 cuv.). 2) ... Gromova, fiică eroică a patriei sovietice, immortalizată de A.A. Fadeev în romanul „Tânăra gardă“ — Autoarea poemului „Tie îți vorbesc, Americă“. 3) ... Palli, artistă emerită din R.P.R. — Trec peste un obstacol — Ileana Grigoriu. 4) Zeiță nordică — ... Vasilevskăia, cunoscută scriitoare sovietică — A. Găsi. 5) Lac în Canada — Nume feminin — Parte a unei petale. 6) A găsi în ritmul valului — Fondatoarea Cartaginei, descrisă de Virgiliu în „Eneida“. 7) Avint — Iubita lui Egmont din drama cu același nume de Goethe — Zeiță scandinavă. 8) Miorițe — Solicitată — La revedere. 9) Eroină din trilogia „Calvarul“ de Al. Tolstoi — Afluent al Tisei — Le-a făcut să cinte pe nemuritoare eroine Aida, Violetta, Gilda. 10) Orașel în Caucaz — Plantă exotică. 11) Eroină a unei vechi melodii — Diminutiv rus. 12) Zare — Muhina, Inber, Marețkaia, Ketslinskaia. 13) Monedă japoneză — Iscusită — Ioana Dumitriu. 14) Le sint adresate femeilor, de 8 Martie — „Cu obrăjei ca doi bujori/ De rumeni bată-i vina/ Se furlșează pînditor/ Privind la...“ („Lucașfărul“, Eminescu).

VERTICAL: 1) Fiecare din cele nouă zeițe ocrotitoare ale artei — Fiică de țăran sărac din Gorj, care cade vitejește, în 1917, în lupta împotriva cotropitorilor germani. 2) Deputatele din sfaturile noastre populare — Nume feminin — Erbiu. 3) Fiica lui Jupiter, zeiță a înțelepciunii și a artelor — ... Cassian, cîntăreață de muzică ușoară. 4) Amalgamați în vechea chimie — Nume feminin iugoslav și sat în regiunea Galați — Conjuncție. 5) Standard — A mamei simbolizează superlativul bunătății (pl.). 6) Leliță — A scrie — Pictor francez. 7) Femei spaniole renumite prin frumusețea lor, prin cântecele și dansurile lor (sing.) — Din neamul oscilor. 8) Nota bene — Afirmatie — Frumoasa alergătoare din opera cu același nume de Haendel, învinsă de Hipomene datorită merelor de aur. 9) Fiica lui Priam și a Hecubei, simbol al înțelepciunii și clarviziunii — Afluent al Cîltului. 10) Lugojana din opereta lui Filaret Barbu — Acea — Auxiliar al viitorului — Rodica Anghel. 11) Fratele Zoiei Kosmodemianskaia — Prepoziție — De forma oului. 12) Sint — Sint intens solicitate la 8 Martie. 13) Nume feminin maghiar — Anin. 14) Eroină a clasei noastre muncitoare, luptătoare în mișcarea de rezistență franceză, decapitată de călăii nazisti la 30 mai 1944, la Stuttgart (2 cuv.) — Nume feminin.

ȘARPELE SCUIPĂTOR

Este un șarpe mic, de culoare cafenie, care trăiește pe copaci sau în scorburile acestora. Se întilnește, de obicei, pe coastele Atricii răsăritene. Șarpele scuipător, cunoscut în știință sub numele de „Naja nigricollis“, cînd este amenințat, recurge la un mijloc de apărare foarte curios, de unde-i vine și denumirea: își souipă dușmanul cu o siguranță uimitoare, țintindu-l întotdeauna fața. Saliva sa brună și spumoasă conține venin.

MODA

PENTRU ZILELE DE PRIMĂVARĂ

- 1) Primăvara aceasta se vor purta și taioare strînse în talie cu un cordon de piele. Cele două clape ale buzunarelor tăiate trec peste cordon, fiind prinse în colțuri cu cîte un nasture.
- 2) Alte elemente caracteristice ale modei actuale sînt fundele. Iată un taior avînd ca garnitură două funde-papion, tigelite.
- 3) Hai în sport, cu linia simplă. Gulerul mare, ce se poate ridica pe cap în chip de glugă, este tricotat și încheiat pe margine cu o bandă din stofă. Manșetele sînt de asemenea tricotate.
- 4) Jachetă din stofă, pentru tinere fete. Gulerul mare este croit o dată cu fețele, imitînd un plastron.

SFATURI practice

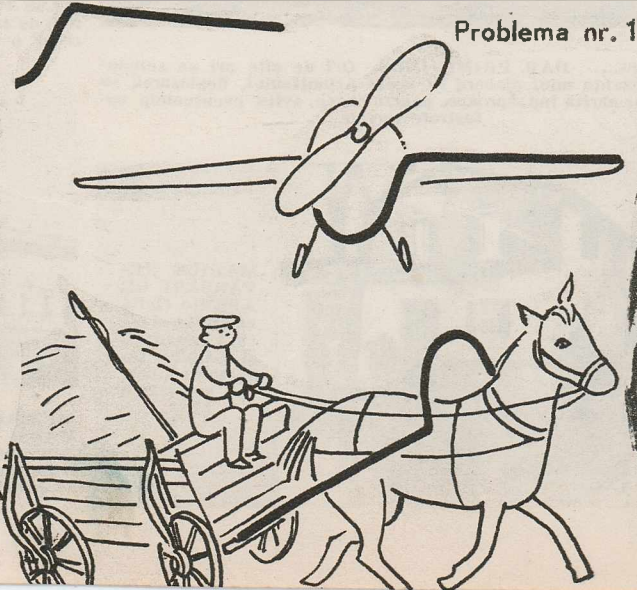
„Vizitatori“ periculoși

O dată cu primăvara apar și vizitatorii nedorîți ai locuințelor: muștele, furnicile, fînșarii, gîndacii de bucătărie etc. Cît de periculoase sînt aceste insecte pentru sănătatea noastră putem deduce din cercetările medicilor igienisti, care au constatat că o singură muscă, spre exemplu, poate transporta pe corpul și pe laele ei peste 60 de feluri de microbi și viruși, printre care unii foarte de temut, cum ar fi virusul paraliziei infantile sau bacilul tuberculozei. Deși nu trăiește, în medie, mai mult de 20 de zile, o muscă poate transporta permanent, dintr-un loc în altul, peste 35 milioane de microbi. Într-o măsură mai mică — dar destul de primejdioasă — aceeași vehiculare a microbilor o prilejuiesc și gîndacii de bucătărie, furnicile sau fînșarii. Ca să ne transmită microbi, o muscă nu trebuie neapărat să ne piște. E suficient să vină în contact cu alimentele și cu vasele de care ne servim. Un singur microb depus într-un mediu propice — într-un pahar cu lapte, de pildă, sau într-o ceașcă de compot — devine peste 8-10 ore o colonie cu peste un milion de microbi. Iată de ce o bună gospodină trebuie să se preocupe permanent de combaterea acestor insecte. Ea nu se va limita la procurarea cîtorva tablete de otrăvă sau a hîrtiilor de prins muște. Și nici la folosirea exclusivă a insecticidelor existente în comerț — cum sînt: hexacloranul, deltaxanul sau D.D.T.-ul. Acestea din urmă sînt, firește, foarte bune, dar ele prezintă dezavantajul că ucid insectele în interiorul locuinței și adesea muștele se prăbușesc paralizate peste unele alimente sau obiecte, pe care le infectează cu microbi. Măsura cea mai indicată de combatere este de a nu lăsa insectele să pătrundă în casă. Pentru aceasta e necesar ca la ferestre — în special la cele de la bucătărie și cămară — să se pună plase de sîrmă, iar în locurile prin care apar furnicile și gîndacii de bucătărie să se presare permanent praful insecticide. Gunoarul să se depoziteze în cutii închise, cît mai departe de ferestre și ușile locuinței, și să se stropască din cînd în cînd cu formol sau creolină. În cazul cînd mirosul acestor substanțe antiseptice devine supărător, se poate folosi, în locul lor, laptele de var. Interiorul locuinței trebuie păstrat în cea mai perfectă curățenie, fără resturi de bucate, vase nespălate sau firimituri de pîine pe jos. Alimentele — absolut toate alimentele — din cămară trebuie acoperite. Chiar atunci cînd sint calde încă, ele trebuie acoperite cu capace făcute din tifon. Să nu uităm că unei muște, pentru a depune pe un aliment germele a milioane de microbi, nu-i trebuie decît o fracțiune de secundă — adică e suficient să-l atingă din zbor.

JOSIANA

COLȚUL MICULUI DESENATOR

Problema nr. 10

ȚINUTA DUMNEAVOASTRĂ

Obişnuiți, înainte de a pleca în oraș, să aruncați o privire în oglindă, pentru a observa dacă...
 ...fularul și mînușile sînt în perfectă stare de curățenie?
 Nota veselă sau personală a îmbrăcămînții este dată adesea de aceste accesorii. Aveți deci grijă de ele.
 ...nu există urme de pudră pe sprincene ori la rădăcina părului?
 Scuturați genele și sprincenele cu o periuță mică, iar cu un tampon de vată umezit cu alcool, frocați ușor rădăcina părului, pentru a îndepărta urmele de pudră.
 ...rujul de buze este întins în mod uniform și discret?
 Întins în strat gros și neuniform, rujul dă feței un aspect vulgar și strident. Discreția și bunul gust trebuie să domine.
 ...interiorul poșetei este în ordine?
 Vă veți găsi într-o situație foarte neplăcută dacă, de față cu mai multe persoane, la o instituție sau într-un magazin, veți începe să răscolii întreaga poșetă pentru a căuta banii sau actele de care aveți nevoie. Se va vedea imediat că simțul ordinii vă lipsește.
 ...bluza nu este țieșită din fustă?
 Pentru a evita acest lucru, coaseți pe partea dinăuntru a bluzei, în dreptul taliei, un sîret pe care îl veți lega în față. În felul acesta, bluza este foarte bine ținută și nu mai iese din fustă.

MARMELADA în BORGANE

ESTE UN ALIMENT HRĂNITC
 Contin
 ZAHĂR și FRUC
 Bogat
 în VITAMI

AMBALAJ IGIEN
 cu CAPAC DE POLIETILE

LEGUME PROASPETE ÎN ZONA GHETURILOR VEȘNICE. În sera orașelului sovietic de mineri Piramida, situat dincolo de 78° latitudine nordică, Milia Merejko și Vera Kuznețova strâng o nouă recoltă de roșii.

UN PORTRET AL LUI KOSSUTH LAJÓ (ducătorul luptei revoluționare de acum a poporului maghiar) și niște bancnote e timpul lui au fost descoperite în satul (din R. P. Ungară. Sub portret se găsesc unele cuvinte scrise de sora lui Kossuth: „reștit portret al fratelui meu — anul Kossuth Lujza“.

OBIECTIV

● Fostii nazisti și ofițeri ai Wehrmachtului sînt recrutați de agenții lui Batista, ex-dictatorul Cubei. Cazărmi speciale stau la dispoziția lor în Republica Dominicană, unde mercenarii „se antrenează” și așteaptă ordine. Lupul își schimbă părul, dar năvrul lui ba!

● Pentru acoperirea unui deficit bugetar de aproape un miliard și jumătate mărci, Bonnul intenționează să majoreze o serie de impozite. Nimic nou în Germania occidentală!

● În ajunul recențelor „alegeri” din Coreea de sud, congressmanul american Udall a înfierat regimul tiranic instaurat în această țară de clica lisinmanistă. „Coreenii din sud sînt prizonieri ai președintelui dictator” — a declarat Udall. Fapt care explică de ce sînt ei alii de... liberi să îndure foamea, mizeria, teroarea și ocupația americană.

● Sub titlul „Americani sînt decepționați”, ziarul „Die Welt” scrie că oamenii de afaceri americani, care se întorc din Europa, sînt consternați de faptul că în multe țări europene se manifestă față de S.U.A. „o indiferență uluitoare”. Cu ceva mai multă perspicacitate, businessmanii ar fi aflat că, în fapt, e vorba de ceea ce ei înșiși denumesc antiamericanism.

● La Bruxelles, unul din marile hoteluri oferă apartamente speciale pentru... cîini. În schimbul unei taxe de 60 de franci pe noapte, plătită de stăpînii lor, patrupezii respectivi se instalează în camere mobilate adecvat și perfect capotinate, pentru ca lătrașii lor să nu deranjeze pe nimeni. Mai ales pe cea parte din populație care, în Belgia, suferă de pe urma crizei acute de locuințe, creșe, școli și spitale.

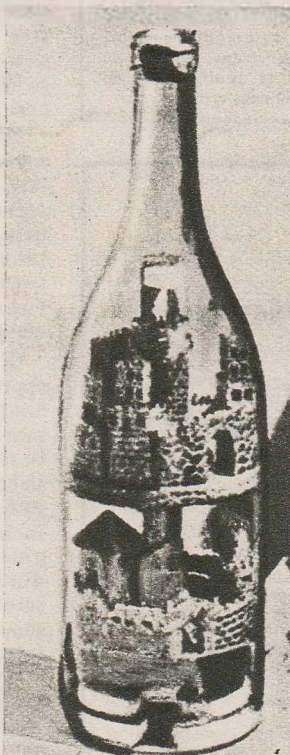
● Autoritățile coloniale din Rhodesia de nord au fost acuzate de K. Kuanda, unul din fruntașii mișcării de eliberare națională, că „acordă mai multă atenție animalelor, decît condițiilor de trai ale populației...” Se vede treaba că nu numai în Belgia...

● „Prietenia” S.U.A. față de Grecia se manifestă și prin dumpingul american în țările tradițional consumatoare de tutun grecesc. Germania occidentală și alte țări nu mai achiziționează tutun din Grecia, ci din S.U.A. Războiul comercial o dată declarat, nu le mai rămîne aliaților greci ai Americii decît să aibă și răbdare pe lângă tutun.

● Unul din avioanele „necunoscute” care decolează de pe teritoriul S.U.A. și bombardează Cuba a explodat în aer și s-a prăbușit la Havana. Cum o fi sunînd varianta cubaneză a proverbului: „Cine supă groapa altuia...?”

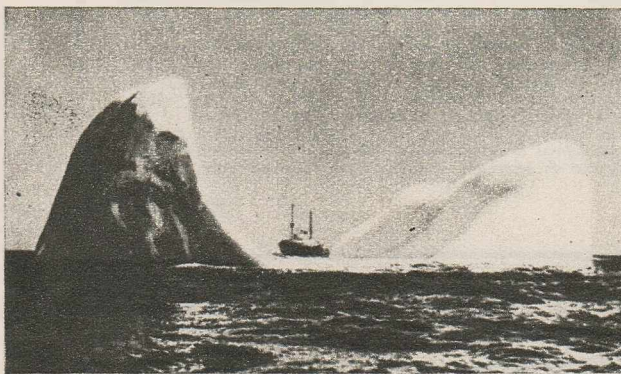
D. B.

VESTIGII ALE TRECUTULUI. Archeologii chinezi au descoperit în subteranele ce adăpostesc mormintele împăraților din dinastia Ming (sec. al XV-lea) un mare și valoros tezaur format din odoare din aur și argint, aparținînd acestei dinastii. În fotografie: coroana de aur, lucrată în filigran, a împăratului Van Li, dovadă a înaltei măiestrii a lucrătorilor aurari chinezi.

DOUĂ CETĂȚI... ÎNTR-O STICLĂ. Un strungar de la atelierele de reparat locomotive din Dnepropetrovsk (U.R.S.S.) a dăruit Muzeului de istorie din localitate această sticlă care conține... două cetăți miniaturale, lucrate din 324 bucățele de lemn. Cetățile au mai multe turnuri, legate între ele cu ziduri crenelate.

PITORESC... DAR PRIMEJDIOS. Ori de cîte ori se semnalează prezența unui aisberg în apele Atlanticului, deplasarea sa trebuie urmărită îndeaproape, pentru a se evita eventualele catastrofe navale.

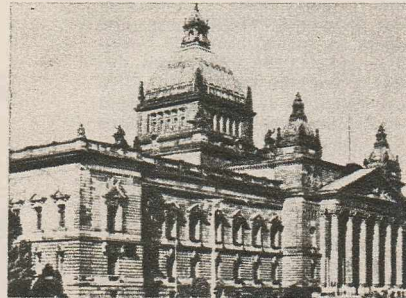
MARILE REVARSĂRI DE APE din Italia au provocat recent inundații și pagube însemnate în partea centrală a țării.

PESTE 3.000 DE ANI vechime au acest sequoia giganti din pădurea Mariposa (

PENTRU REALIZAREA OBIECTELOR MASE PLASTICE, ing. Andrzej Kosinski (ru) de la Politehnica din Gdansk (R. P. creat o instalație care funcționează cu vidului.

MUZEUL „DIMITROV” DIN LEIPZIG (R.I. MANĂ) este adăpostit de fosta clădire a Supreme a Reichului german, acolo unde tribun revoluționar Gheorghe Dimitrov a dat cu curaj fascismul, cu prilejul procesului întentat în 1933.

Aspect de la lucrările Conferinței Comitetului celor zece state pentru dezarmare.

GENEVA

La ordinea zilei: DEZARMAREA

În Palatul Națiunilor din Geneva își continuă lucrările Comitetul celor zece state pentru dezarmare.

Conferința aceasta în „principala și cea mai importantă problemă a contemporaneității” — cum caracterizat N.S. Hrușciov problema dezarmării — are înalta menire de a traduce în fapt, cât mai rapid, ideea dezarmării generale și totale. Preț de seamă se știe, poziția Uniunii Sovietice și a celorlalte țări socialiste a fost limpede exprimată în istoricul program de dezarmare generală și totală, expus de guvernul sovietic, în septembrie 1959, în ședința Adunării Generale a O.N.U., program care se află astăzi pe masa Conferinței de la Geneva. Deputații occidentali au făcut cunoscute propunerile lor abia în preț de seamă începerii lucrărilor și aceasta în cauza dificultăților în elaborarea unei poziții comune. În ciuda faptului că se intitulează „plan de dezarmare generală și cuprinzătoare”, planul prezentat de cele cinci țări occidentale denotă menținerea acestora pe vechea poziție a controlului... ră dezarmare.

Poziția țării noastre în problema aflată în discuție a fost expusă încă de la începutul lucrărilor Comitetului celor zece state. Delegația română consideră — așa cum a arătat conducătorul ei, tov. Mezincescu — că „principiul dezarmării generale trebuie să fie pus în aplicare printr-un program

concret de acțiuni judicioase calculate și echilibrate care ar duce, într-o perioadă relativ scurtă, la lichidarea tuturor forțelor armate și armamentelor sub controlul internațional corespunzător și la lichidarea rivalităților militare între state”.

O deosebită importanță în ansamblul problemei dezarmării o are și problema interzicerii experiențelor cu armele nucleare. Iată de ce a stîrnit un puternic ecou, atît în rîndurile opiniei publice mondiale, cît și a participanților la Conferința celor zece state, noua propunere sovietică în problema încetării experiențelor cu arma nucleară. Venind în întîmpinarea poziției delegației americane, U.R.S.S. propune încetarea experiențelor nucleare pînă la nivelul experiențelor subterane ce produc mișcări seismice de o amploare de 4,75 unități convenționale. Totodată, U.R.S.S. propune ca pînă la terminarea programului comun de găsire a unor mijloace pentru detectarea experiențelor subterane mici (de la plafonul de 4,75 în jos) să nu se întreprindă nici un fel de experiențe cu așa-zisele arme nucleare mici. Prin noua sa propunere, ce deschide perspectiva încheierii unui acord în problema interzicerii experiențelor cu arma nucleară, Uniunea Sovietică dă încă o dovadă a năzuinței sale sincere spre realizarea dezarmării. Bunăvoința trebuie să fie dovedită însă de toate părțile.

Delegația R.P. Române la Conferință.

„Slavă fiilor curajoși ai patriei noastre”.

Afiș de luri KASTELȚEV

Eroii Pacificului

Despre extraordinara odisee a celor patru eroi-comsomoliști, Zigaișin, Poplavski, Kriucikovski și Fedotov, care au rătăcit timp de 49 de zile pe întinsul Oceanului Pacific, au luat cunoștință cu admirație milioane de oameni de pe întreg globul. Cei patru eroi sovietici au înfruntat cu un curaj demn de legendă cumplitele suferințe la care i-a supus stihia naturii dezlănțuite.

Pe bună dreptate se întreabă mulți: care a fost elementul care i-a ajutat să învingă în lupta inegală cu oceanul? La această întrebare răspund simplu chiar cei patru ostași sovietici, în telegrama adresată tovarășului N.S. Hrușciov: „În timpul grelelor încercări, noi n-am uitat niciodată patria-mamă. Dragostea care i-o purtăm a constituit forța cu care am înfrînt împotriva elementelor naturii”.

Despre epopeea celor patru tineri sovietici și-au spus cuvîntul nenumărați oameni din toate țările. Primarul orașului San Francisco, dl. Christopher, îi primește cu căldură și le oferă în semn de respect cheia de aur a orașului. Compatrioții lor, oamenii sovietici, le slăvesc în versuri și cîntece faptele lor de eroi, ca un omagiu fierbinte adus înaltelor calități morale ale omului sovietic.

REDACȚIA:

București, Piața Ștefiei. Căsuța Poștală 3507 of. 33.
Tel. 17.60.10, int. 1744.

ABONAMENTE

la toate oficiile poștale din țară și la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

5 luni: 26 lei; 6 luni: 32 lei; un an: 104 lei.

Prezentarea grafică: Viad MUȘATESCU
Tipărită la Combinatul Poligrafic Casa Ștefiei
„I. V. Stalin”.

CROSUL BALCANIC

de Al. MIRODAN

Bravo, Grecescu! Imediat după terminarea cursei, reprezentantul nostru, C. Grecescu este purtat pe brațe, drept recunoștință pentru frumoasa victorie repurtată.

Pentru a câștiga cursa de 2.000 metri, reprezentanta Turciei, Gül Cıray, a aplicat tactica ei preferată, distanțându-se după primii metri de grosul plutonului.

În plin efort. Aspect din timpul desfășurării probei de 10.000 metri seniori.

Fotografii de Dan BIRLADEANU

Duminica trecută s-a desfășurat la București crosul balcanic. Nu vom stărui în însemnarea de față asupra rezultatului tehnic. Se știe că reprezentanții noștri au câștigat probe pe echipe iar Grecescu un titlu individual, făcându-ne plăcere să ne confirmăm faptul că succesele dobândite la fond cu prilejul Balcaniadei de acum un an n-au fost nici accidentale, nici pierdute pe drum. Se știe că fondul (ca și demifondul), care nu se află la nivel olimpic, au ieșit, totuși, din criza până la insolubilă (precum astăzi sprintul) acum 4-5 ani. (E bine să amintim că la izvorul renașterii a stat — pe lângă altele — experiența unui antrenor străin (l-am uitat pe Hire, adevăr care poate determina, eventual, aducerea în țară a altor antrenori, pentru alte probe și pentru alte sporturi — respectiv și pentru fotbal)). Dar nu vom stărui asupra rezultatului tehnic al crosului, întrucât există un rezultat mai de seamă și anume acela politic. Rezultatul principial al întrecerii nu este exprimat prin clasament, minute și secunde, ci prin însăși desfășurarea ei. Câștigătorul crosului este ideea păcii în Balcani: să o aplaudăm la sosire.

N-a fost simplă și nici prea ușoară cursa, dacă-ți amintești startul. A fost o cursă cu obstacole, sărite numai datorită străduinței aceluia care, de-a lungul anilor, au dorit succese în întreceri. La începuturi — e vorba de primii metri — obstacolele erau foarte înalte, cursa neputând fi organizată. Pe urmă, străbătându-se metri și kilometri, obstacolele au mai pierdut din înălțime: crosul s-a desfășurat, dar nu cu participarea tuturor. Acum, la capătul efortului și a ostenețelor obstacolele s-au arătat a fi lesne de trecut, toate echipele reprezentative prezentându-se la start și toate străbătându-și cu bine drumul.

Istoria crosului balcanic însoțește semnificativ istoria trudei și bunăvoinței pentru statornicirea relațiilor de prietenie și trecere pașnică în Balcani. Sau poate că exagerăm rolul sportului în problema atât de serioasă a păcii internaționale? Și poate că alăturăm forțat stadionul de masa rotundă? Așa întilnit de curând, în drumul nostru stăruitor spre înțelegerea funcției ocupate de mișcarea sportivă în viața lumii, studiul intitulat „Sportul și societatea”. Textul aparține filozofului sovietic A.A. Frenkin și a fost publicat în săptămânal de fotbal, ci în revista „Voprosi Filosofii” (nr. 1960) cuprinzând în partea finală un vast capitol despre „Rolul sportului în problemele păcii și războiului”. Frenkin pune față-n față cele două concepții fundamentale despre sport la ora de față: a) pe de-o parte concepția militaristă exprimată de fostul și actualul șef al sportului fascist german Karl Diehm din R.F.G., prin cuvintele puțin scelerate: „Războiul este disciplina sportivă cea mai nobilă”; b) pe de altă parte concepția exprimată de atleții sovietici, reprezentanții democrațiilor populare, animatorii ideii olimpice de pe toate continentele, sau un mare campion precum nordicul Andersen, prin cuvintele: „Susțin orice acțiune având ca scop apărarea păcii. Cel mai cumplit lucru ar fi războiul între noi”.

Atunci? Repetăm: câștigătorul crosului de la București este ideea păcii în Balcani!

FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII – FILMELE SĂPTĂMÎNII

„MIREASA RAPITĂ”, comedie sovietică realizată de studioul „Bielorustfilm”, ne oferă prilejul de a fi martorii unei originale căsătorii din zilele noastre. Un tânăr a silit să-și rapesească (!) mireasa pentru a o duce la ofițerul stăruitor civil. Motivul? O soacră înzestrată cu toate cusu-

riturile unei asemenea „funcții”, plus o tonă de prejudecăți despre familie, femeie și, mai cu seamă, despre rolul moral și material al sotului. Un film distractiv, antrenant și cu multe învașăminte pentru cel ce seamănă că e de cânt cu sonera din povestea (foto 1).

„JUCĂTORUL” reprezintă o cronică a romanului cu același nume al lui Dostoevski. Producătorii francezi și italieni au reușit în acest film foarte autoritative de cea mai bună calitate — François Rosny, Gérard Philipe, Bernard Blier — dând creației lor profunzimea, forța descrierii

sociale și patologice a romanului dostoevskian. Filmul e conceput ca un fel de comedie tragică, în care se confruntă pasiunile contradictorii, înțeleite. Caracteristica unei lumi putrede ce se închină vișelului de aur. De aici forța demascatoare a filmului (foto 2).

„OAMENI SAU MAJURI” este un excelent film italian, prin care cinematograful progresist din Italia găsește un mijloc foarte actual de a protesta împotriva actualilor stăruitori din această țară. Un personaj din categoria dezmitențiilor soarelui — om cu suflet de aur, blând, dulos — bineînțeles neluat în seama de nimeni — mintind într-un fel de Charlie Chaplin, își povestește viața din ultimii zecesprezece ani. Prilej de reconstituirea inteligenței, pline de vervă și umor. În mezo și în lățile contemporane demonstrează filmul — este împărțita în „oameni sau majuri” în saraci sau bogăți, exploatați sau exploatați. Iar „majurii” de pe vremea fasciilor lui Mussolini își mai văd și astăzi neînțelegerile de treburi, îmbrăcați după ultimul jurnal de modă american. Rolurile principale sunt susținute de comicul Toto și de născutul Paolo Stoppa (foto 3).

